
NOTAT 2013-1

Økonomien i jordbruket på Vestlandet

Trender og økonomisk utvikling 2002-2011

ANASTASIA
OLSEN

TORBJØRN
HAUKÅS

NILF

Norsk institutt for
landbruksøkonomisk forskning

NILF gjev ut ei rekkje publikasjonar

Kjem ut årleg:

- «Driftsgranskingar i jord- og skogbruk»
- «Handbok for driftsplanlegging»
- «Utsyn over norsk landbruk. Tilstand og utviklingstrekk»
- «Mat og industri. Status og utvikling i norsk matindustri».

Resultat frå forskning og utgreiingar vert gjevne ut i tre seriar:

- «NILF-rapport» – ein serie for publisering av forskingsrapporter og resultat frå større utgreiingar
- «Notat» – ein serie for publisering av arbeidsnotat, delrapportar, føredrag m.m. og sluttrapportar frå mindre prosjekt
- «Discussion paper» – ein serie for publisering av førebelse resultat (berre internettpublisering).

NILF gjev også ut:

- «Merverdiavgiftsnøkkel for landbruket»
- «Kontoplan for landbruksregnskap tilpasset NS 4102»
- Regionale dekningsbidragskalkylar.

NILF er sekretariat for Budsjettnemnda for jordbruket som årleg gjev ut:

- «Totalkalkylen for jordbruket» (Jordbrukets totalregnskap og budsjett)
- «Referansebruksberegninger»
- «Resultatkontroll for gjennomføringen av landbrukspolitikken»
- «Volum- og prisindeksar for jordbruket» som ligg på:

<http://www.nilf.no/PolitikkOkonomi/Nn/VolumPrisIndeksar.shtml>

NOTAT 2013-1

Økonomien i jordbruket på Vestlandet

Trender og økonomisk utvikling 2002-2011

Anastasia Olsen

Torbjørn Haukås

NILF

Norsk institutt for
landbruksøkonomisk forskning

Serie	Notat
Redaktør	Agnar Hegrenes
Tittel	Økonomien i jordbruket på Vestlandet. Trendar og økonomisk utvikling
Forfattarar	Anastasia Olsen, Torbjørn Haukås
Prosjekt	Publisering av distriktstall (D223)
Utgjevar	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgjevarstad	Oslo
Utgjevingsår	2012
Tal sider	76
ISBN	978-82-7077-847-8
ISSN	0805-9691
Emneord	Vestlandet, utvikling, økonomi, resultat, distriktstall

---

Litt om NILF

- Forsking og utgreiing om landbrukspolitik, matvaresektor og -marknad, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innan landbruket; dette omfattar m.a. sekretariatsarbeidet for Budsjettneimnda for jordbruket og dei årlege driftsgranskingane i jord- og skogbruk.
- Utviklar hjelpemiddel for driftsplanlegging og rekneskapsføring.
- Er finansiert av Landbruks- og matdepartementet, Noregs forskingsråd og gjennom oppdrag for offentleg og privat sektor.
- Hovudkontor i Oslo og distriktkontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Forord

Driftsgranskingane er ei årleg rekneskapsgransking som omfattar om lag 860 bruk over heile landet. Grunnlagsmaterialet for denne granskinga er omfattande, og mange data vert det ikkje plass til i den landsdekkande publikasjonen. Dette notatet inneheld lokale data frå Vestlandet. I tillegg har vi valt å ta med resultat frå samdrifter i mjølkeproduksjonen. På grunn av at materialet for Vestlandet er lite til eigen analyse, presenterer vi resultat på landsbasis.

Notatet er basert på driftsgranskingsdata frå dei tre vestlandsfylka Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. For rekneskapsåret 2011 var det med 170 bruk frå Vestlandet i granskinga.

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk er eit årleg fellesprosjekt, som krev stor innsats av medarbeidarar ved alle kontora til NILF. Distriktskontoret i Bergen har ansvaret for tala frå Vestlandet.

Anastasia Olsen og Torbjørn Haukås har skrive notatet, Heidi Knutsen har lese gjennom og komme nyttige kommentarar. Anne Bente Ellevold har ferdigstilt dokumentet for publisering.

Oslo, januar 2013
Ivar Pettersen

Innhold

1	INNLEIING	1
2	DRIFTSRESULTATET I JORDBRUKET PÅ VESTLANDET 2011	3
3	TRENDAR OG ØKONOMISK UTVIKLING SISTE TIÅRET	7
3.1	Resultatmål i jordbruket	7
3.2	Skogbruket	11
3.3	Totaløkonomi	12
3.4	Nettoinvesteringar, gjeld og soliditet	13
3.5	Inntektsverknad av jordbruksfrådrag	15
4	SAMDRIFTER I MJØLKEPRODUKSJONEN	19
5	TABELLSAMLING 2007–2011	23
	FORKLARING PÅ FAGUTTRYKKA I TABELLSAMLINGEN	75

Figurar

Figur 2.1	Jordbruksinntekt per årsverk à 1845 timar for Vestlandet og landet i perioden 2002–2011	5
Figur 3.1	Driftsoverskot per bruk for heile landet og Vestlandet	7
Figur 3.2	Driftsoverskot i middel per bruk for ulike driftsformer på Vestlandet	8
Figur 3.3	Driftsoverskot i middel per bruk for ulike storleiksgrupper på Vestlandet	8
Figur 3.4	Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, heile landet og Vestlandet	9
Figur 3.5	Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, for driftsformene mjølk/gris, mjølk/storfekjøtt og mjølk/sau	9
Figur 3.6	Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, for driftsformene frukt og sau	10
Figur 3.7	Lønsevne per time for heile landet og for Vestlandet	10
Figur 3.8	Lønsevne per time for ulike driftsformer på Vestlandet	11
Figur 3.9	Driftsoverskot per bruk i skogbruket på Vestlandet	11
Figur 3.10	Nettoinntekt i middel per bruk for heile landet og for Vestlandet	12
Figur 3.11	Prosentvis fordeling av samla inntekt til brukarfamilien på Vestlandet	12
Figur 3.12	Nettoinvesteringar i jordbruket for heile landet og Vestlandet	13
Figur 3.13	Nettoinvesteringar for ulike driftsformer, Vestlandet	13
Figur 3.14	Gjeld i middel per bruk for ulike driftsformer, Vestlandet	14
Figur 3.15	Eigenkapitalprosent for ulike driftsformer, Vestlandet	15
Figur 3.16	Skattejusterte jordbruksinntekter målt som skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital samanlikna med jordbruksinntekt før justering, Vestlandet og landet	17

Tabellar

Tabell 2.1	Samla oversikt for 2011	5
Tabell 3.1	Jordbruksfrådrag 2011, region.....	16
Tabell 3.2	Jordbruksfrådrag 2011, arealgrupper, Vestlandet.....	16
Tabell 3.3	Jordbruksfrådrag 2011, driftsformer, Vestlandet.....	16
Tabell 4.1	Samdrift med mjølkeproduksjon. Samanlikning av resultat for åra 2010 og 2011	20
Tabell 4.2	Samdrifter med mjølkeproduksjon kontra store mjølkeproduksjonsbruk. Samanlikning av resultat for året 2011	22

Tabellsamling

Tabell 1	Landsdeltal, Vestlandet	24
Tabell 2	Fylkestal, Hordaland	27
Tabell 3	Fylkestal, Sogn og Fjordane	30
Tabell 4	Fylkestal, Møre og Romsdal	33
Tabell 5	Vestlandet, storleiksgruppe I (under 50 daa), alle driftsformer	36
Tabell 6	Vestlandet, storleiksgruppe II (50–99 daa), alle driftsformer	39
Tabell 7	Vestlandet, storleiksgruppe III (100–199 daa), alle driftsformer.....	42
Tabell 8	Vestlandet, storleiksgruppe IV (200–299 daa), alle driftsformer.....	45
Tabell 9	Vestlandet, storleiksgruppe V (over 300 daa), alle driftsformer	48
Tabell 10	Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon.....	51
Tabell 11	Vestlandet, driftsformer, sauehald	54
Tabell 12	Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin	57
Tabell 13	Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau	60
Tabell 14	Vestlandet, driftsformer, frukt.....	63
Tabell 15	Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe under 15 årskyr.....	66
Tabell 16	Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe 15–19,9 årskyr	69
Tabell 17	Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe frå og med 20 årskyr.....	72

1 Innleiing

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk har ei lang historie. Noregs Vel starta driftsgranskingar alt i 1911. Granskinga vart overteken av Noregs landbruksøkonomiske institutt (NLI)¹ ved opprettinga i 1947.

Hovudformålet med driftsgranskingane er å vise resultat og utvikling i økonomiske tilhøve på gardsbruk der inntekter frå jordbruket har eit vesentleg omfang. Driftsgranskingane skal vise økonomiske resultat for brukarfamilien og for ulike bruk med omsyn til storleik, driftsform og geografisk plassering. Vidare skal driftsgranskingane gje grunnlag for samanlikning med anna nasjonal og internasjonal statistikk, gje grunnlag for forskning og utgreiing, gje hjelp til rådgjeving og undervisning og innspel til offentleg politikk og forvaltning. Granskingane skal også gje grunnlag for dokumentasjon for den samfunnsøkonomiske verdiskapinga i landbruk og tilknytte næringar.

Etter 1950 har det kvart år vore med om lag 1 000 bruk i driftsgranskingane, dei siste åra er tal deltakarbruk redusert. I 2011 var det i alt med 857 bruk i driftsgranskingane, dessutan leverte 36 samdrifter data til undersøkinga. Tal frå samdrifter blir handsama separat og er ikkje med i driftsgranskingsmaterialet. Ved utval av bruk, er det lagt vekt på at driftsgranskingane skal vere representative for den delen av landbruket der storparten av inntekta kjem frå bruket. Nye bruk til driftsgranskingane vert rekrutterte ut frå lister over bruk som er tilfeldig trekte ut frå tilskotsregisteret til Statens landbruksforvaltning. Uttrekte bruk skal ha eit standard dekningsbidrag som minst svarar til 8 ESU, eller 70 000–80 000 kr. Det er produksjonsomfanget, og ikkje det økonomiske resultat på det enkelte bruket som er kriterium for utvalet. Deltaking i driftsgranskingane er frivillig, og det er inga grense for kor lenge eit bruk kan vere med, men brukaren skal ikkje vere eldre enn 70 år. Kvart år vert om lag 10 prosent av deltakarbruka skifta ut.

Av dei 857 bruka i driftsgranskingane i 2011, kom 170 bruk frå Vestlandet, 60 frå Hordaland, 58 frå Sogn og Fjordane og 52 frå Møre og Romsdal. Dette notatet tar for seg økonomien i landbruket på Vestlandet i 2011 og viser økonomiske utvikling dei siste 10 åra.

Kapittel to inneheld den årlege pressemeldinga for Vestlandet som omhandlar driftsresultatet i jordbruket for året 2011. Kapittel tre viser utviklinga i økonomien i jordbruket, soliditeten og totaløkonomien til brukarfamilien dei siste ti åra. Trendane i denne perioden er presenterte i figurar, og alle bakgrunnsdata er deflaterte etter konsumprisindeksen. I kapittel fire viser vi resultat frå samdrifter i mjølkeproduksjonen. Det er samdrifter med to eller fleire aktive medlemmer. Kapittel fem er sjølve tabellsamlinga som inneheld tal frå driftsgranskingane for Vestlandet for dei siste fem åra. Tabellane er delte inn slik at ein kan finne tal for landsdelen, fylka, ulike storleiksgrupper og ulike produksjonar. Utvalet av bruk i driftsgranskingane skal ikkje vere representativt for jordbruket i kvart fylke, men for regionen. Alle dei økonomiske data i kapittel fem (tabellane) er nominelle tal for åra, og dermed ikkje inflasjonsjusterte.

Sist i notatet finn ein forklaringar på dei faguttrykka som er nytta.

---

¹ NILF vart oppretta i 1986 ved at NLI vart slege saman med Sekretariatet for Budsjett-nemnda i jordbruket

2 Driftsresultatet i jordbruket på Vestlandet 2011

Hovudtendensar:

- **Auke i jordbruksinntekta for sauebøndene, elles små endringar for vestlandsbonden.**

Vestlandsbonden oppnådde ei jordbruksinntekt, målt som vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, på kr 213 700 i 2011. Det er om lag det same som året før. I gjennomsnitt for landet gjekk jordbruksinntekta ned med kr 4 800, til kr 222 600 per årsverk.

Jordbruksinntektene auka for bruka med sau frå 2010 til 2011, medan det vart ein liten nedgang i inntektene for mjølkeprodusentane. Også fruktprodusentane fekk nedgang i inntekta frå 2010 til 2011.

Driftsgranskingane i jordbruket er basert på eit tilfeldig og representativt utval av 857 bruk over heile landet. I alt omfattar granskinga 170 bruk frå Vestlandet; 60 i Hordaland, 58 i Sogn og Fjordane og 52 i Møre og Romsdal. Jordbruksarealet for desse bruka var i middel 232 dekar.

Mjølkeproduksjon har gjennom mange år vore basisen for landbruket på Vestlandet, og det er flest bruk i denne gruppa. For mjølkeprodusentane gjekk jordbruksinntekta ned med 1 prosent til 218 400 per årsverk frå 2010 til 2011. Produksjonsinntektene auka med knappe 5 prosent, medan kostnadane auka med 6 prosent. Arbeidsinnsatsen auka med 6 prosent frå 2010 og var på 1,9 årsverk à 1 845 timar.

Mjølkeproduksjonen var uendra på desse bruka, og mjølkeprisen auka med 6 øre per liter. På kostnadsida var det dei faste kostnadene som auka mest. Produksjonsomfanget på mjølkeproduksjonsbruka var på 21 årskyr, dei omsette i gjennomsnitt 136 100 liter mjølk og 4 600 kg storfekjøtt (inkl. kukjøtt). Gjennomsnittleg jordbruksareal var 286 dekar.

Bruka med kombinert **mjølkeproduksjon og sauehald** fekk auka jordbruksinntekta med 1 prosent frå 2010 til 2011, jordbruksinntekta per årsverk var kr 203 000. Mjølkeproduksjonen var uendra frå året før, medan kjøttproduksjonen på storfe auka med 15 prosent på desse bruka. For sauehaldet var det berre små endringar. Gruppa omfatta 20 bruk i 2012. Gjennomsnittleg jordbruksareal var 318 dekar. Bruka hadde 16 årskyr og 89 vinterfôra sauer. Arbeidsinnsatsen var på 2,2 årsverk, og var uendra frå 2010.

Bruka med kombinert mjølkeproduksjon og svinehald fekk redusert jordbruksinntekta etter ein kraftig auke året før, men er framleis den driftsforma som har høgast jordbruksinntekt av bruka på Vestlandet. I gjennomsnitt for desse bruka gjekk jordbruksinntekta ned med 2,5 prosent til kr 257 500 per årsverk. Det var ein liten produksjonsauke både for produksjon av mjølk og svinekjøtt. I tillegg auka prisane på mjølk og kjøtt. Kostnadsvekst både for variable og faste kostnader og auka arbeidsinnsats førte likevel til reduksjon i inntekta per årsverk. Arbeidsinnsatsen auka med 140 timar og var på 2,3 årsverk. Driftsforma omfatta i 2011 12 bruk med eit produksjonsomfang på 20,1 årskyr, 23,1 purker, 599 salbare smågriser og 25 900 kg slaktegris.

Jordbruksinntekta til **sauebruka** på Vestlandet auka med 27 prosent frå 2010 til 2011. Desse bruka har hatt ein nedgang i jordbruksinntekta dei føregåande åra. I 2011 var jordbruksinntekta kr 147 200 i gjennomsnitt for sauebruka. Tal vinterfôra sauer auka frå 125 til 139 og omsett lammekjøt auka med 8 prosent til 2,7 tonn. Prisen på lammekjøt auka med kr 2,38 per kg. I alt auka produksjonsinntektene med 12 prosent, medan auken i kostnader var moderat, 6 prosent. Arbeidsforbruket var om lag uendra, 1,2 årsverk. Sjølv om jordbruksinntekta auka frå 2010 til 2011, er sauehald framleis den driftsforma som oppnår lågast jordbruksinntekt per årsverk på Vestlandet. I 2011 omfatta driftsforma 24 bruk med eit gjennomsnittleg areal på 191 dekar.

Fruktbruka på Vestlandet fekk redusert jordbruksinntekta med 10 prosent frå 2010 til 2011. Reduserte inntekter frå viktige produkt som eple og plommer, auka kostnader og auka arbeidsinnsats førte til at jordbruksinntekta gjekk ned til kr 228 800. Fruktaavl- ingane svingar mykje frå år til år, og jordbruksinntektene svingar meir frå år til år for denne driftsforma enn for andre driftsformer med husdyrhald. Det var 23 produsentar i denne gruppa.

Etter eit par år med høge nettoinvesteringar i jordbruket, var nettoinvesteringane på Vestlandet låge i 2011. I 2011 var nettoinvesteringane berre på kr 37 900. Samstundes har **samla gjeld** auka med kr 76 700 (5 %) på Vestlandet.

Driftsgranskingane viser at driftsoverskotet frå jordbruket utgjorde same del av **fami- lien sine samla inntekter som lønsinntekt i 2011**, 41 prosent. Tilleggsnæring med utgangspunkt i bruket sine ressursar utgjorde 7 prosent. Resten av dei samla inntektene, er anna næring, pensjonar, sjukeløn og kapitalinntekter.

Maksimalt **jordbruksfrådrag** har vore uendra dei siste åra, kr 142 000. Tek ein omsyn til inntektsverknad av jordbruksfrådraget, vert den skattekorrigerte jordbruksinntekta i 2011 kr 239 400 i gjennomsnitt per årsverk for bruka frå Vestlandet. Det er om lag det same som i 2010. I alt utgjer inntektsverknaden av jordbruksfrådraget kr 25 700 per årsverk, kr 1 500 mindre enn for 2010. Det er ikkje teke omsyn til inntektsverknaden av jordbruksfrådraget i dei andre resultatmåla som er presenterte frå driftsgranskingane.

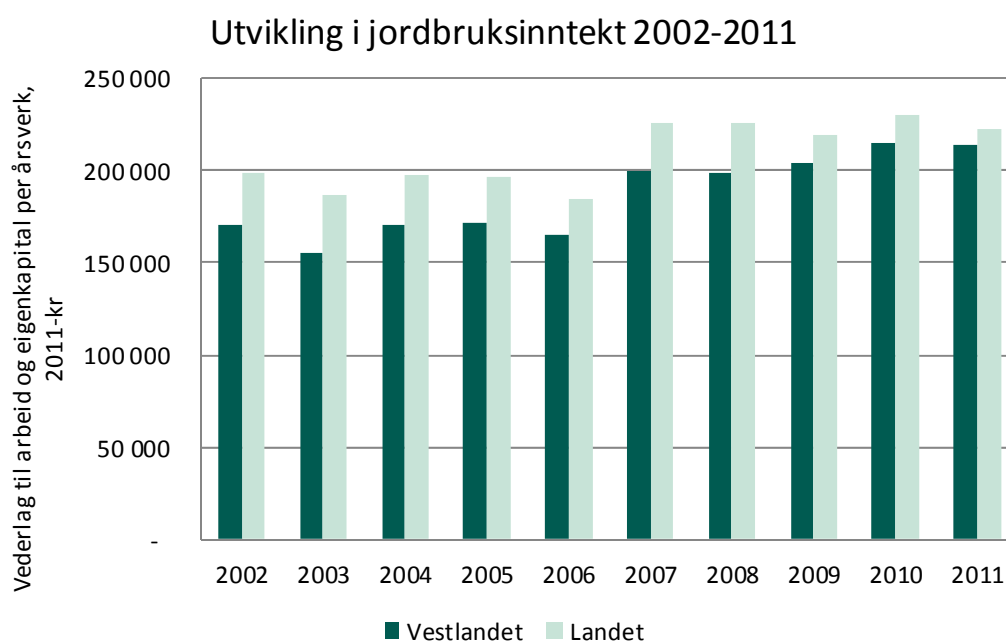
Alle dei presenterte resultatata er middeltal frå grupper av bruk. Det er stor spreing i materialet, noko som ikkje kjem fram her. Middeltala for dei 170 bruka gjev likevel ein god peikepinn på korleis den økonomiske utviklinga for jordbruket på Vestlandet har vore.

Tabell 2.1 Samla oversikt for 2011

	Tal		Driftsoverskot		Vederlag til arbeid		Skattekorrigert	
	bruk	Gj. areal dekar	per bruk		og egenkapital per årsverk		vederlag per årsverk	
	2011		2010	2011	2010	2011	2010	2011
Vestlandet, alle	170	232	307 300	318 500	212 400	213 700	239 600	239 400
Bruk < 50 dekar	8	34	232 200	215 600	200 300	184 400	228 100	201 500
« 50 - 100 dekar	23	72	241 000	219 900	229 500	225 300	258 400	250 600
« 100-200 dekar	53	157	257 900	296 600	211 600	215 100	242 100	243 000
« 200-300 dekar	39	241	313 900	287 100	200 600	190 000	226 500	215 700
« 300-500 dekar	38	372	366 200	389 300	201 000	216 000	225 200	241 800
> 500 daa	9	637	686 700	633 400	264 300	266 300	290 400	289 000
Mjølkeproduksjon	72	286	357 700	360 600	220 800	218 400	249 300	245 000
Mjølksauhold	20	318	371 100	363 800	200 400	203 000	224 200	227 500
Mjølksvinehold	12	236	533 600	536 600	264 800	257 900	291 600	281 300
Sauhold	24	191	109 000	143 400	116 200	147 200	141 000	173 700
Frukt m/sau	23	35	309 100	251 600	253 600	228 800	282 100	251 800
Mjølke Hordaland	15	253	349 700	350 900	216 000	216 300	245 800	244 300
Mjølke Sogn og Fjordane	20	219	309 300	313 800	222 000	212 900	249 000	239 200
Mjølke Møre og Romsdal	37	336	388 900	389 800	220 500	221 100	249 200	247 400

Alle beløpa i tabellen er oppgjevne i nominelle kroner.

Jordbruksinntekt per årsverk er definert som løn til alt arbeid og til rente på egenkapitalen

Figur 2.1 Jordbruksinntekt per årsverk à 1845 timar for Vestlandet og landet i perioden 2002–2011

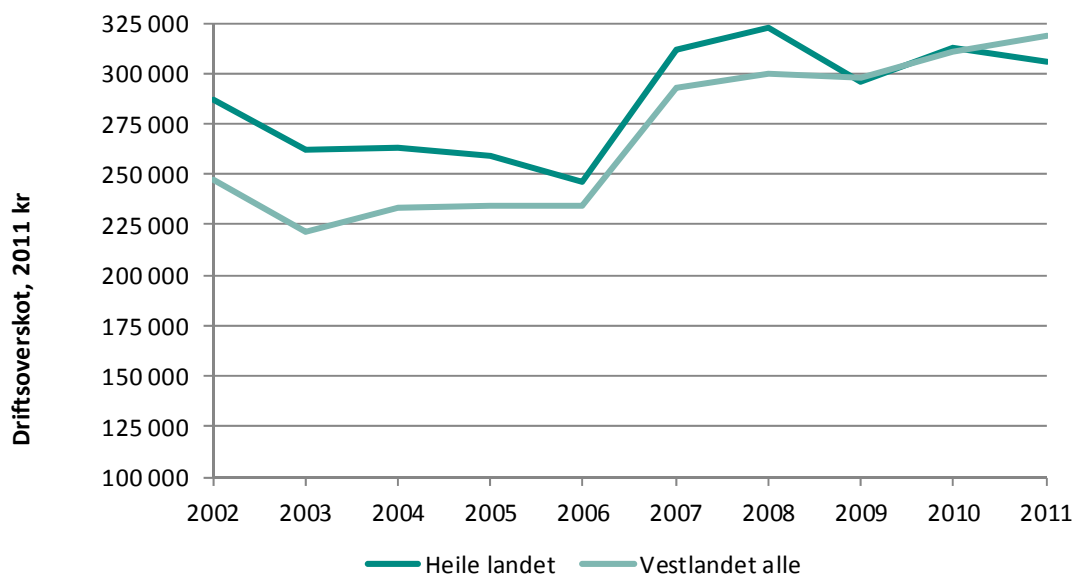
3 Trendar og økonomisk utvikling siste tiåret

Dette kapitlet viser ein del trendar og utviklingstrekk i jordbruket på Vestlandet frå og med 2002 til og med 2011. Materialet er gruppert etter region, storleik og driftsform. Nokre av gruppene er små, og for dei kan utskifting av bruk og større investeringar på einskildbruk gje utslag på resultatata. Bakgrunnsdata for figurane er deflaterte etter konsumprisindeksen, slik at alle resultatmåla er presenterte som 2011-kr. Definisjonar av dei ulike resultatmåla er teke inn heilt sist i notatet.

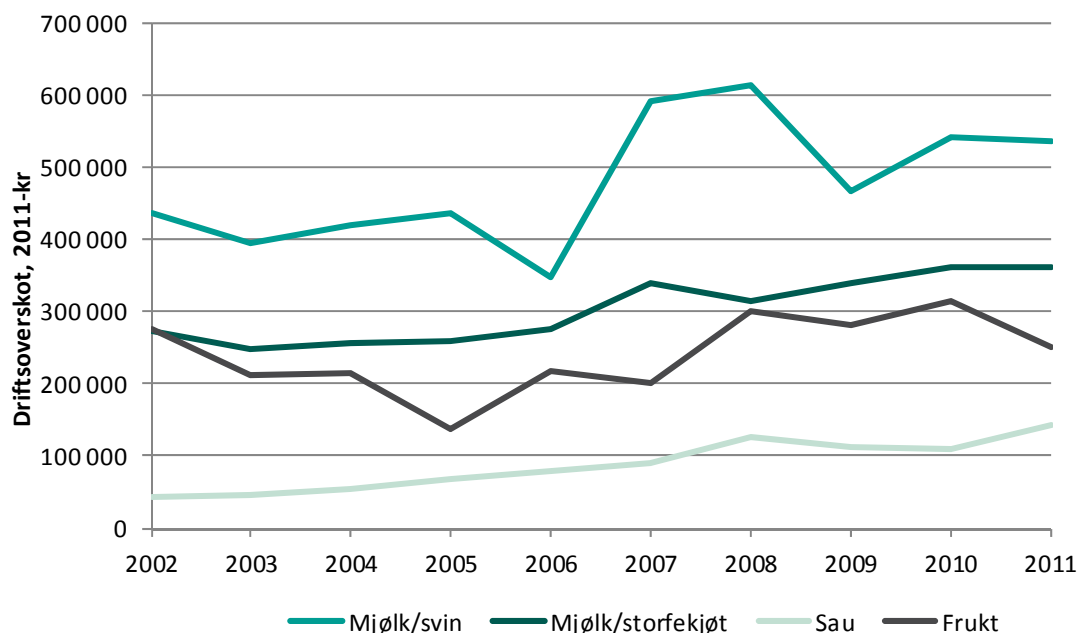
3.1 Resultatmål i jordbruket

Driftsoverskot er produksjonsinntekter minus kostnader per bruk. Driftsoverskotet skal dekke løn til familien, og gje vederlag til både eigen og lånt kapital.

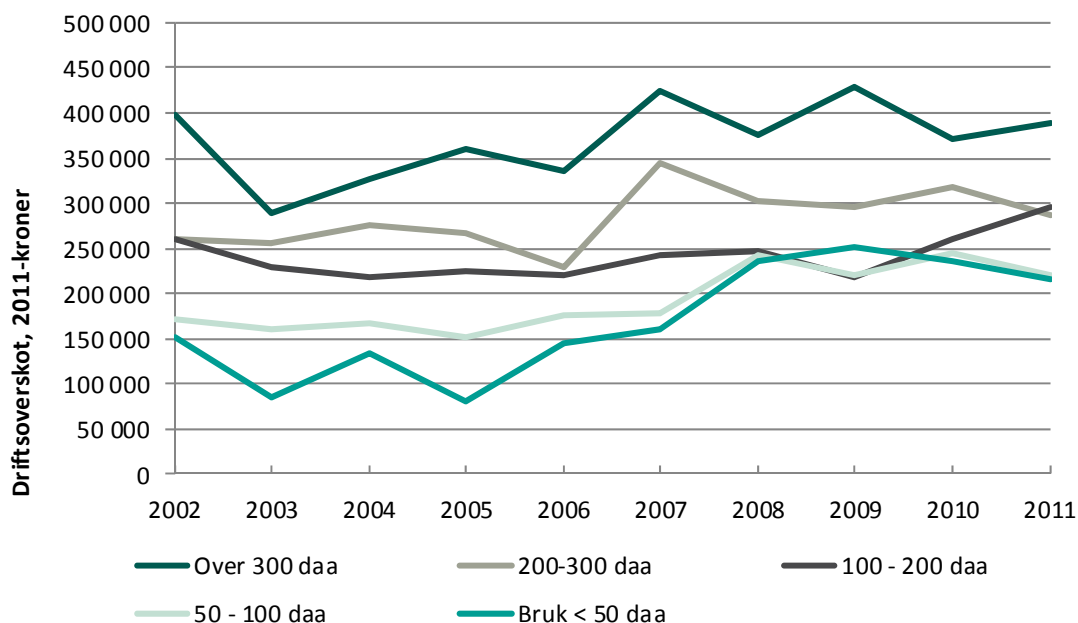
Utviklinga for Vestlandet har i hovudtrekk følgt same trenden som resten av landet i tiårsperioden, men fram til 2009 var nivået noko lågare enn landsgjennomsnittet. I 2009 nådd Vestlandsbruka same nivå som landsgjennomsnittet. I 2011 var driftsoverskot på Vestlandsbruka for første gang over landsgjennomsnittet.

Figur 3.1 Driftsoverskot per bruk for heile landet og Vestlandet

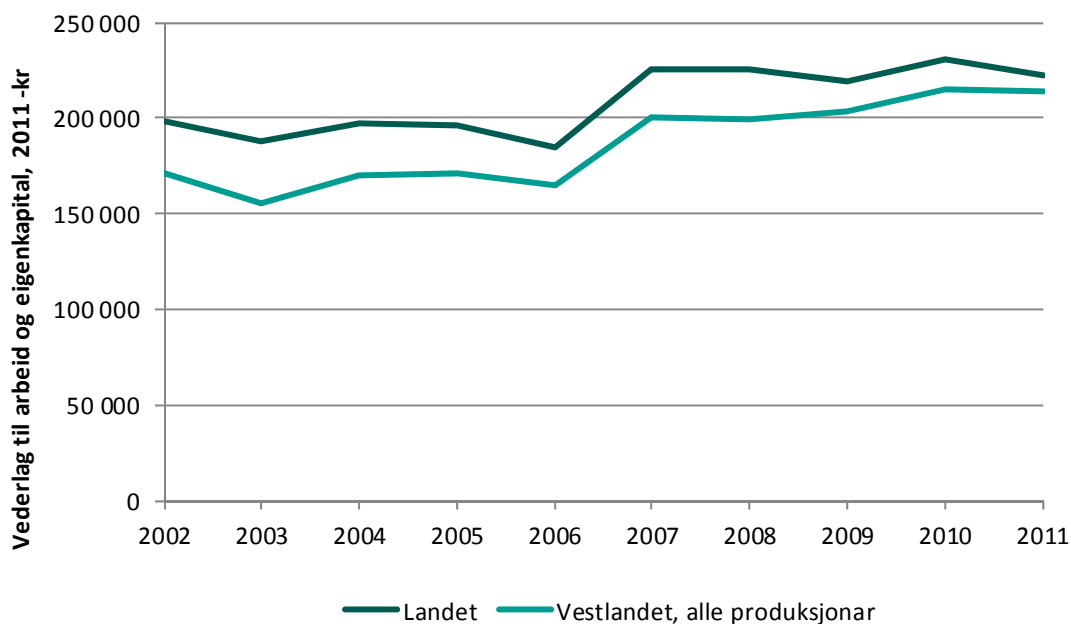
Figur 3.2 Driftsoverskot i middel per bruk for ulike driftsformer på Vestlandet

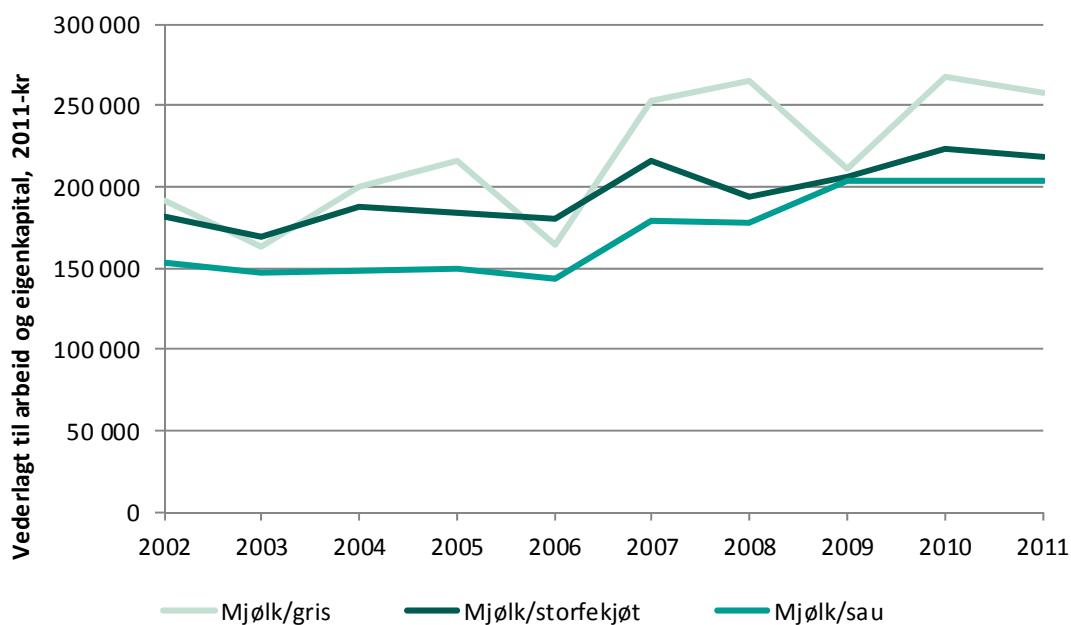
Figur 3.3 Driftsoverskot i middel per bruk for ulike storleiksgrupper på Vestlandet

Jordbruksinntekta er her definert som vederlag til alt arbeid og rente på eigenkapitalen per årsverk, og viser kor mykje som er att til å dekke alt arbeid på bruket (også leigd hjelp), og til forrenting av eigenkapitalen. Gjennomsnittet for Vestlandet følgjer same utvikling som landet elles gjennom heile perioden, men ligg noko lågare enn landsgjennomsnittet.

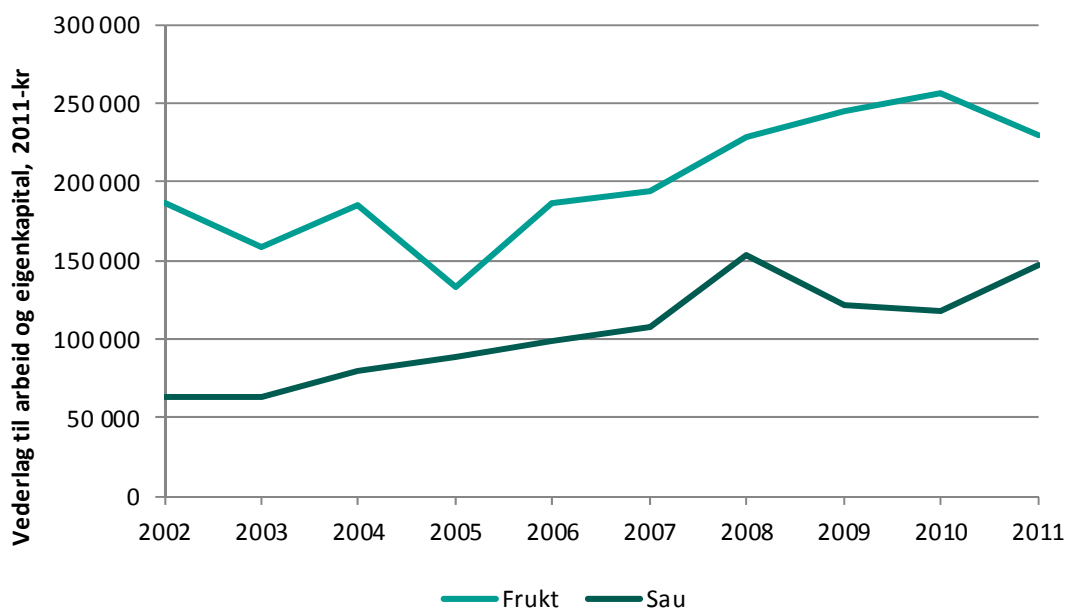

Figur 3.4 Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, heile landet og Vestlandet

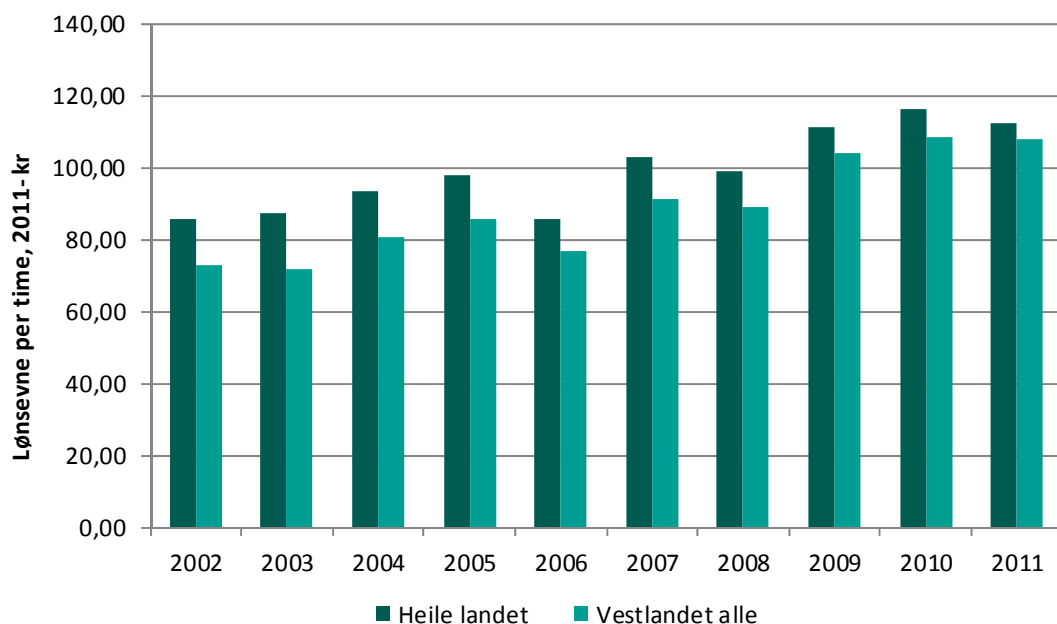

Figur 3.5 Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, for driftsformene mjølkg/gris, mjølkg/storfekjøt og mjølkg/sau

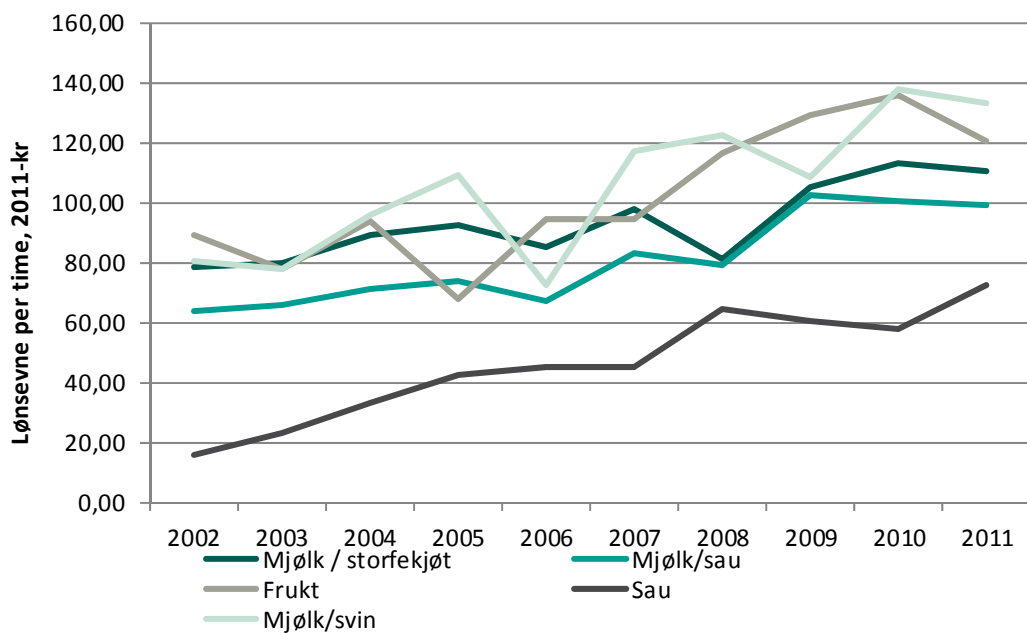

Figur 3.6 Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, for driftsformene frukt og sau

Lønsevne per time er arbeidsfortenesta til familien pluss kostnader til leigd arbeid delt på alle innsette arbeidstimar. Lønsevna syner kor mykje som er igjen til løn når all innsett kapital har fått godtgjering, og viser kva garden kan betale per innsett arbeidstime. Rentenivået har vore lågt dei siste tre åra, og kalkulasjonsrenta har lege på 3 prosent.

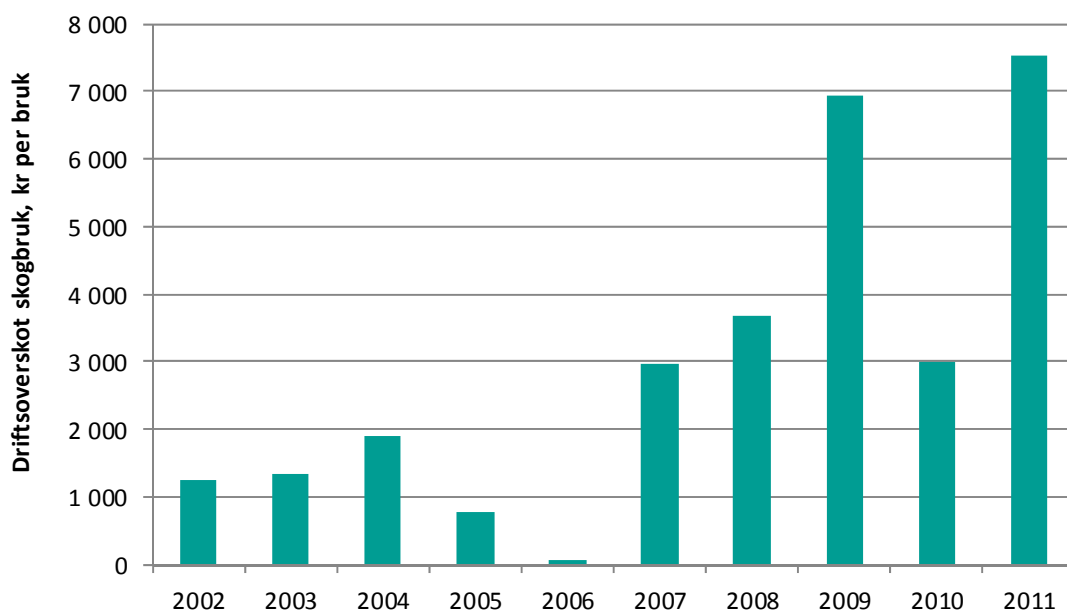
Figur 3.7 Lønsevne per time for heile landet og for Vestlandet

Figur 3.8 Lønsevne per time for ulike driftsformer på Vestlandet

3.2 Skogbruket

Dei fleste gardsbruka i driftsgranskingane har skogareal knytt til bruket. Mesteparten av bruka driv ikkje aktivt skogbruk, og driftsoverskotet frå skogen utgjer berre ein liten del av totalinntekta. På nokre få bruk betyr derimot inntekter frå skog og utmark mykje, særleg på Nordmøre. Driftsoverskotet for skogen er lågt gjennom heile perioden, men det har vore aukande dei siste åra.

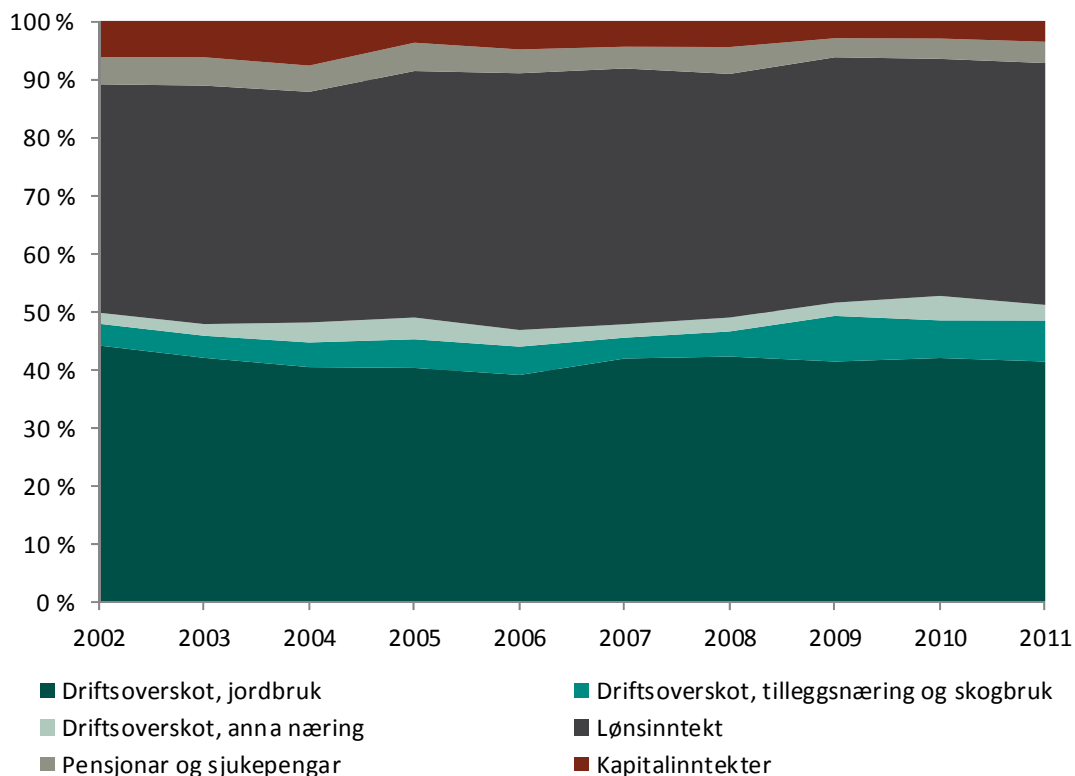
Figur 3.9 Driftsoverskot per bruk i skogbruket på Vestlandet

3.3 Totaløkonomi

Nettoinntekt er eit resultatmål for totaløkonomien (hushaldsinntekta) for brukarfamilien. Nettoinntekta er samla driftsoverskot frå alle næringar, løner, pensjonar, renteinntekter, verdi av eige arbeid på nyanlegg med frådrag av betalte renter og kår.

Figur 3.10 Nettoinntekt i middel per bruk for heile landet og for Vestlandet

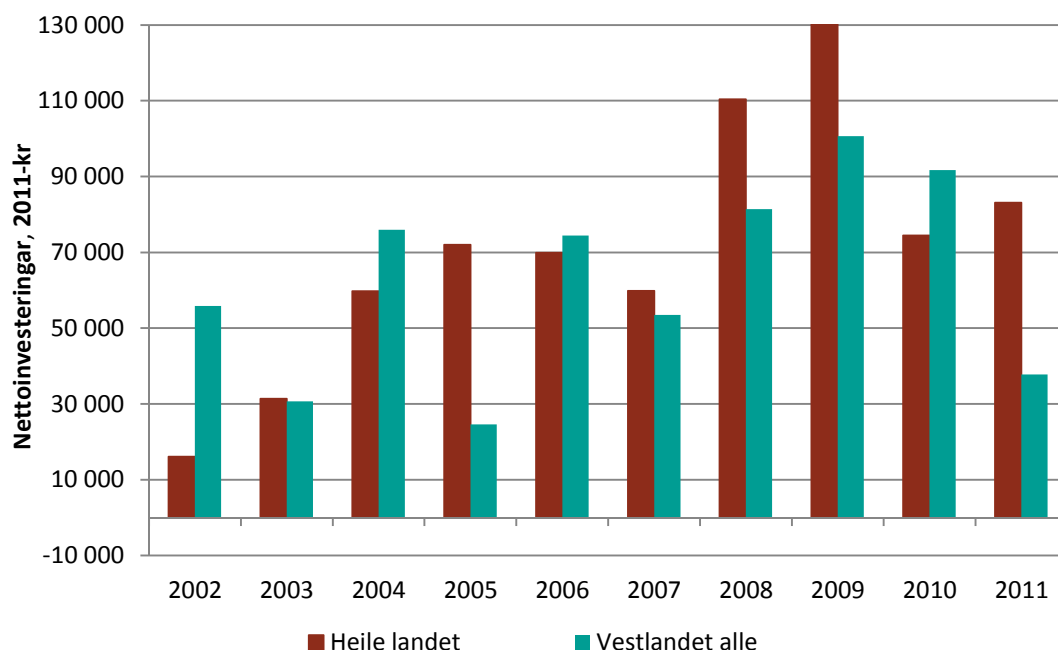

Figur 3.11 Prosentvis fordeling av samla inntekt til brukarfamilien på Vestlandet

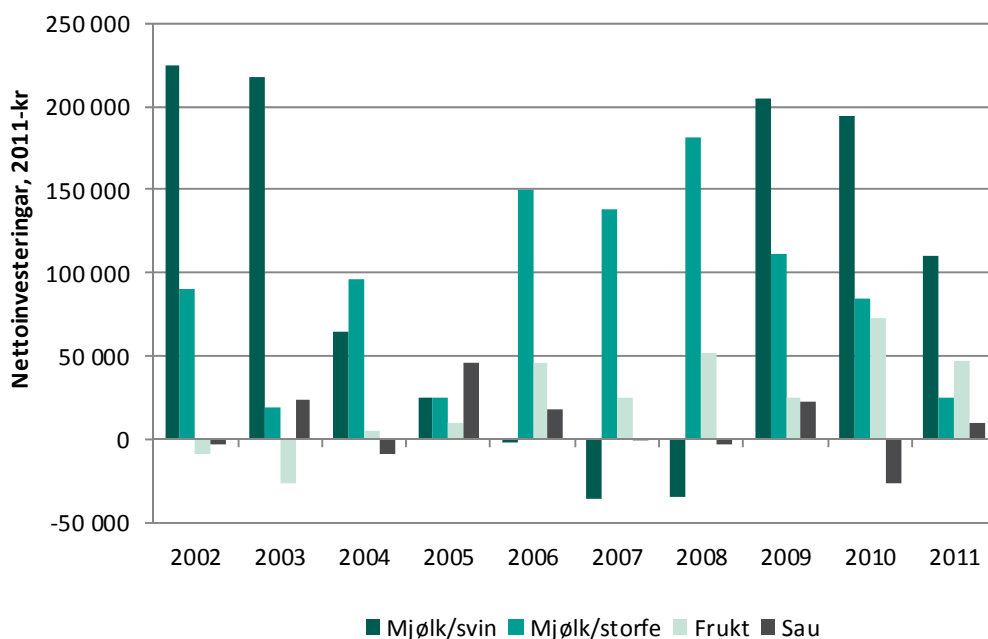
3.4 Nettoinvesteringar, gjeld og soliditet

Nettoinvesteringar er investeringar gjort i løpet av året, minus avskrivningar, investerings-tilskot og verdien av selde egedelar. Positiv nettoinvestering vil seie ei oppbygging av produksjonsapparatet. Sjølv i relativt store grupper vil større investeringar på enkeltbruk gje utslag for gjennomsnittet for gruppa. Ein må derfor vurdere nettoinvestering over tid.

Vestlandet har hatt positiv nettoinvestering gjennom perioden. I 2011 var nettoinvesteringar nesten tredje del av det som var året før. I snitt låg nettoinvesteringa per bruk langt under landsgjennomsnitt.

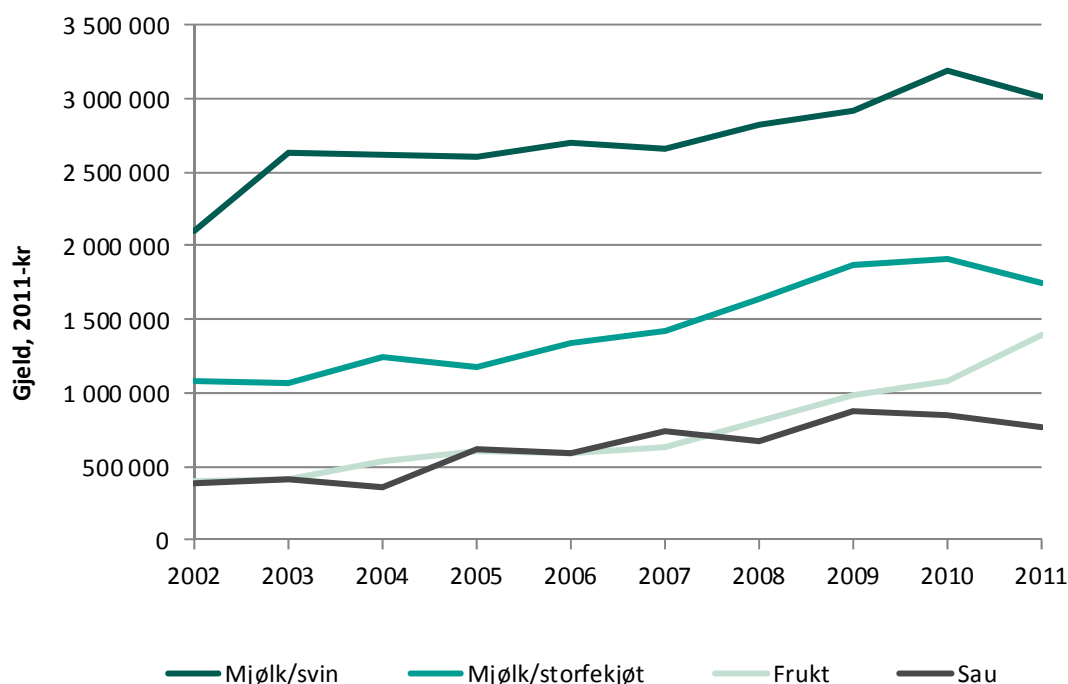

Figur 3.12 Nettoinvesteringar i jordbruket for heile landet og Vestlandet

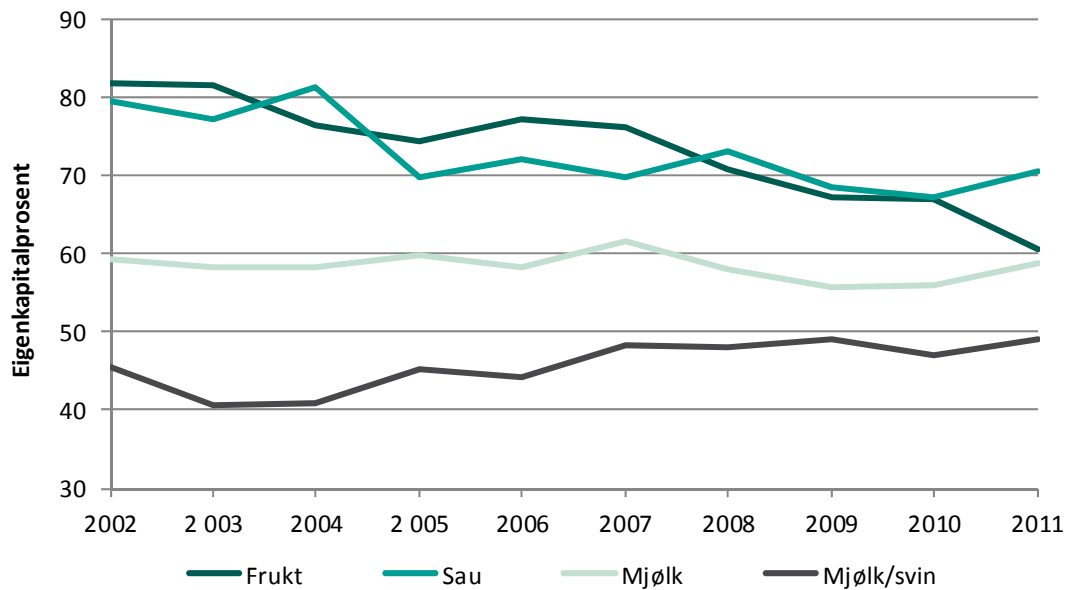
Figur 3.13 Nettoinvesteringar for ulike driftsformer, Vestlandet

Gjeld er her all gjeld til brukarfamilien, også privat gjeld slik som gjeld til bustad, bil og studielån. I 2011 auka samla gjeld på Vestlandet med kr 77 000 per bruk, og var i gjennomsnitt 1,7 mill. kr.

Figur 3.14 Gjeld i middel per bruk for ulike driftsformer, Vestlandet

Soliditet er eit uttrykk for evna til å tåle tap. Ein kan bruke ulike nøkkeltal for å vise dette, mellom anna eigenkapitalprosenten. Den viser kor stor del av egedelane som er finansiert med eigenkapital. Det er ei vanleg oppfatning at eigenkapitalprosenten bør vere over 50. Høg eigenkapitalprosent gjev høve til å ta opp lån på gode vilkår. Inntening og rentefoten på lånt kapital har mykje å seie for kor høg eigenkapitalprosenten treng vere. I utrekning av eigenkapitalprosent er alle egedelar til brukarfamilien med.

Figur 3.15 Eigenkapitalprosent for ulike driftsformer, Vestlandet

3.5 Inntektsverknad av jordbruksfrådrag

Jordbruksfrådraget er eit inntektspolitisk verkemiddel for å auke disponibel inntekt etter skatt for bøndene. Dette verkemiddelet er ikkje omfatta av WTO-avtalen. Jordbruksfrådraget vart innført i 2000 og gradvis auka sidan da. I 2007 vart maksimalt frådrag auka frå kr 71 500 til kr 142 000. Frådraget er uendra dei siste fem åra. Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget påverkar ikkje resultatmåla i driftsgranskingane, og kjem i tillegg til dei presenterte resultatmåla. Jordbruksfrådraget er etter kvart blitt ein del av inntektspolitikken i landbruket. Jordbruksfrådraget i alminneleg inntekt vert gjeve til skatteytarar som har inntekt frå jordbruks- og/eller hagebruksverksemd eller driv med honning- og/eller pelsproduksjon som næring, sjølv om verksemda ikkje er knytt til jordbruk.

For 2011 galdt følgjande: Ved næringsinntekt opp til kr 54 200 vart jordbruksfrådraget lik inntekta; ved næringsinntekt frå kr 54 200 og opp til kr 328 575 vart frådraget kr 54 200 pluss 32 prosent av all inntekt over kr 54 200. Maksimalt frådrag ein kan få, er kr 142 000, då må næringsinntekt vere høgare enn kr 328 575. Frådraget kan delast mellom brukar og eventuell ektefelle. Skattelette vert 28 prosent av jordbruksfrådraget.

Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget per årsverk, når ein reknar 33 prosent marginalsatt, varierer frå bruk til bruk og frå produksjon til produksjon. Vi kjem fram til inntektsverknad per bruk ved å trekke ut 28 prosent av jordbruksfrådraget og dividere dette på 0,67. Inntektsverknad per bruk vert så dividert på tal årsverk for å komme fram til inntektsverknad per årsverk.

Det vart registrert kor stort jordbruksfrådraget var på alle bruka i driftsgranskingane i 2011 for å sjå på utnyttingsgraden. I gjennomsnitt per deltakarbruk for heile landet var jordbruksfrådraget kr 108 400. For Vestlandet låg frådraget litt over det nivået, kr 111 500. Ein del av deltakarane har ikkje oppnådd maksimalt jordbruksfrådrag på grunn av for låg næringsinntekt.

Jordbruksfrådrag føreset at skatteytar har næringsinntekt å trekke frådraget frå. Ein må også vere klar over at andre frådrag kan redusere effekten av jordbruksfrådraget. Ei viss grad av tilpassing gjer at jordbruksfrådraget også kan påverke næringsinntekta.

Nokre bønder vel lågare avskrivningar for å få maksimal nytte av jordbruksfrådraget. Det gjeld særleg bruk med næringsinntekt opp mot grensa på kr 54 200 eller grensa for maksimalt frådrag på kr 328 575.

Tabell 3.1 Jordbruksfrådrag 2011, region

Regionar	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag, kroner	Skatte-reduksjon	Inntekts-verknad per årverk
Austlandet, flatbygder	185	74	28	94 500	26 500	30 500
Austlandet, andre bygder	133	41	14	95 500	26 700	27 000
Jæren	50	35	1	121 700	34 100	25 200
Agder/Rogaland, andre bygder	84	42	4	115 300	32 300	27 700
Vestlandet	170	77	9	111 500	31 200	25 800
Trøndelag flatbygder	64	34	2	113 700	31 800	32 000
Trøndelag, andre bygder	64	39	1	123 600	34 600	28 500
Nord-Noreg	107	63	3	119 100	33 300	29 200
Alle	857	405	62	108 400	30 300	28 000

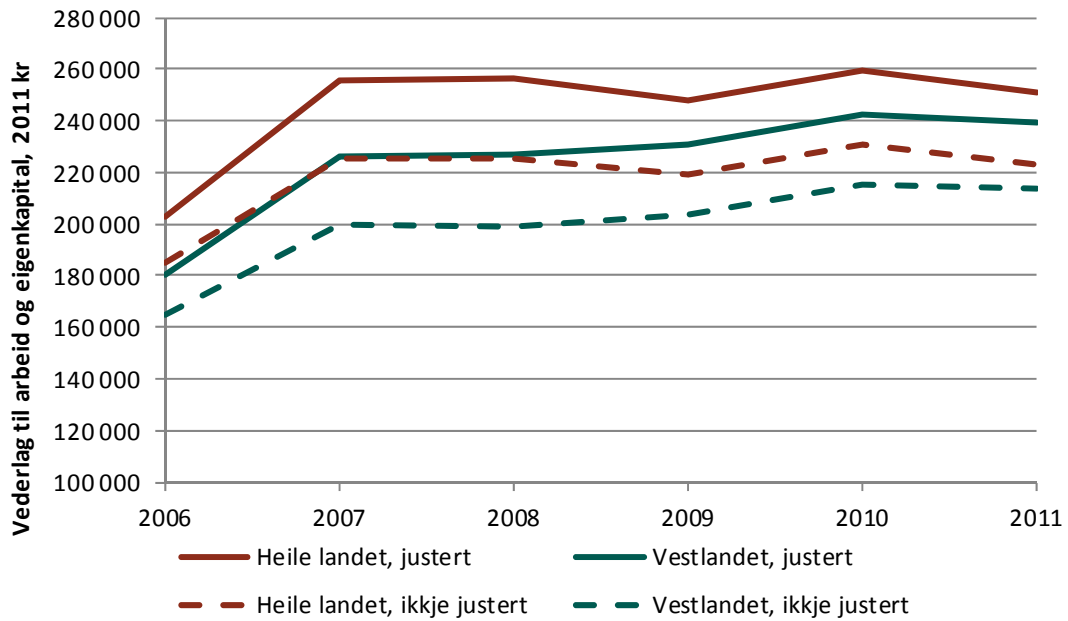
Tabell 3.2 Jordbruksfrådrag 2011, arealgrupper, Vestlandet

Arealgruppe	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag	Skatte-reduksjon	Inntekts-verknad per årsverk
< 50 daa	8	1	2	62 700	17 500	16 700
050-100 daa	23	9	2	101 100	28 300	25 300
100-200 daa	53	19	2	107 200	30 000	27 900
200-300 daa	39	16	2	114 400	32 000	25 800
300-500 daa	38	24	1	124 500	34 900	25 900
over 500 daa	9	8	0	139 400	39 000	22 800

Tabell 3.3 Jordbruksfrådrag 2011, driftsformer, Vestlandet

Driftsformer	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag	Skatte-reduksjon	Inntekts-verknad per årsverk
Mjølkk	72	36	1	121 900	34 100	26 600
Mjølkk-svin	12	9	1	126 400	35 400	23 400
Mjølkk-sau	20	14	0	129 400	36 200	24 500
Sau	24	1	2	77 700	21 800	26 500
Frukt og bær	19	9	3	101 800	28 500	23 300

Figur 3.16 Skattejusterte jordbruksinntekter målt som skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital samanlikna med jordbruksinntekt før justering, Vestlandet og landet

4 Samdrifter i mjølkeproduksjonen

Samdrift vart ei meir vanleg form for organisering av norsk mjølkeproduksjon i det første tiåret på 2000-talet. Per desember 2008 var det i Noreg registrert 2 066 samdrifter.² Etter det har talet på samdrifter gått noko ned, slik at det per mars 2011 var 1 510. Grunnen til nedgangen er i hovudsak at det frå 2008 vart lovleg å leige bort mjølkekvoter. Ein del samdrifter som fram til da var proforma, vart oppløyste. På Vestlandet er det også starta opp mange samdrifter i mjølkeproduksjonen, og per mars 2011 var det registrert 359 samdrifter, ein nedgang på 26 prosent frå 2008. For 2011 har driftsgranskningane hatt med i alt 37 samdrifter på landsbasis, der to eller fleire av medlemmene i samdrifta er aktivt med i det daglege arbeidet. 30 av samdriftene har to medlemmer, medan sju av dei har tre medlemmer. Dei 37 samdriftene er skilde ut frå resten av driftsgranskingsmaterialet, og dei er ikkje tekne inn i hovudtabellane. Fordi økonomien til dei deltakande partnerane i samdrifta er så tett voven saman med økonomien til samdrifta, er det lite relevant å studere samdrifta isolert. Rekneskapen for samdrifta er derfor slegen saman med rekneskapane til dei aktive partnerane, slik at resultatata gjeld for heile verksemda under eitt. All jordbruksdrift på dei aktuelle eigedommane inngår. Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk viser da eit gjennomsnitt for samdrifta og partnerane. Privatøkonomien for desse driftseiningane er ikkje publisert. Data for dei 37 samdriftene i 2011 er henta frå i alt 118 rekneskapar. Materialet for Vestlandet for lite til eigen presentasjon av resultat. Vi presenterer derfor data frå samdriftene på landsbasis.

Resultat for samdriftene er presenterte i tabell 2.19. Denne tabellen tek med berre dei samdriftene som ikkje hadde anna vesentleg produksjon enn mjølkeproduksjon og tilhørande kjøtproduksjon på storfe. Det vil i tilfellet vårt seie 34 av 37 samdrifter. Tabellen viser også resultat for samdrifter med mjølkeproduksjon i år 2010. Dermed kan vi peike på dei viktigaste utviklingstrekkane det siste året.

Av tabellen ser ein at storleiken på samdriftene har auka når det gjeld areal. Auken er på 37 dekar, samtidig som tal årskyr har auka frå 41,7 i 2010 til 43,0 i 2011. Mjølke per årsku har minka frå 7 787 kg i 2010 til 7 644 kg i 2011. Omsett mjølkemengd auka frå 297 597 liter til 300 412 liter, medan mjølkekvoten auka frå 304 887 liter til 321 702 liter. Tal arbeidstimar per årsku viser ein liten nedgang, frå 119 timar i 2010 til 116 timer i 2011.

Eigedelane har også hatt ein vesentleg verdiauke frå utgangen av 2010, da dei var verdsette til litt over 6,2 mill. kr. Da 2011 var slutt, hadde verdien auka til 6,5 mill. kr.

Produksjonsinntektene auka frå kr 2 734 200 i 2010 til kr 2 949 700 i 2011. I dei variable kostnadene til samdriftene registrerer vi ein auke frå kr 907 600 i 2010 til kr 1 018 100 i 2011. Kostnader til innkjøp av kraftfôr og anna fôr, handelsgjødsel og kalk og til innkjøp av dyr, auka mest. Dei faste kostnadene har også auka, av enkelt-postar er det vedlikehald, leigd arbeid og drivstoff som har auka mest. Dei faste kostnadene var kr 849 200 i 2011, mot kr 767 900 året før. Totale kostnader har dermed auka frå kr 1 958 100 i 2010 til kr 2 177 900 i 2011. Av driftsresultata ser vi at det har vore ei negativ utvikling siste året for samdriftene når det gjeld driftsoverskotet. Det minka med kr 4 300. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk minka frå kr 284 400 i 2010 til kr 281 400 i 2011. Dette er ein nedgang på 1 prosent. Tilsvarende for mjølkebruka elles i driftsgranskningane er ein auke på 1 prosent for 2011.

---

² Kjelde: Statens landbruksforvaltning.

Tabell 4.1 Samdrift med mjølkeproduksjon. Samanlikning av resultat for åra 2010 og 2011

Dairy joint operations. Comparison of data from the years 2010 and 2011

		2010	2011
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	34	34
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	629	666
Herav leigd	<i>Of which hired</i>	199	232
Eigedelar i jordbruket 31.12, kr	<i>Assets of agriculture on 31 December, NOK</i>	6 207 800	6 526 700
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	41,7	43,0
Mjølke per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 787	7 644
Kjøtt per årsku, kg	<i>Meat per cow, kg</i>	273	279
Omsett mjølk, liter	<i>Sold milk, litres</i>	297 597	300 412
Mjølkekvote, liter	<i>Milk quota, litres</i>	304 887	321 702
Mjølkepris, kr/liter	<i>Milk price, NOK/litre</i>	4,44	4,52
Pris på kjøtt, kr/kg	<i>Cow's meat price, NOK/kg</i>	35,46	37,46
Pris på anna storfekjøtt, kr/kg	<i>Beef price, NOK/kg</i>	43,10	45,00
Arbeidsinnsats i alt (jordbruket), timar	<i>Labour input (agriculture), hours</i>	4950	4972
Timar per årsku	<i>Hours per cow</i>	119	116
Produksjonsinntekter, kr	<i>Total output, NOK</i>		
Storfe:	<i>Cattle:</i>		
Mjølke	<i>Milk</i>	1 320 000	1 358 000
Kjøtt	<i>Cow's meat</i>	177 400	200 500
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	314 100	321 400
Livdyr	<i>Livestock</i>	39 400	48 600
Inntekt frå husdyrprodukt i alt	<i>Output from animal products</i>	1 902 100	2 026 400
Inntekt frå planteprodukt i alt	<i>Output from crop products</i>	53 200	71 000
Tilskot	<i>Support</i>	725 200	785 000
Andre inntekter	<i>Other income</i>	60 000	74 100
Botnfrådrag	<i>Basic deduction</i>	-6 400	-6 800
Sum	<i>Total</i>	2 734 200	2 949 700
Variable kostnader, kr	<i>Variable costs, NOK</i>		
Såkkorn, anna såffrø og planter	<i>Cereal seeds and other seeds/plants</i>	15 100	22 400
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	73 000	95 400
Kraftfôr	<i>Feed concentrate</i>	522 700	567 500
Anna fôr	<i>Other fodder</i>	68 400	71 100
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	16 700	21 800
Diverse til husdyrhaldet	<i>Veterinary costs etc.</i>	79 900	88 000
Kjøp av dyr	<i>Purchase of livestock</i>	62 600	79 400
Andre forbruksartiklar	<i>Other variable costs</i>	69 100	72 500
Sum	<i>Total</i>	907 600	1 018 100
Faste kostnader, kr	<i>Fixed costs, NOK</i>		
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	113 900	126 400
Drivstoff	<i>Fuel</i>	48 500	62 700
Vedlikehald	<i>Maintenance</i>	192 700	230 900
Maskinleige og leasing	<i>Rented machinery</i>	135 800	140 500
Jordleige, kvoteleige, leige dr.bygn.	<i>Rented farmland</i>	49 700	53 300
Forsikringar	<i>Insurance</i>	50 800	53 700
Elektrisk kraft	<i>Electricity</i>	68 200	65 400
Administrasjon	<i>Administration</i>	108 200	116 100
Sum	<i>Total</i>	767 900	849 200
Avskrivningar i alt, kr	<i>Total depreciation, NOK</i>	282 600	310 600
Driftsoverskot, kr	<i>Net income, NOK</i>	776 100	771 800
Familiens arbeidsforteneste, kr	<i>Family labour income, NOK</i>	592 200	578 300
Lønsevne i alt, kr	<i>Capacity to pay, NOK</i>	706 100	704 700
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	142,64	141,74
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	258 100	255 000
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	763 100	758 200
Vederlag til arbeid og e.k., kr per årsverk	<i>Return on labour and own cap., NOK per m-y</i>	284 400	281 400
Eigenkapitalprosent	<i>Own capital, percentage</i>	48	49

I tabell 2.20 vert samdriftene samanlikna med ei gruppe store mjølkeproduksjonsbruk som er drivne av enkeltbrukarar. Driftsomfanget på desse har vore 43,0 årskyr, det same som i samdriftene. Omfanget av husdyrhaldet har da vore såpass likt at dette skulle vere ei god samanlikningsgruppe. Det viser seg at samdriftene har mykje større areal enn dei store mjølkebruka, 666 dekar mot 572 dekar. Dei store mjølkebruka har teke litt større avlingar enn samdriftene: 387 FEm per dekar, mot 356 FEm per dekar. Vi trur at noko av dette skuldast plasseringa til dei store mjølkebruka. Dei fleste ligg i flatbygdene medan samdriftene er meir spreidde over heile landet og har noko dårlegare naturgitte forhold.

Samla eigedelar i jordbruket hos samdriftene var 31. desember 2011 verd 6,5 mill. kr. På same tidspunkt var verdien av jordbrukseigedelane på dei store mjølkebruka 6,2 mill. kr.

Samdriftene har hatt større mjølkekvote enn dei store mjølkebruka. Dei store mjølkebruka har dessutan utnytta mjølkeknoten betre, med 94 prosent fyllingsgrad. På samdriftene vart 93 prosent av kvoten oppfylt. Arbeidseffektiviteten ser ut til å ha vore litt betre på dei store mjølkebruka enn i samdriftene. Tal arbeidstimar per årsku var 104 på dei store mjølkebruka, mot 116 i samdriftene.

Vi trur at skilnaden i timebruk kan ha samband med korleis ein del av samdriftene er organiserte, med mjølkekyr i eitt fjøs og ungdyr i eit anna. Ofte kan også dei enkelte fjøsa og arealet liggje langt frå kvarandre, noko som gir fleire arbeidstimar for samdriftene.

Samdriftene har produsert noko meir kjøt enn dei store mjølkebruka, 279 kg kontra 252 kg per årsku. Samla inntekt frå husdyrhaldet har vore kr 2 026 400 hos samdriftene og kr 1 817 500 hos dei store mjølkebruka.

Utbetalte tilskot har vore mykje større hos samdriftene enn hos dei store mjølkebruka, kr 785 000 mot kr 691 300. Ein stor del av skilnaden skuldast at mange av samdriftene ligg i soner med høgare satsar for tilskot enn det som er tilfelle for dei store mjølkebruka. Vi har allereie sett at samdriftene har klart større areal. Dette har slege ut i høgare utbetalingar av areal- og kulturlandskapstilskot.

Sum produksjonsinntekter har vore kr 2 949 700 hos samdriftene. Tilsvarende sum hos dei store mjølkebruka har vore kr 2 585 000.

Dei variable kostnadene har vore høgare hos samdriftene. Dette skuldast i stor grad høgare kjøtproduksjon. Innkjøp av forbruksartiklar i husdyrhaldet har også kome opp i større beløp hos samdriftene, det same gjeld utgifter til innkjøp av dyr. Dei har litt høgare faste kostnader enn dei store mjølkebruka, både dei store mjølkebruka og samdriftene har hatt auke i faste kostnader. Dei store mjølkebruka har større kostnader til maskinleige, leasing, jordleige og kvoteleige enn samdriftene, kr 235 000 mot kr 193 800. Samla faste kostnader for samdriftene har vore kr 849 200, mot kr 835 500 for dei store mjølkebruka. Med omsyn til avskrivningar har samdriftene auka noko, frå kr 282 600 i 2010 til kr 310 600 i 2011. Dei store mjølkebruka har også hatt ein auke, frå kr 240 100 til 270 800 for dei same åra.

Driftsoverskotet frå jordbruket hos samdriftene har vore kr 771 800, mot kr 612 300 hos dei store mjølkebruka. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk har vore kr 281 400 for samdriftene og kr 250 100 for dei store mjølkebruka.

Eigenkapitalprosenten har vore høvesvis 49 og 42.

Tabell 4.2 Samdrifter med mjølkeproduksjon kontra store mjølkeproduksjonsbruk. Samanlikning av resultat for året 2011

Dairy joint operations versus large family dairy farms. Year 2011

		Samdrifter	Store mjølkebruk
		<i>Dairy joint operations</i>	<i>Large family dairy farms</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	34	47
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	666	572
Herav leigd	<i>Of which hired</i>	232	269
Eigedelar i jordbruket 31.12, kr	<i>Assets of agriculture on 31 December, NOK</i>	6 526 686	6 224 707
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	43,0	43,0
Mjøl per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 644	7 310
Kjøtt per årsku, kg	<i>Meat per cow, kg</i>	279	252
Omsett mjøl, liter	<i>Sold milk, litres</i>	300 412	283 567
Mjølkekvote, liter	<i>Milk quota, litres</i>	321 702	300 598
Mjølkepris, kr/liter	<i>Milk price, NOK/litre</i>	4,52	4,53
Pris på kukjøtt, kr/kg	<i>Cow's meat price, NOK/kg</i>	37,46	36,46
Pris på anna storfekjøtt, kr/kg	<i>Beef price, NOK/kg</i>	45,00	44,36
Arbeidsinnsats i alt (jordbruket), timar	<i>Labour input (agriculture), hours</i>	4 972	4 474
Timar per årsku	<i>Hours per cow</i>	116	104
Produksjonsinntekter, kr	<i>Total output, NOK</i>		
Storfe:	<i>Cattle:</i>		
Mjøl	<i>Milk</i>	1 358 000	1 285 900
Kukjøtt	<i>Cow's meat</i>	200 500	205 700
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	321 400	284 200
Livdyr	<i>Livestock</i>	48 600	38 000
Inntekt frå husdyrprodukt i alt	<i>Output from animal products</i>	2 026 400	1 817 500
Inntekt frå planteprodukt i alt	<i>Output from crop products</i>	71 000	52 800
Tilskot	<i>Support</i>	785 000	691 300
Andre inntekter	<i>Other income</i>	74 100	27 000
Botnfrådrag	<i>Basic deduction</i>	-6 800	-3 600
Sum	<i>Total</i>	2 949 700	2 585 000
Variable kostnader, kr	<i>Variable costs, NOK</i>		
Så Korn, anna såfrø og planter	<i>Cereal seeds and other seeds/plants</i>	22 400	16 800
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	95 400	81 300
Kraftfôr	<i>Feed concentrate</i>	567 500	513 800
Anna fôr	<i>Other fodder</i>	71 100	59 400
Konserveringsmiddel	<i>Preservatives</i>	21 800	17 900
Kjøp av dyr	<i>Purchase of livestock</i>	79 400	46 100
Andre variable kostnader	<i>Other variable costs</i>	160 500	131 200
Sum variable kostnader	<i>Total</i>	1 018 100	866 400
Faste kostnader, kr	<i>Fixed costs, NOK</i>		
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	126 400	146 700
Drivstoff	<i>Fuel</i>	62 700	56 300
Vedlikehald	<i>Maintenance</i>	230 900	213 100
Maskinleige, leasing, jord- og kvotelegie	<i>Rented machinery, rented farmland</i>	193 800	235 000
Andre faste kostnader	<i>Other fixed costs</i>	235 300	184 500
Sum faste kostnader	<i>Total</i>	849 200	835 500
Avskrivningar i alt, kr	<i>Total depreciation, NOK</i>	310 600	270 800
Driftsoverskot, kr	<i>Net income, NOK</i>	771 800	612 300
Familiens arbeidsforteneste, kr	<i>Family labour income, NOK</i>	578 300	428 600
Lønsevne i alt, kr	<i>Capacity to pay, NOK</i>	704 700	575 300
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	141,74	128,60
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	255 000	218 300
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	758 200	606 400
Vederlag til arbeid og e.k., kr per årsverk	<i>Return on l. and own cap., NOK per m-y</i>	281 400	250 100
Eigenkapitalprosent	<i>Own capital, percentage</i>	49	42

5 Tabellsamling 2007–2011

Tabellsamlinga inneheld tabellar med tal frå driftsgranskningane for åra 2007–2011. Det er presentert tabellar for kvart fylke, storleiksgrupper og dei viktigaste driftsformene. Det er følgjande hovudtabellar:

1. Landsdelstal, Vestlandet
2. Fylkestal, Hordaland
3. Fylkestal, Sogn og Fjordane
4. Fylkestal, Møre og Romsdal
5. Vestlandet, storleiksgruppe I (under 50 daa), alle driftsformer
6. Vestlandet, storleiksgruppe II (50–99 daa), alle driftsformer
7. Vestlandet, storleiksgruppe III (100–199 daa), alle driftsformer
8. Vestlandet, storleiksgruppe IV (200–299 daa), alle driftsformer
9. Vestlandet, storleiksgruppe V (over 300 daa), alle driftsformer
10. Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon
11. Vestlandet, driftsformer, sauehald
12. Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
13. Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
14. Vestlandet, driftsformer, frukt
15. Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe under 15 årskyr
16. Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe 15–19,9 årskyr
17. Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe frå og med 20 årskyr

Tabellane er delt inn i seks delar: a, b, c, d, e og f

Del a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar.

Del b: Nettoinvesteringar

Del c: Produksjonsinntekter per bruk

Del d: Kostnader per bruk

Del e: Resultatrekning

Del f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

Tabell 1a Landsdelstal, Vestlandet
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2007	2008	2009	2010	2011
Tal bruk	168	164	162	163	170
Alder på brukar	47	47	47	48	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	4,2	3,9	2,7	2,9	2,7
Grovfôr, daa	203,3	208,1	209,0	215,4	222,6
Frukt og bærareal, daa	4,3	5,5	5,6	6,0	6,3
Jordbruksareal, daa	212,2	218,0	217,8	224,6	232,3
- herav leigd areal, daa	80,4	86,3	84,2	94,0	87,9
Korn ialt, FEm pr daa	239	297	266	315	252
Grovfôr, FEm pr daa	332	342	338	317	319
Jordbruksareal, FEm pr daa	323	332	328	308	308
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	10,7	10,8	11,2	11,3	12,3
Kumjolk, liter omsett	66 092	67 853	71 263	73 725	79 500
Mjølkevote	66 236	71 724	74 259	77 498	86 903
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 870	7 008	7 077	7 184	7 132
Storfekjøtt, kg omsett	2 664	2 890	2 979	3 072	3 248
Tal smågriskull	6	6	6	6	5
Svinekjøtt slaktegris, kg omsett	2 865	2 927	2 528	2 348	2 467
Tal vinterfôra sauer (vfs)	32	31	38	38	37
Kg kjøtt pr vfs	26	26	26	26	24
Ull, kg omsett pr vfs	4,6	4,5	4,5	4,4	4,2
Årsgeiter	2,5	2,5	3,3	2,9	3,1
Geitemjolk, liter omsett	1356	1492	2 082	1834	1701
Mjølkevote	1466	1516	2 118	2 093	2009
Produsert mjolk pr årsgeit, kg	608	709	751	736	666
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 983	2 013	2 021	1 993	2 053
Ektefelle	378	334	307	325	365
Barn under 17 år	24	25	24	16	21
Sum familie	2 384	2 373	2 351	2 334	2 439
Leigd arbeid	694	777	820	826	900
Sum timar i jordbruket	3 078	3 149	3 172	3 160	3 339
Sum timar i skogbruket	28	28	28	34	30
Familiens arbeid på nyanlegg	37	40	51	64	38
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,49	1,83	1,97	2,01	2,03
Havre, kr pr kg	1,45				4,07
Kumjolk, kr pr l	3,71	3,92	3,99	4,31	4,40
Kukjøtt, kr pr kg	30,74	33,27	35,26	34,95	36,93
Anna storfekjøtt, kr pr kg	36,77	39,59	41,65	41,51	44,36
Smågris for sal, kr pr stk.	807	857	796	816	876
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	22,88	23,28	23,16	23,55	24,88
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	34,38	39,22	37,10	38,68	40,32
Ull, kr pr kg	32,68	32,09	28,18	26,41	29,33
Geitemjolk, kr pr l	4,22	4,62	4,73	5,27	5,82
Egg, kr pr kg	11,41	10,88	12,49	13,88	14,34

Tabell 1b. Nettoinvesteringar

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vassanlegg	8 142	7 611	10 583	3 253	10 455
Driftsbygningar	11 238	42 024	59 859	49 575	8 549
Maskinar og reiskap	26 825	14 082	18 662	32 928	14 615
Mjølkevote (ku og geit)	2 452	13 141	7 879	4 764	4 194
Sum nettoinvesteringar	48 657	76 859	96 983	90 520	37 814

1) Inkl. nytta halmavling

Tabell 1c Landsdelstal, Vestlandet
Produksjonsinntekter per bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	1 328	2 085	1 154	1 557	1 221
Frukt og andre planteprodukt	42 550	74 103	80 873	75 354	75 470
Planteprodukt i alt	43 878	76 189	82 027	76 911	76 691
Storfe, mjølk	245 222	265 799	284 511	317 489	349 605
Storfe, livdyr	12 569	13 594	16 744	13 772	19 279
Kuslakt	40 226	48 343	48 467	49 844	54 760
Anna storfeslakt	65 229	73 201	77 733	78 133	94 362
Smågris	22 420	23 912	20 444	23 731	24 086
Slaktegris	66 231	66 730	58 594	54 936	61 534
Avlsgris	7 995	9 163	7 020	5 827	5 415
Sauer, livdyr og slakt	32 988	36 871	37 755	42 162	39 080
Ull	4 884	4 279	4 763	4 197	4 399
Geiter, mjølk	5 730	6 884	9 845	9 666	9 899
Geiter, livdyr og slakt	317	88	913	660	916
Andre inntekter, husdyrhold	8 824	10 950	10 649	21 973	13 187
Husdyrprodukt i alt	512 634	559 815	577 438	622 391	676 521
Kulturlandskapsstilskot ¹⁾	40 096	39 461	37 877	37 969	39 265
Arealtilskot, grovfôr	30 040	30 851	32 758	32 684	36 129
Arealtilskot, korn	1 124	993	771	686	650
Produksjons tillegg, husdyr	68 641	70 995	81 888	86 451	91 337
Botnfrådrag	-5 286	-4 122	-3 154	-3 168	-3 143
Drifts-, grunn og distr.tilskot	91 723	104 855	112 418	130 113	140 166
Beite tilskot	12 974	14 651	17 644	24 086	28 105
Regionale miljøtilskot	5 270	6 415	8 959	7 840	10 274
Refunderte avløysarutgifter	38 395	43 097	48 572	49 478	55 008
Andre tilskot	10 440	12 717	8 738	13 352	20 136
Tilskot i alt	293 418	319 912	346 471	379 491	417 927
Leigeinntekt, traktor og reiskap	11 573	11 128	17 354	14 900	14 422
Andre inntekter	4 677	5 273	6 569	1 382	7 048
Produksjonsinntekter i alt	866 180	972 316	1 029 859	1 095 470	1 192 610

Tabell 1d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	155 957	176 762	195 654	204 911	220 176
Anna førkostnader inkl. beiteleige	10 863	14 172	14 725	21 021	22 587
Såvarer	2 471	5 052	3 559	4 012	4 623
Handelsgjødsel og kalk	23 671	28 617	37 071	28 382	36 191
Plantevernmiddel	3 763	4 503	4 666	4 813	4 303
Konserveringsmiddel	5 237	5 881	7 136	6 567	6 769
Andre forbruksartiklar m.v.	44 637	47 715	50 357	53 968	60 105
Kjøp av dyr	26 224	30 449	31 280	30 768	40 408
Sum variable kostnader	272 822	313 150	344 449	354 443	395 163
Leigd arbeid	63 779	77 702	84 494	87 625	102 519
Drivstoff	15 155	19 951	18 181	20 452	23 907
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 574	6 378	6 102	6 255	8 258
Vedl.h. driftsbygningar	23 429	22 757	24 656	31 941	32 970
Vedl.h. traktor og maskinar	38 034	39 842	41 094	44 300	54 408
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 086	3 055	2 948	3 064	3 536
Avskr. driftsbygningar	42 710	47 558	52 044	56 546	58 038
Avskr. traktor og maskinar	35 222	37 232	40 765	43 861	47 584
Maskinleige	23 526	28 780	32 375	31 526	36 639
Leige av dyr og bygningar	7 061	8 994	8 793	7 794	8 809
Leige av kvote	181	358	919	2 378	2 701
Andre faste kostnader	70 296	83 839	85 665	97 989	99 287
Sum faste kostnader	327 053	376 446	398 037	433 730	478 656
Kostnader i alt	599 875	689 596	742 486	788 172	873 819

Tabell 1e Landsdelstal, Vestlandet.
Resultatregning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskot	266 305	282 720	287 373	307 298	318 791
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	75 146	96 930	53 691	57 188	60 554
Familiens arbeidsforteneste	191 159	185 790	233 682	250 110	258 237
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	132 908	129 609	164 301	177 235	175 249
Lønsevne	254 938	263 492	318 176	337 735	360 756
Lønsevne pr. time	82,82	83,66	100,32	106,87	108,05
Vederl. til arb. og egenkap. pr årsverk	181 763	187 880	196 531	212 320	213 895
Skattejustert vederlag per årsverk	205 781	214 326	222 696	239 554	239 647
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	266 305	282 720	287 373	307 298	318 791
Driftsoverskot, skogbruk	2 693	3 463	6 694	2 955	7 522
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	22 243	27 610	47 987	44 342	54 510
Driftsoverskot, andre næringar	14 700	16 091	15 949	30 886	20 654
Løsinntekt	280 134	280 860	293 582	298 953	321 220
Pensjonar og sjukepengar	23 869	31 094	22 769	25 592	28 286
Gevinst/utbyte verdipapir	4 217	6 404	- 749	814	8 037
Familiens arbeid på nyanlegg	5 565	6 176	8 041	10 718	6 532
Renteinntekter	16 248	21 575	13 410	10 596	12 930
- Renteutgifter	47 526	72 406	60 561	54 821	60 191
- Kårutgifter	5 855	7 413	7 756	7 140	7 796
Nettoinntekt	582 592	596 175	626 739	670 192	710 494
Privatforbruk ekskl. skatt	367 844	393 636	401 928	422 303	476 224
Betalte skattar	132 394	138 295	146 438	166 566	175 598

Tabell 1f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontantar og bankinnskot	426 329	512 619	508 323	539 871	540 146
Andre krav	120 853	140 306	159 259	187 252	197 936
Omløpsmidlar, jordbruk	109 477	129 020	126 171	132 102	149 416
Omløpsmidlar, skogbruk	409	93	295	268	295
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	5 521	9 985	12 313	14 244	13 714
Omløpsmidlar, andre næringar	168 582	163 877	211 414	215 271	219 415
Omløpsmidlar i alt	831 170	955 899	1 017 776	1 089 007	1 120 922
Anleggsmidlar, jordbruk	1 427 279	1 540 113	1 715 902	1 822 594	1 899 353
Anleggsmidlar, skogbruk	36 318	39 154	44 612	42 610	51 654
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	105 709	139 285	189 806	184 573	193 126
Anleggsmidlar, andre næringar	13 712	12 677	24 509	31 148	33 950
Privat, hovudbygningar	517 440	504 532	519 204	539 792	568 255
Privat, anna	146 191	169 525	170 164	168 915	198 397
Anleggsmidlar i alt	2 246 649	2 405 286	2 664 198	2 789 632	2 944 735
Eigedeler i alt	3 077 819	3 361 185	3 681 973	3 878 639	4 065 657
Eigedeler i jordbruket	1 536 756	1 669 133	1 842 074	1 954 696	2 048 768
Kortsiktig gjeld	195 611	234 616	254 961	293 906	324 473
Langsiktig gjeld	998 361	1 122 341	1 241 624	1 333 691	1 379 857
Eigenkapital	1 883 847	2 004 227	2 185 389	2 251 042	2 361 327
¹⁾ Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 2a Fylkestal, Hordaland
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Tal bruk	54	54	56	59	60
Alder på brukar	46	47	47	48	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	0,4	0,5	0,4	0,6	0,6
Grovfôr, daa	171,1	173,6	184,5	187,4	191,5
Frukt og bærareal, daa	11,2	13,3	13,8	14,1	14,4
Jordbruksareal, daa	183,5	188,2	198,8	202,1	207,2
- herav leigd areal, daa	71,0	67,6	73,2	82,9	73,6
Korn ialt, FEm pr daa	397	448	233	210	210
Grovfôr, FEm pr daa	305	297	297	292	307
Jordbruksareal, FEm pr daa	286	275	276	272	284
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	8,0	8,4	8,4	9,1	9,6
Kumjôlk, liter omsett	49 861	54 068	55 440	61 301	63 044
Mjôlkekvote	53 472	56 998	57 620	62 935	71 551
Produsert mjôlk pr årsku, kg	6 941	7 284	7 454	7 433	7 298
Storfekjôt, kg omsett	1 778	2 116	2 145	2 522	2 715
Tal smågriskull	3	3	3	3	3
Svinekjôt slaktegris, kg omsett	2 177	2 403	1 990	1 969	2 481
Tal vinterfôra sau (vfs)	40	37	47	46	48
Kg kjôt pr vfs	27	27	26	27	23
Ull, kg omsett pr vfs	4,4	3,6	4,2	4,1	3,7
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 818	1 840	1 885	1 879	1 870
Ektefelle	370	304	302	344	384
Barn under 17 år	15	17	21	18	27
Sum familie	2 203	2 161	2 207	2 242	2 281
Leigd arbeid	614	792	762	793	826
Sum timar i jordbruket	2 817	2 953	2 969	3 035	3 107
Sum timar i skogbruket	33	26	20	17	20
Familiens arbeid på nyanlegg	21	29	11	44	39
Oppnådde priser					
Kumjôlk, kr pr l	3,74	3,92	4,02	4,31	4,44
Kukjôt, kr pr kg	30,95	34,74	36,29	35,75	37,83
Anna storfekjôt, kr pr kg	37,23	39,38	43,36	41,13	45,31
Smågris for sal, kr pr stk.	878	908	829	1 087	978,23
Svinekjôt slaktegris, kr pr kg	23,13	23,25	23,24	23,18	25,15
Sau- og lammekjôt, kr pr kg	34,88	39,92	37,54	39,05	41,23
Ull, kr pr kg	34,02	32,49	27,21	26,17	30,30
Egg, kr pr kg	11,37	10,82	12,94	13,90	

1) Inkl. nyta malmaving

Tabell 2b. Nettoinvesteringar

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vassanlegg	22 115	15 226	3 858	5 777	16 139
Driftsbygningar	-24 506	-9 657	25 580	21 924	15 655
Maskinar og reiskap	25 709	28 530	964	16 357	21 102
Mjôlkekvote (ku og geit)	-1 222	8 628	2 423	4 288	2 722
Sum nettoinvesteringar	22 095	42 727	32 826	48 346	55 617

Tabell 2c Fylkestal, Hordaland
Produksjonsinntekter per bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn			1		
Frukt og andre planteprodukt	89 661	142 259	132 811	130 190	114 372
Planteprodukt i alt	89 661	142 259	132 812	130 190	114 372
Storfe, mjølk	186 671	211 976	222 645	264 504	279 834
Storfe, livdyr	14 018	11 731	13 837	12 488	15 718
Kuslakt	30 315	37 390	34 877	41 143	50 391
Anna storfeslakt	41 955	49 115	59 977	64 000	75 304
Smågris	6 157	2 047	3 581	3 412	3 196
Slaktegris	51 309	53 848	47 619	48 055	60 656
Avlsgris	3 072	5 115	2 780	1 806	3 001
Sauer, livdyr og slakt	42 644	45 044	48 291	52 307	47 808
Ull	6 271	4 156	5 169	4 772	5 396
Andre inntekter, husdyrhald	26 339	32 141	28 463	29 537	3 981
Husdyrprodukt i alt	411 307	454 995	470 192	524 178	545 285
Kulturlandskaps tilskot	36 215	32 511	32 193	33 650	34 169
Arealtilskot, grovfôr	26 371	25 865	28 503	27 944	30 624
Arealtilskot, korn	145	101	124	105	146
Produksjonstillegg, husdyr	59 474	59 272	74 474	78 445	83 664
Botnfrådrag	-5 278	-4 148	-3 232	-3 203	-3 200
Drifts-, grunn og distr. tilskot	90 173	107 999	104 906	129 295	130 606
Beitetilskot	13 924	15 318	18 194	25 068	27 758
Regionale miljøtilskot	6 856	9 048	10 021	7 071	9 987
Refunderte avløysarutgifter	30 981	37 757	44 360	44 619	50 107
Andre tilskot	16 735	19 480	13 933	24 841	34 992
Tilskot i alt	275 595	303 788	323 476	367 835	398 853
Leigeinntekt, traktor og reiskap	17 054	12 852	29 321	23 401	16 552
Andre inntekter	4 090	4 497	7 121	3 486	9 372
Produksjonsinntekter i alt	797 707	918 392	962 922	1 050 186	1 084 434

Tabell 2d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	133 060	147 458	169 598	178 759	186 249
Anna førkostnader inkl. beiteleige	13 729	18 738	21 936	25 740	27 272
Såvarer	2 478	6 717	3 413	3 808	4 007
Handelsgjødsel og kalk	21 108	23 100	32 384	26 525	31 763
Plantevernmiddel	6 660	7 072	8 605	8 862	7 796
Konserveringsmiddel	4 116	5 048	5 823	4 862	5 063
Andre forbruksartiklar m.v.	38 563	39 744	44 389	49 024	53 270
Kjøp av dyr	25 361	31 174	32 041	31 809	42 659
Sum variable kostnader	245 076	279 051	318 189	329 388	358 079
Leigd arbeid	56 591	76 024	77 062	84 576	89 937
Drivstoff	14 588	19 074	17 285	18 935	21 935
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 418	6 061	8 292	10 105	8 986
Vedl.h. driftsbygningar	22 905	22 085	22 576	34 812	32 041
Vedl.h. traktor og maskinar	39 369	40 614	47 494	47 252	48 279
Avskrivingar	4 456	82 302	90 558	97 052	101 615
Maskinleige	12 899	12 597	27 269	27 037	32 863
Leige av dyr	138	1 782	89	97	183
Leige av bygningar	770	1 597	1 178	367	620
Leige av kvote	145	145	354	2 293	1 420
Andre faste kostnader	66 671	77 565	80 158	92 711	94 131
Sum faste kostnader	298 237	339 847	372 316	415 228	432 009
Kostnader i alt	543 312	618 898	690 505	744 616	790 088

**Tabell 2e Fylkestat, Hordaland
Resultatregning**

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskot	254 395	299 494	272 417	305 570	294 346
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	73 711	89 052	49 642	51 231	53 409
Familiens arbeidsforteneste	180 684	210 442	222 775	254 339	240 937
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	138 961	160 408	169 214	188 907	174 876
Lønsevne	237 275	286 466	299 837	338 915	330 874
Lønsevne pr. time	84,24	97,01	100,97	111,69	106
Vederl. til arb. og egenkap. pr årsverk	187 329	211 467	200 552	219 886	211 137
Skattejustert vederlag per årsverk	210 787	239 898	228 554	248 625	238 225
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	254 395	299 494	272 417	305 570	294 346
Driftsoverskot, skogbruk	1 131	534	13 239	- 1 416	15 330
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	28 064	27 095	59 476	55 736	87 794
Driftsoverskot, andre næringar	10 838	18 983	18 046	36 233	33 177
Løsinntekt	326 078	320 014	334 415	318 318	341 611
Pensjonar og sjukepengar	35 540	36 261	22 319	15 319	26 049
Gevinst/utbyte verdipapir	7 544	8 384	5 432	10 716	6 498
Familiens arbeid på nyanlegg	3 056	4 572	1 809	7 767	7 234
Renteinntekter	12 464	18 652	8 141	7 935	11 521
- Renteutgifter	44 718	70 547	49 474	53 621	55 629
- Kårutgifter	5 115	7 415	6 148	6 021	6 060
Nettoinntekt	629 277	656 027	679 670	696 536	761 869
Privatforbruk ekskl. skatt	389 334	429 941	422 337	429 732	493 981
Betalte skattar	139 477	157 855	156 695	173 426	187 339

Tabell 2f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontantar og bankinnskot	451 901	539 975	520 096	493 094	496 512
Andre krav	122 041	154 526	178 100	255 019	268 289
Omløpsmidlar, jordbruk	69 772	79 182	84 892	91 853	103 060
Omløpsmidlar, skogbruk	396	148	170	7	260
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	16 944	30 041	34 112	37 723	37 374
Omløpsmidlar, andre næringar	47 387	60 500	81 352	89 401	81 693
Omløpsmidlar i alt	708 442	864 372	898 721	967 097	987 188
Anleggsmidlar, jordbruk	1 424 104	1 437 040	1 587 405	1 643 549	1 712 457
Anleggsmidlar, skogbruk	36 240	38 556	47 547	42 644	67 802
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	144 612	231 721	308 452	307 117	301 467
Anleggsmidlar, andre næringar	3 579	2 124	8 477	10 647	10 090
Privat, hovudbygningar	516 391	486 061	513 811	536 104	592 516
Privat, anna	171 265	184 795	172 200	170 529	227 931
Anleggsmidlar i alt	2 296 191	2 380 298	2 637 892	2 710 591	2 912 163
Eigedeler i alt	3 004 632	3 244 670	3 536 613	3 677 688	3 899 351
Eigedeler i jordbruket	1 493 876	1 516 223	1 672 297	1 735 402	1 815 517
Kortsiktig gjeld	142 809	192 065	234 252	297 832	320 323
Langsiktig gjeld	1 057 317	1 102 367	1 166 111	1 266 647	1 388 474
Eigenkapital	1 804 506	1 950 238	2 136 250	2 113 209	2 190 554
¹⁾ Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 3a Fylkestal, Sogn og Fjordane
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Tal bruk	55	54	54	56	58
Alder på brukar	45	46	46	47	48
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	166,2	166,6	173,2	180,2	194,2
Frukt og bærareal, daa	2,2	3,3	3,1	3,2	3,5
Jordbruksareal, daa	168,6	170,1	176,6	183,7	198,3
- herav leigd areal, daa	54,1	56,5	60,1	67,3	72,3
Grovfôr, FEM pr daa	317	329	336	313	295
Jordbruksareal, FEM pr daa	313	323	330	307	289
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	8,1	8,2	8,5	8,3	9,4
Kumjolk, liter omsett	47 264	49 200	51 463	52 842	62 763
Mjølkevote	47 998	50 648	52 662	54 218	65 353
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 438	6 670	6 751	6 947	7 414
Storfekjøtt, kg omsett	2 326	2 431	2 814	2 913	3 418
Tal smågriskull	4	5	4	4	3
Svinekjøtt slaktegris, kg omsett	1 692	1 559	1 100	862	1 389
Tal vinterfôra sauer (vfs)	39	40	43	41	41
Kg kjøtt pr vfs	25	25	26	26	26
Ull, kg omsett pr vfs	5,0	5,0	5	5	5
Årsgeiter	3,6	3,8	6	6	7
Geitemjolk, liter omsett	2271	2524	4 233	4 321	3 830
Mjølkevote	2488	2559	4 286	4 786	4 627
Produsert mjolk pr årsgeit, kg	695	826	843	841	696
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 823	1 925	1 966	1 924	2 032
Ektefelle	386	355	271	331	327
Barn under 17 år	21	12	13	13	13
Sum familie	2 230	2 291	2 251	2 268	2 373
Leigd arbeid	781	857	1 001	926	1 113
Sum timar i jordbruket	3 011	3 148	3 252	3 194	3 486
Sum timar i skogbruket	19	30	30	45	38
Familiens arbeid på nyanlegg	26	21	50	83	47
Oppnådde priser					
Kumjolk, kr pr l	3,67	3,95	3,98	4,26	4,27
Kukjøtt, kr pr kg	31,20	33,64	34,92	34,49	37,50
Anna storfekjøtt, kr pr kg	37,17	39,85	41,01	41,95	43,92
Smågris for sal, kr pr stk.	813	874	811	818,50	857,98
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	22,64	23,18	22,29	21,87	23,84
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	34,64	39,95	37,16	39,18	40,04
Ull, kr pr kg	32,13	32,12	29,43	28,30	30,22
Geitemjolk, kr pr l	4,07	4,57	4,82	5,24	6,02

Tabell 3b. Nettoinvesteringar

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vassanlegg	-410	3 927	2 351	1 042	8 770
Driftsbygningar	-711	1 613	139 491	135 629	13 584
Maskinar og reiskap	11 167	24 229	37 083	31 381	21 709
Mjølkevote (ku og geit)	-405	7 161	12 571	2 933	4 680
Sum nettoinvesteringar	9 641	36 930	191 496	170 985	48 744

Tabell 3c Fylkestat, Sogn og Fjordane
Produksjonsinntekter per bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Frukt og andre planteprodukt	26 108	55 507	89 359	71 809	85 756
Planteprodukt i alt	26 108	55 507	89 359	71 809	85 756
Storfe, mjølk	173 259	194 358	204 656	224 962	267 960
Storfe, livdyr	9 157	9 964	13 485	7 190	17 801
Kuslakt	26 204	32 614	36 863	34 778	43 187
Anna storfeslakt	64 755	70 851	74 873	97 961	114 303
Smågris	26 949	37 562	24 901	29 370	22 285
Slaktegris	38 865	33 809	24 671	16 966	34 186
Avlsgris	5 627	7 284	14 908	12 634	11 551
Sauer, livdyr og slakt	37 907	45 706	40 966	45 233	44 642
Ull	6 569	6 074	6 210	5 165	5 301
Geiter, mjølk	9 249	11 538	20 413	22 645	23 064
Geiter, livdyr og slakt	338	28	2 358	1 860	2 391
Andre inntekter, husdyrhold	938	955	1 118	32 366	37 595
Husdyrprodukt i alt	399 816	450 743	465 422	531 128	624 266
Kulturlandskapstilskot	31 044	31 112	31 052	30 705	32 991
Arealtilskot, grovfôr	26 694	27 530	29 342	30 429	33 372
Produksjonstillegg, husdyr	66 672	67 890	81 357	85 878	93 759
Botnfrådrag	-5 018	-4 074	-3 056	-3 025	-3 091
Drifts-, grunn og distr. Tilskot	76 555	86 974	103 577	119 534	136 197
Beitetilskot	14 158	15 359	18 714	23 483	30 350
Regionale miljøtilskot	6 404	7 307	7 540	7 702	10 129
Refunderte avløysarutgifter	37 599	39 552	47 336	47 130	55 547
Andre tilskot	5 548	10 717	7 989	8 108	12 484
Tilskot i alt	259 655	282 367	323 851	349 944	401 738
Leigeinntekt, traktor og reiskap	3 786	4 988	8 813	5 904	7 967
Andre inntekter	7 342	10 977	2 925	1 091	7 411
Produksjonsinntekter i alt	696 708	804 582	890 370	959 877	1 127 138

Tabell 3d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	120 232	142 748	162 534	186 119	213 607
Anna førkostnader inkl. beiteleige	8 372	8 006	6 341	14 705	22 358
Såvarer	1 394	3 630	3 208	3 979	5 554
Handelsgjødsel og kalk	16 960	22 213	29 092	22 587	35 886
Plantevernmiddel	2 112	3 711	2 842	2 381	2 550
Konserveringsmiddel	4 761	5 080	6 584	6 376	6 936
Andre forbruksartiklar m.v.	33 957	37 604	42 420	47 081	55 480
Kjøp av dyr	27 567	31 852	29 488	36 610	61 530
Sum variable kostnader	215 357	254 844	282 509	319 839	403 900
Leigd arbeid	66 075	84 964	104 771	93 671	124 079
Drivstoff	11 030	15 286	15 813	17 235	20 789
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 944	4 493	4 147	3 623	4 491
Vedl.h. driftsbygningar	17 708	17 242	21 542	23 015	29 893
Vedl.h. traktor og maskinar	29 862	34 723	29 971	35 193	48 540
Avskrivningar	32 058	73 732	86 893	95 957	108 689
Maskinleige	7 476	16 182	16 534	17 302	13 470
Leige av dyr	20		16		
Leige av bygningar	109	1 767	1 759	332	317
Leige av kvøte	84	609	633	853	1 795
Andre faste kostnader	57 424	68 188	75 622	82 591	90 231
Sum faste kostnader	261 711	317 187	357 701	369 772	442 292
Kostnader i alt	477 068	572 030	640 210	689 612	846 193

**Tabell 3e Fylkestat, Sogn og Fjordane
Resultatrekning**

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	219 640	232 552	250 160	270 266	280 945
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	55 236	72 563	43 114	50 339	59 154
Familiens arbeidsforteneste	164 404	159 989	207 047	219 927	221 791
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	118 063	114 258	146 590	157 228	150 734
Lønsevne	230 479	244 952	311 817	313 598	345 870
Lønsevne pr. time	76,54	77,82	95,89	98,19	99,22
Vederl. til arb. og egenkap. pr årsverk	167 464	174 744	189 653	200 587	199 688
Skattejustert vederlag per årsverk	191 517	198 833	212 213	225 030	222 738
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	219 640	232 552	250 160	270 266	280 945
Driftsoverskot, skogbruk	905	6 098	2 578	2 338	1 290
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	16 617	27 238	21 189	25 649	28 425
Driftsoverskot, andre næringar	23 954	14 871	21 404	42 743	18 298
Løsinntekt	282 097	268 319	281 885	293 986	326 806
Pensjonar og sjukepengar	13 695	36 919	24 602	35 131	38 407
Gevinst/utbyte verdipapir	2 046	4 522	- 924	3 985	12 616
Familiens arbeid på nyanlegg	4 055	3 402	7 902	13 896	6 919
Renteinntekter	20 030	29 129	22 139	16 545	16 222
- Renteutgifter	26 933	42 414	39 804	28 683	48 445
- Kårutgifter	4 350	6 623	7 985	7 275	8 150
Nettoinntekt	551 755	574 012	583 147	668 578	673 333
Privatforbruk ekskl. skatt	359 011	365 477	389 962	419 290	473 752
Betalte skattar	132 976	131 841	124 800	148 730	179 336

Tabell 3f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontantar og bankinnskot	508 620	655 879	641 880	752 665	677 048
Andre krav	106 426	135 206	141 163	122 009	124 916
Omløpsmidlar, jordbruk	89 770	105 475	109 437	128 663	153 526
Omløpsmidlar, skogbruk	259	14	77	96	48
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	44	186	365	96	85
Omløpsmidlar, andre næringar	254 158	251 629	251 396	242 644	256 593
Omløpsmidlar i alt	959 277	1 148 388	1 144 318	1 246 174	1 212 216
Anleggsmidlar, jordbruk	1 025 788	1 133 393	1 427 606	1 642 521	1 854 698
Anleggsmidlar, skogbruk	26 424	29 891	36 650	39 115	36 841
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	111 864	116 719	79 338	75 630	102 208
Anleggsmidlar, andre næringar	31 622	36 160	39 885	45 654	52 942
Privat, hovudbygningar	549 818	515 573	518 702	534 262	611 473
Privat, anna	129 564	169 404	184 258	178 521	206 131
Anleggsmidlar i alt	1 875 082	2 001 140	2 286 441	2 515 703	2 864 294
Eigedeler i alt	2 834 359	3 149 528	3 430 758	3 761 877	1 076 510
Eigedeler i jordbruket	1 115 558	1 238 868	1 537 044	1 771 184	2 008 225
Kortsiktig gjeld	123 204	171 657	177 008	207 630	272 721
Langsiktig gjeld	614 806	737 038	934 247	1 080 861	1 202 836
Eigenkapital	2 096 348	2 240 833	2 319 504	2 473 387	2 600 953
¹⁾ Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 4a Fylkestal, Møre og Romsdal
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2007	2008	2009	2010	2011
Tal bruk	59	56	52	48	52
Alder på brukar	49	49	50	50	51
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	11,5	11,0	8,0	9,1	8,1
Grovfôr, daa	267,3	281,3	272,4	290,7	290,2
Frukt og bærareal, daa					
Jordbruksareal, daa	279,2	292,9	281,1	300,0	299,4
- herav leigd areal, daa	113,4	133,1	121,1	138,9	121,8
Korn ialt, FEm pr daa	234	290	268	324	255
Grovfôr, FEm pr daa	357	377	369	339	345
Jordbruksareal, FEm pr daa	351	373	366	339	343
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	15,4	15,7	17,0	17,4	18,8
Kumjolk, liter omsett	98 499	99 132	108 866	113 360	117 156
Mjølkevote	94 919	106 734	114 607	122 558	128 651
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 048	7 035	7 045	7 155	6 890
Storfekjøt, kg omsett	3 790	4 078	4 048	3 935	3 674
Tal smågriskull	9	10	11	11	9
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	4 589	4 750	4 591	4 548	3 654
Tal vinterföra sauer (vfs)	17	17	23	26	20
Kg kjøt pr vfs	25	27	24	24	25
Ull, kg omsett pr vfs	4,1	5,4	4,3	4,5	4,1
Årsgeiter	2,7	2,9	3,1	1,4	1,5
Geitemjolk, liter omsett	1 323	1 464	1 560	752	765
Mjølkevote	1 398	1 488	1 618	953	879
Produsert mjølk pr årsgeit, kg	535	560	559	606	616
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 283	2 266	2 224	2 214	2 287
Ektefelle	376	344	349	293	386
Barn under 17 år	36	46	38	18	21
Sum familie	2 694	2 656	2 611	2 525	2 695
Leigd arbeid	686	684	695	750	747
Sum timar i jordbruket	3 380	3 340	3 306	3 275	3 442
Sum timar i skogbruket	32	28	35	42	34
Familiens arbeid på nyanlegg	63	67	94	66	26
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,49	1,83	1,97	2,01	2,03
Kumjolk, kr pr l	3,71	3,90	3,99	4,33	4,45
Kukjøt, kr pr kg	30,49	32,34	34,90	34,67	35,87
Anna storfekjøt, kr pr kg	36,26	39,52	41,17	41,31	44,09
Smågris for sal, kr pr stk.	793	838	781	799	878
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	22,85	23,32	23,34	24,11	25,11
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	32,94	36,49	35,95	36,86	38,67
Ull, kr pr kg	31,14	31,47	27,53	23,30	24,44
Geitemjolk, kr pr l	4,18	4,57	4,12	4,94	4,64

1) Inkl. nytta halmavling

Tabell 4b. Nettoinvesteringar

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøtter og vassanlegg	3 325	3 822	26 375	2 731	5 772
Driftsbygningar	55 092	130 827	14 081	-16 832	-5 264
Maskinar og reiskap	42 443	-9 635	18 592	55 100	-780
Mjølkevote (ku og geit)	8 478	23 259	8 881	7 485	5 353
Sum nettoinvesteringar	109 337	148 273	67 929	48 483	5 083

**Tabell 4c Fylkestal, Møre og Romsdal
Produksjonsinntekter per bruk**

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	3 780	6 107	3 592	5 287	3 993
Frukt og andre planteprodukt	14 760	26 314	16 129	12 087	19 110
Planteprodukt i alt	18 541	32 421	19 721	17 374	23 103
Storfe, mjølk	365 895	386 588	434 063	490 564	521 176
Storfe, livdyr	14 424	18 892	23 258	23 029	25 037
Kuslakt	62 369	74 073	75 152	78 116	72 709
Anna storfeslakt	86 973	98 693	99 824	72 374	94 110
Smågris	33 082	31 835	33 976	42 128	50 200
Slaktegris	105 397	110 898	105 642	107 692	93 050
Avlsgris	14 708	14 877	3 393	2 828	1 356
Sauer, livdyr og slakt	19 565	20 471	23 074	26 109	22 805
Ull	2 043	2 665	2 824	2 360	2 242
Geiter, mjølk	5 531	6 685	6 432	3 716	3 550
Geiter, livdyr og slakt	410	236	255	116	218
Andre inntekter, husdyrhald	145	154	1 366	550	-221
Husdyrprodukt i alt	710 543	766 068	809 259	849 583	886 231
Kulturlandskapsstilskot	52 088	54 214	51 086	51 751	52 141
Arealstilskot, grovfôr	36 516	38 860	40 887	41 142	45 556
Arealstilskot, korn	3 069	2 810	2 271	2 202	1 956
Produksjonstillegg, husdyr	78 866	84 345	90 422	96 959	97 490
Botnfrådrag	-5 542	-4 143	-3 173	-3 292	-3 135
Drifts-, grunn og distr.tilskot	107 283	119 067	129 685	143 459	155 623
Beitetilskot	11 000	13 323	15 941	23 583	26 000
Regionale miljøtilskot	2 762	3 399	9 289	8 947	10 765
Refunderte avløysarutgifter	45 924	51 664	54 390	58 189	60 062
Andre tilskot	9 239	8 126	3 119	5 348	11 534
Tilskot i alt	341 204	371 665	393 917	428 288	457 992
Leigeinntekt, traktor og reiskap	13 817	15 385	13 336	14 946	19 165
Andre inntekter	2 729	520	9 758	-866	3 963
Produksjonsinntekter i alt	1 086 834	1 186 059	1 246 797	1 309 325	1 390 454

Tabell 4d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	210 216	237 818	258 109	258 980	266 650
Anna førkostnader inkl. beiteleige	10 561	15 715	15 668	22 588	17 437
Såvarer	3 468	4 817	4 080	4 304	4 295
Handelsgjødsel og kalk	32 272	40 111	50 405	37 426	41 641
Plantevernmiddel	2 649	2 789	2 318	2 674	2 226
Konserveringsmiddel	6 708	7 457	9 124	8 885	8 552
Andre forbruksartiklar m.v.	60 151	65 150	65 025	68 081	73 152
Kjøp av dyr	25 762	28 398	32 321	22 672	14 252
Sum variable kostnader	351 787	402 255	437 050	425 609	428 205
Leigd arbeid	68 217	72 317	71 441	84 319	92 990
Drivstoff	19 519	25 295	21 604	26 069	29 659
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	5 304	8 502	5 775	4 592	11 622
Vedl.h. driftsbygningar	29 242	28 722	30 131	38 826	37 475
Vedl.h. traktor og maskinar	44 429	44 034	45 752	51 298	68 026
Avskrivningar	2 593	106 797	110 562	120 125	118 385
Maskinleige	48 215	56 533	54 323	53 640	66 837
Leige av dyr	18 740	19 063	23 420	23 537	26 957
Leige av bygningar	414	2 313	765	1 984	563
Leige av kvote	303	323	1 824	4 260	5 189
Andre faste kostnader	85 613	104 980	102 028	122 439	115 337
Sum faste kostnader	414 340	468 882	467 625	531 088	573 040
Kostnader i alt	766 127	871 137	904 674	956 697	1 001 245

**Tabell 4e Fylkestal, Møre og Romsdal
Resultatrekning**

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	320 707	314 922	342 123	352 628	389 209
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	95 020	128 024	69 034	72 500	70 359
Familiens arbeidsforteneste	225 687	186 898	273 089	280 128	318 850
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	140 417	118 088	176 603	186 149	200 982
Lønsevne	293 905	259 215	344 530	364 446	411 840
Lønsevne pr. time	86,95	77,60	104,22	111,27	119,64
Vederl. til arb. og egenkap. pr årsverk	187 480	176 912	197 885	215 494	232 160
Skattejustert vederlag per årsverk	211 911	203 809	225 955	244 188	259 573
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	320 707	314 922	342 123	352 628	389 209
Driftsoverskot, skogbruk	5 789	3 746	3 920	9 048	5 463
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	22 159	28 467	63 443	52 149	45 198
Driftsoverskot, andre næringar	9 609	14 480	8 024	10 479	8 832
Løsinntekt	236 255	255 198	261 756	280 943	291 461
Pensjonar og sjukepengar	22 671	20 494	21 350	27 090	19 578
Gevinst/utbyte verdipapir	3 196	6 311	- 7 223	- 15 057	4 707
Familiens arbeid på nyanlegg	9 269	10 398	14 897	10 639	5 290
Renteinntekter	16 185	17 111	10 020	6 926	10 885
- Renteutgifter	69 292	103 121	94 057	86 792	78 556
- Kårutgifter	7 936	8 174	9 251	8 358	9 403
Nettoinntekt	568 611	559 832	615 004	639 695	692 663
Privatforbruk ekskl. skatt	356 410	385 780	392 376	416 685	458 492
Betalte skattar	125 369	125 658	157 862	178 944	157 881

Tabell 4f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontantar og bankinnskott	326 212	348 095	356 951	349 110	437 795
Andre krav	133 215	131 510	157 762	180 070	198 204
Omløpsmidlar, jordbruk	164 187	199 783	188 004	185 587	198 319
Omløpsmidlar, skogbruk	560	115	657	790	610
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	171	93	1 243	1 889	1 615
Omløpsmidlar, andre næringar	199 732	178 946	309 963	338 050	336 859
Omløpsmidlar i alt	824 077	858 544	1 014 579	1 055 495	1 173 402
Anleggsmidlar, jordbruk	1 804 456	2 031 698	2 153 668	2 252 755	2 164 807
Anleggsmidlar, skogbruk	45 612	48 662	49 721	46 647	49 543
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	64 366	71 911	176 749	161 044	169 527
Anleggsmidlar, andre næringar	6 290	208	25 808	39 423	40 297
Privat, hovudbygningar	488 217	511 697	525 534	550 775	492 057
Privat, anna	138 742	154 917	153 333	155 725	155 809
Anleggsmidlar i alt	2 547 682	2 819 093	3 084 813	3 206 367	3 072 040
Eigedeler i alt	3 371 759	3 677 636	4 099 392	4 261 863	4 245 442
Eigedeler i jordbruket	1 968 643	2 231 481	2 341 672	2 438 342	2 363 126
Kortsiktig gjeld	311 436	336 359	358 213	389 736	386 985
Langsiktig gjeld	1 301 952	1 513 144	1 642 144	1 711 069	1 567 358
Eigenkapital	1 758 371	1 828 133	2 099 035	2 161 058	2 291 098
1) Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 5a Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 1 (under 50 daa)
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2007	2008	2009	2010	2011
Tal bruk	10	9	9	9	8
Alder på brukar	52	55	56	59	57
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	13,2	10,0	10,0	9,4	10,6
Frukt og bærareal, daa	21,9	22,6	21,8	23,4	23,0
Jordbruksareal, daa	36,0	33,7	33,6	33,9	34,3
- herav leigd areal, daa	1,3	2,8	2,8	5,1	4,3
Grovfôr, FEm pr daa	462	438	459	365	426
Jordbruksareal, FEm pr daa	169	130	137	102	132
Husdyrproduksjon					
Tal vinterfôra sauer (vfs)	10	5	6	6	5
Kg kjøt pr vfs	35	31	27	17	20
Ull, kg omsett pr vfs	7,3	5,8	7,0	5,9	7,4
Årsgeiter	7,9	8,4	8,8	7,7	9,8
Geitemjolk, liter omsett	4119	4875	4742	4009	4972
Mjølkevote	4483	5031	5081	5081	5716
Produsert mjolk pr årsgeit, kg	588	649	628	606	616
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 288	1 586	1 475	1 609	1 508
Ektefelle	375	633	515	472	408
Barn under 17 år	22	31	13		
Sum familie	1 685	2 250	2 003	2 081	1 916
Leigd arbeid	766	947	834	854	903
Sum timar i jordbruket	2 451	3 197	2 837	2 934	2 819
Sum timar i skogbruket	16	45	33	22	14
Familiens arbeid på nyanlegg	20	19	40	150	70
Oppnådde prisar					
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	32,03	42,23	28,92	33,28	44,19
Ull, kr pr kg	30,64	29,62	28,90	27,74	30,73
Geitemjolk, kr pr l	4,19	4,72	4,34	4,94	4,64

Tabell 5b. Nettoinvesteringar

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vassanlegg	6 276	6 983	-3 510	7 001	32 257
Driftsbygningar	5 024	27 553	62 044	126 813	-6 164
Maskinar og reiskap	-9 816	16 013	-1 331	40 381	17 129
Sum nettoinvesteringar	1 484	50 549	57 203	174 195	43 223

1) Inkl. nytta halmavling

Tabell 5c Vestlandet, storleiksgrupper, gruppe 1 (under 50 daa)
Produksjonsinntekter per bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Frukt og andre planteprodukt	237 939	322 234	381 798	358 536	315 146
Planteprodukt i alt	237 939	322 234	381 798	358 536	315 146
Sauer, livdyr og slakt	11 146	6 529	4 928	4 270	4 619
Ull	1 982	872	1 262	965	1 137
Geiter, mjølk	17 252	23 007	20 602	19 817	23 074
Geiter, livdyr og slakt	1 964	1 643	1 401	619	1 420
Andre inntekter, husdyrhald		194			125
Husdyrprodukt i alt	32 344	32 246	28 193	25 670	30 375
Kulturlandskapstilskot	7 470	7 094	6 133	6 324	6 322
Arealtilskot, grovfôr	2 403	1 936	2 034	2 034	2 127
Produksjonstillegg, husdyr	14 088	12 078	15 273	14 434	15 877
Botnfrådrag	-4 500	-4 000	-3 000	-3 154	-2 786
Drifts-, grunn og distr.tilskot	66 333	88 913	81 322	88 202	82 937
Beitetilskot	3 789	2 670	2 688	3 568	4 259
Regionale miljøtilskot	4 237	3 713	6 556	56	3 781
Refunderte avløyсарutgifter	8 775	6 695	7 170	14 120	8 793
Andre tilskot	16 071	38 759	23 009	38 671	25 541
Tilskot i alt	118 665	157 859	141 185	164 255	146 851
Leigeinntekt, traktor og reiskap	8 379	3 036	14 790	12 543	15 681
Andre inntekter	2 932	111	261	468	10 556
Produksjonsinntekter i alt	400 257	515 485	566 227	561 471	518 609

Tabell 5d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	12 666	14 733	15 897	12 126	15 449
Anna førkostnader inkl. beiteleige	726	1 502	727	1 747	1 310
Såvarer	1 866	7 562	13 790	15 416	19 356
Handelsgjødsele og kalk	4 526	6 897	5 820	6 389	6 126
Plantevernmiddele	11 854	14 156	14 803	13 766	12 889
Konserveringsmiddele	747	742	638	892	1 527
Andre forbruksartiklar m.v.	20 434	24 907	21 961	33 513	24 140
Kjøp av dyr	760	200	222		188
Sum variable kostnader	53 578	70 699	73 858	84 454	80 982
Leigd arbeid	59 289	73 910	89 330	91 837	72 592
Drivstoff	6 957	7 667	13 333	6 772	10 570
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	5 617	9 969	8 580	9 168	1 853
Vedl.h. driftsbygningar	17 253	11 234	13 737	11 666	2 709
Vedl.h. traktor og maskinar	21 951	19 453	27 305	21 496	27 456
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	9 901	9 798	9 888	9 534	8 308
Avskr. driftsbygningar	12 023	11 594	12 125	19 109	24 161
Avskr. traktor og maskinar	25 304	26 476	19 220	21 565	25 839
Maskinleige	1 447	479	1 791	988	1 388
Leige av dyr	361	92	96		
Leige av bygningar		1 051			
Andre faste kostnader	40 162	51 343	54 003	52 291	47 115
Sum faste kostnader	200 265	223 064	249 408	244 428	221 990
Kostnader i alt	253 843	293 763	323 266	328 882	302 973

Tabell 5e Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 1 (under 50 daa), Resultatrekning

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	146 414	221 722	242 960	232 590	215 636
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	27 238	31 587	17 498	22 468	30 470
Familiens arbeidsforteneste	119 176	190 135	225 462	210 121	185 166
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	111 439	142 788	191 137	179 608	154 680
Lønsevne	178 465	264 044	314 792	301 959	257 758
Lønsevne pr. time	72,81	82,58	110,96	102,90	91
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	151 869	167 502	212 996	200 728	184 392
Skattejustert vederlag per årsverk	173 569	191 196	242 951	228 485	201 535
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	146 414	221 722	242 960	232 590	215 636
Driftsoverskot, skogbruk	- 1 876	460	6 468	- 721	11 799
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	18 911	57 509	25 801	33 285	40 044
Driftsoverskot, andre næringar	7 023	5 492	17 184	- 5	902
Lønsinntekt	344 038	338 703	333 097	316 214	423 527
Pensjonar og sjukepengar	25 144	64 260	31 650	75 741	72 480
Gevinst/utbyte verdipapir	5 948	5 029	944	17 856	3 074
Familiens arbeid på nyanlegg	2 935	2 881	6 371	24 513	11 696
Renteinntekter	11 339	24 941	13 995	11 438	17 520
- Renteutgifter	10 578	13 244	12 715	15 163	20 518
- Kårutgifter	3 968	6 894	4 833	2 458	
Nettoinntekt	545 329	700 858	660 923	693 728	776 651
Privatforbruk ekskl. skatt	348 076	317 361	355 814	392 091	395 195
Betalte skattar	129 214	163 929	168 611	175 170	199 393

Tabell 5f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Kontantar og bankinnskot	485 252	616 183	714 617	736 821	731 955
Andre krav	70 858	92 179	89 496	165 057	99 356
Omløpsmidlar, jordbruk	7 758	11 985	11 971	5 721	5 820
Omløpsmidlar, skogbruk	180	200	1 667	167	188
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar				2 778	
Omløpsmidlar, andre næringar	71 754	92 555	91 714	105 494	69 828
Omløpsmidlar i alt	635 804	813 103	909 464	1 016 038	907 147
Anleggsmidlar, jordbruk	537 912	542 817	599 790	828 847	1 031 989
Anleggsmidlar, skogbruk	14 216	10 497	9 754	12 036	49 225
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	108 801	118 797	121 759	85 634	114 619
Privat, hovudbygningar	550 307	291 706	350 614	456 108	792 343
Privat, anna	190 559	280 027	252 604	274 749	303 908
Anleggsmidlar i alt	1 401 794	1 243 844	1 334 522	1 689 739	2 344 819
Eigedeler i alt	2 037 597	2 056 946	2 243 986	2 705 777	3 251 966
Eigedeler i jordbruket	545 670	554 802	611 761	834 568	1 037 809
Kortsiktig gjeld	55 513	46 222	135 577	71 076	128 282
Langsiktig gjeld	249 139	187 196	151 688	399 317	565 246
Eigenkapital	1 732 945	1 823 528	1 956 721	2 235 385	2 558 439
¹⁾ Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 6a Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 2 (50-99 daa)
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Tal bruk	21	21	21	24	23
Alder på brukar	50	51	52	52	51
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	48,6	41,0	41,2	44,8	35,3
Frukt og bærareal, daa	23,1	29,8	30,7	29,1	35,4
Jordbruksareal, daa	72,9	71,7	72,7	74,6	72,0
- herav leigd areal, daa	12,5	12,5	19,9	17,4	16,0
Grovfôr, FEm pr daa	311	332	312	259	265
Jordbruksareal, FEm pr daa	208	190	177	156	130
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	1,1	0,7	1,1	1,4	1,1
Kumjolk, liter omsett	6 390	3 087	5 389	7 606	5 711
Mjølkevote	7 149	4 511	6 590	9 587	6 730
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 581	5 541	5 800	5 855	5 767
Storfekjøtt, kg omsett	516	481	809	640	526
Tal smågriskull					
Svinekjøtt slaktegris, kg omsett	2 056	1 999		149	
Tal vinterfôra sauer (vfs)	23	21	17	18	18
Kg kjøtt pr vfs	23	26	28	27	26
Ull, kg omsett pr vfs	6,1	4,7	4,2	5,5	4,9
Årsgeiter	4,0	4,1	4,0		
Geitemjolk, liter omsett	1756	1815	1 831		
Mjølkevote	1793	1811	1 829		
Produsert mjolk pr årsgeit, kg	484	481	495		
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 621	1 698	1 682	1 547	1 457
Ektefelle	169	69	51	156	145
Barn under 17 år	16	10	14	12	4
Sum familie	1 805	1 776	1 747	1 715	1 606
Leigd arbeid	643	1 071	1 245	1 050	1 479
Sum timar i jordbruket	2 448	2 847	2 993	2 765	3 085
Sum timar i skogbruket	10	10	5	12	16
Familiens arbeid på nyanlegg	16	63	4	31	11
Oppnådde prisar					
Kumjolk, kr pr l	3,78	3,96	3,95	4,15	4,25
Kukjøtt, kr pr kg	28,90	34,86	37,78	34,33	36,45
Anna storfekjøtt, kr pr kg	37,60	39,98	42,98	41,50	43,30
Smågris for sal, kr pr stk.					
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	23,44	23,41		21,65	
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	33,91	37,63	38,93	37,75	39,79
Ull, kr pr kg	30,00	33,46	28,78	28,15	29,21
Geitemjolk, kr pr l	4,17	4,39	3,88		

Tabell 6b. Nettoinvesteringar

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vassanlegg	35 788	19 936	1 597	5 281	29 323
Driftsbygningar	-12 600	-7 581	913	1 805	-15 916
Maskinar og reiskap	-905	4 228	2 523	10 169	12 463
Sum nettoinvesteringar	22 284	16 583	5 033	17 254	25 870

1) Inkl. nytta halmavling

Tabell 6c Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 2 (50-99 daa)
Produksjonsinntekter per bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	0	0			
Frukt og andre planteprodukt	158 737	307 397	353 822	300 740	350 648
Planteprodukt i alt	158 737	307 397	353 822	300 740	350 648
Storfe, mjølk	24 134	12 212	21 277	31 581	24 268
Storfe, livdyr	877	1 902	2 716	5 259	3 676
Kuslakt	2 491	172	7 295	2 445	5 026
Anna storfeslakt	17 685	20 802	20 946	16 935	14 139
Smågris	-1 802	2 023			
Slaktegris	52 947	39 641		1 226	
Avlsgris					1 187
Sauer, livdyr og slakt	19 411	22 598	16 558	19 493	18 815
Ull	4 361	3 069	2 354	2 410	2 635
Geiter, mjølk	7 323	7 966	7 097		
Geiter, livdyr og slakt	220	-74	32		
Andre inntekter, husdyrhald	132	428	1 756	3 147	2 338
Husdyrprodukt i alt	127 779	110 739	80 078	82 496	72 083
Kulturlandskapstilskot	14 385	13 648	14 311	13 510	13 719
Arealtilskot, grovfôr	9 250	7 154	9 315	8 559	7 624
Produksjonstillegg, husdyr	22 356	22 650	26 081	26 324	23 316
Botnfrådrag	-5 000	-4 000	-3 000	-3 000	-3 174
Drifts-, grunn og distr.tilskot	76 780	97 064	86 050	98 535	94 997
Beiteilskot	6 596	6 160	6 506	7 733	8 371
Regionale miljøtilskot	1 322	3 944	8 348	4 576	10 942
Refunderte avløyсарutgifter	15 603	12 995	13 402	13 400	15 065
Andre tilskot	28 109	27 723	20 023	36 887	66 161
Tilskot i alt	169 400	187 338	181 036	206 524	237 021
Leigeinntekt, traktor og reiskap	3 739	1 536	6 552	14 645	3 859
Andre inntekter	3 665	3 680	147	7 798	15 468
Produksjonsinntekter i alt	463 321	610 691	621 635	612 203	679 079

Tabell 6d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	39 879	33 853	24 532	22 278	19 959
Anna førkostnader inkl. beiteleige	2 996	2 263	2 368	4 902	3 132
Såvarer	3 007	11 735	2 575	3 103	1 703
Handelsgjødsele og kalk	9 865	12 900	17 609	13 736	13 780
Plantevernmiddel	12 962	16 838	17 104	16 384	14 518
Konserveringsmiddel	2 040	1 505	1 421	1 354	1 061
Andre forbruksartiklar m.v.	18 870	19 125	21 720	22 169	33 175
Kjøp av dyr	26 247	27 205	6 120	5 608	5 233
Sum variable kostnader	115 866	125 425	93 448	89 535	92 561
Leigd arbeid	57 476	101 993	144 559	112 587	168 603
Drivstoff	5 816	8 738	7 678	7 939	8 085
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 703	4 880	5 563	7 502	8 424
Vedl.h. driftsbygningar	11 009	14 217	12 438	11 388	12 683
Vedl.h. traktor og maskinar	21 847	24 181	31 891	25 655	32 521
Avskrivingar	40 415	44 984	45 271	48 242	53 350
Maskinleige	4 223	4 642	15 178	7 525	13 007
Leige av dyr	236	257	105	215	477
Leige av bygningar	1 219	2 610	1 845	360	65
Andre faste kostnader	40 343	49 967	50 393	60 246	69 373
Sum faste kostnader	186 287	256 468	314 921	281 660	366 589
Kostnader i alt	302 153	381 893	408 369	371 195	459 150

Tabell 6e Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 2 (50-99 daa)
Resultatrekning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	161 167	228 798	213 267	241 008	219 929
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	30 675	38 874	19 657	19 822	21 091
Familiens arbeidsforteneste	130 492	189 924	193 610	221 186	198 838
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	125 351	174 445	187 540	211 167	200 692
Lønsevne	187 968	291 917	338 168	333 774	367 441
Lønsevne pr. time	76,79	102,53	113,00	120,72	119
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	158 337	202 543	214 185	229 433	225 291
Skattejustert vederlag per årsverk	181 131	228 860	240 611	258 307	250 563
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	161 167	228 798	213 267	241 008	219 929
Driftsoverskot, skogbruk	4 238	1 155	22 207	- 1 574	35 412
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	17 918	- 3 468	24 187	42 550	51 795
Driftsoverskot, andre næringar	5 162	3 574	42 511	17 794	18 799
Løsinntekt	265 601	269 060	244 344	289 211	342 288
Pensjonar og sjukepengar	38 779	18 862	21 021	28 667	21 058
Gevinst/utbyte verdipapir	728	1 492	1 548	8 952	5 251
Familiens arbeid på nyanlegg	2 285	9 779	637	4 759	1 788
Renteinntekter	13 987	21 053	12 765	11 722	14 365
- Renteutgifter	23 829	53 244	29 905	31 134	40 249
- Kårutgifter	4 389	7 882	7 794	5 952	6 308
Nettoinntekt	481 647	489 178	544 788	606 003	664 129
Privatforbruk ekskl. skatt	328 231	321 771	352 275	378 797	419 063
Betalte skattar	99 627	114 676	119 996	158 421	161 647

Tabell 6f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontantar og bankinnskot	507 294	613 920	638 472	642 403	631 701
Andre krav	97 401	111 408	128 537	203 683	279 331
Omløpsmidlar, jordbruk	33 195	28 445	28 724	30 378	26 925
Omløpsmidlar, skogbruk			10	17	
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	43 448	76 024	89 746	88 817	92 678
Omløpsmidlar, andre næringar	32 533	44 812	44 813	110 598	116 788
Omløpsmidlar i alt	713 870	874 609	930 302	1 075 895	1 147 423
Anleggsmidlar, jordbruk	594 565	627 470	627 675	636 422	687 206
Anleggsmidlar, skogbruk	20 714	20 247	19 563	23 057	27 767
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	182 677	200 278	447 084	372 043	373 385
Anleggsmidlar, andre næringar	2 857				
Privat, hovudbygningar	379 363	379 018	353 303	332 333	420 897
Privat, anna	141 794	156 946	129 992	139 883	172 875
Anleggsmidlar i alt	1 321 970	1 383 959	1 577 617	1 503 738	1 682 130
Eigedeler i alt	2 035 840	2 258 567	2 507 920	2 579 632	2 829 553
Eigedeler i jordbruket	627 759	655 915	656 399	666 800	714 130
Kortsiktig gjeld	113 275	134 911	143 312	111 699	225 971
Langsiktig gjeld	514 207	668 753	759 213	786 617	991 169
Eigenkapital	1 408 358	1 454 903	1 605 394	1 681 315	1 612 414
¹⁾ Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 7a Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 3 (100-199 daa)**Produksjonstekniske data og oppnådde prisar**

År	2007	2008	2009	2010	2011
Tal bruk	68	59	59	54	53
Alder på brukar	47	48	46	47	48
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	155,5	150,3	154,0	155,3	154,9
Frukt og bærareal, daa	0,3	1,2	1,4	1,4	1,9
Jordbruksareal, daa	155,8	151,6	155,4	156,7	156,8
- herav leigd areal, daa	50,8	48,1	53,1	54,2	49,1
Grovfôr, FEM pr daa	349	355	343	343	359
Jordbruksareal, FEM pr daa	348	352	340	340	355
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	9,1	8,5	8,6	8,6	10
Kumjôlk, liter omsett	55 753	50 640	51 952	55 551	57 693
Mjôlkevote	53 806	51 917	52 256	56 563	62 172
Produsert mjôlk pr årsku, kg	6 692	6 637	6 760	7 102	6 687
Storfekjôt, kg omsett	2 339	2 553	2 318	2 656	2 376
Tal smågriskull	6	6	4	4	6
Svinekjôt slaktegris, kg omsett	1 307	1 139	1 383	1 107	2 831
Tal vinterfôra sauer (vfs)	31	32	36	34	30
Kg kjôt pr vfs	24	26	24	27	22
Ull, kg omsett pr vfs	4,2	4,8	4,8	4,5	4
Årsgeiter	3,7	3,5	5,3	4,8	8
Geitemjôlk, liter omsett	2203	2310	3 874	2 812	4 706
Mjôlkevote	2408	2342	3 923	3 093	5 582
Produsert mjôlk pr årsgeit, kg	656	826	843	644	675
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 796	1 715	1 757	1 823	1 962
Ektefelle	306	317	269	221	346
Barn under 17 år	8	12	20	16	21
Sum familie	2 111	2 043	2 046	2 060	2 329
Leigd arbeid	602	600	666	594	637
Sum timar i jordbruket	2 713	2 643	2 712	2 654	2 967
Sum timar i skogbruket	34	32	25	27	21
Familiens arbeid på nyanlegg	15	11	35	7	28
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg		1,84			
Havre, kr pr kg					4,07
Kumjôlk, kr pr l	3,68	3,90	3,95	4,29	4,44
Kukjôt, kr pr kg	31,12	33,54	34,77	34,10	37,34
Anna storfekjôt, kr pr kg	37,37	40,04	41,85	41,38	43,99
Smågris for sal, kr pr stk.	804	865	787	834	864
Svinekjôt slaktegris, kr pr kg	21,85	22,98	22,62	22,48	24,46
Sau- og lammekjôt, kr pr kg	33,71	38,33	36,15	37,46	39,44
Ull, kr pr kg	31,73	31,60	25,78	25,45	29,31
Geitemjôlk, kr pr l	4,25	4,57	4,82	5,16	6,01
Egg, kr pr kg	11,41	10,87	12,49	13,87	14,31

Tabell 7b. Nettoinvesteringar

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vassanlegg	5 196	6 236	4 263	-121	3 898
Driftsbygningar	-18 897	-16 880	59 883	23 351	-37 900
Maskinar og reiskap	36 505	18 445	15 299	7 621	22 742
Mjôlkevote (ku og geit)	-550	4 848	7 729	2 889	3 429
Sum nettoinvesteringar	22 255	12 650	87 184	33 740	-7 832

1) Inkl. nytta halmavling

Tabell 7c Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 3 (100-199)
Produksjonsinntekter per bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn		525			29
Frukt og andre planteprodukt	5 839	13 156	16 235	15 889	12 722
Planteprodukt i alt	5 839	13 681	16 235	15 889	12 751
Storfe, mjølk	205 234	197 439	205 467	238 403	256 428
Storfe, livdyr	13 153	16 505	14 577	14 223	24 010
Kuslakt	31 672	35 428	33 179	37 024	40 165
Anna storfeslakt	61 433	65 361	61 830	65 456	66 185
Smågris	40 779	39 530	19 673	23 734	28 283
Slaktegris	26 554	26 813	31 846	22 851	71 452
Avlsgris	4 959	6 504	12 589	11 526	11 798
Sauer, livdyr og slakt	29 228	38 648	32 277	35 710	26 942
Ull	4 243	4 622	4 480	3 709	3 171
Geiter, mjølk	9 357	10 560	18 683	14 513	28 268
Geiter, livdyr og slakt	246	25	2 159	57	2 569
Andre inntekter, husdyrhald	20 956	29 237	26 777	63 696	40 252
Husdyrprodukt i alt	447 814	470 671	463 537	530 902	599 523
Kulturlandskapsfiskot	31 644	28 903	26 985	27 817	27 873
Arealfiskot, grovfør	28 126	28 043	29 737	29 480	30 065
Produksjons tillegg, husdyr	65 974	68 784	77 972	80 734	84 778
Botnfrådrag	-5 456	-4 000	-3 051	-3 056	-3 000
Drifts-, grunn og dist.fiskot	80 001	86 227	97 549	114 539	134 012
Beitefiskot	12 615	14 500	16 989	20 965	23 493
Regionale miljøfiskot	5 108	6 376	8 659	7 984	7 851
Refunderte avløyserutgifter	39 940	45 791	53 470	52 240	57 026
Andre fiskot	4 883	8 616	4 401	4 157	11 887
Tilskot i alt	262 835	283 239	312 711	334 860	373 985
Leigeinntekt, traktor og reiskap	10 418	7 783	9 669	8 323	9 389
Andre inntekter	7 623	10 224	436	918	9 252
Produksjonsinntekter i alt	734 529	785 598	802 588	892 088	1 004 898

Tabell 7d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	136 716	148 123	164 383	186 019	201 413
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	9 496	10 391	7 924	13 257	14 534
Såvarer	1 316	3 185	1 921	1 795	2 802
Handelsgjødsel og kalk	18 658	20 499	27 119	20 481	24 733
Plantevernmiddel	1 246	1 189	1 668	1 571	2 155
Konserveringsmiddel	4 962	6 030	7 441	6 613	6 058
Andre forbruksartiklar m.v.	35 465	35 978	39 060	42 445	50 818
Kjøp av dyr	26 711	29 521	29 367	26 065	43 300
Sum variable kostnader	234 569	254 918	278 881	298 245	345 813
Leigd arbeid	56 377	65 785	67 687	66 188	71 386
Drivstoff	11 990	14 487	13 752	13 677	17 519
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 412	3 928	3 734	3 610	5 702
Vedl.h. driftsbygningar	20 958	15 496	22 245	26 138	27 612
Vedl.h. traktor og maskinar	33 762	34 851	31 723	37 367	45 689
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 425	1 988	1 777	1 657	2 470
Avskr. driftsbygningar	35 768	36 795	40 137	43 547	41 321
Avskr. traktor og maskinar	28 512	29 202	30 797	30 748	34 643
Maskinleige	15 637	20 035	23 195	23 380	20 692
Leige av dyr	7 005	3 470	3 866	5 557	7 422
Leige av bygningar	88	76	169	282	208
Leige av kvote	331	306	509	1 011	1 334
Andre faste kostnader	62 630	70 728	74 458	82 568	86 511
Sum faste kostnader	278 895	297 147	314 049	335 731	362 510
Kostnader i alt	513 464	552 065	592 930	633 977	708 323

Tabell 7e Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 3 (100-199 daa)**Resultatrekning**

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	221 065	233 533	209 658	258 112	296 576
- Rentar av jordbruksaktiva ¹⁾	59 168	71 526	38 563	39 749	41 865
Familiens arbeidsforteneste	161 897	162 007	171 094	218 363	254 711
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	126 161	132 756	135 068	175 965	180 767
Lønsevne	218 273	227 792	238 781	284 552	326 097
Lønsevne pr. time	80,47	86,18	88,05	107,23	110
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	176 840	191 570	172 887	211 545	215 124
Skattejustert vederlag per årsverk	202 426	219 728	199 022	242 049	242 991
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	221 065	233 533	209 658	258 112	296 576
Driftsoverskot, skogbruk	2 852	4 367	897	1 086	688
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	24 757	31 552	76 093	50 886	57 943
Driftsoverskot, andre næringar	13 740	20 710	11 166	24 252	17 484
Løsinntekt	325 627	328 521	352 652	350 818	354 544
Pensjonar og sjukepengar	29 489	30 133	29 623	32 742	27 965
Gevinst/utbyte verdipapir	6 275	10 586	1 596	4 487	12 151
Familiens arbeid på nyanlegg	2 231	1 761	5 565	1 146	5 467
Renteinntekter	19 097	23 343	10 943	9 987	13 129
- Renteutgifter	35 080	51 429	45 007	38 532	43 160
- Kårutgifter	5 078	7 740	8 816	7 809	9 494
Nettoinntekt	604 975	625 338	644 370	687 173	733 294
Privatforbruk ekskl. skatt	383 319	428 616	460 739	454 718	452 775
Betalte skattar	146 491	141 931	137 971	180 723	184 541

Tabell 7f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Kontantar og bankinnskot	406 708	530 827	472 972	531 072	557 129
Andre krav	115 412	136 598	129 944	165 267	189 556
Omløpsmidlar, jordbruk	93 670	99 515	102 858	100 524	118 783
Omløpsmidlar, skogbruk	425	34	92	210	181
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	221	555	1 080	1 348	1 492
Omløpsmidlar, andre næringar	192 093	141 277	161 271	156 158	185 548
Omløpsmidlar i alt	808 528	908 806	868 218	954 581	1 052 690
Anleggsmidlar, jordbruk	1 107 408	1 106 741	1 228 255	1 234 551	1 280 047
Anleggsmidlar, skogbruk	43 675	47 051	58 189	59 160	59 837
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	104 527	125 826	132 853	159 148	171 805
Anleggsmidlar, andre næringar	5 722	10 148	7 101		4 819
Privat, hovudbygningar	576 632	526 708	556 266	586 678	655 723
Privat, anna	162 257	177 734	170 771	151 263	153 478
Anleggsmidlar i alt	2 000 222	1 994 208	2 153 436	2 190 800	2 325 708
Eigedeler i alt	2 808 750	2 903 014	3 021 654	3 145 381	3 378 398
Eigedeler i jordbruket	1 201 078	1 206 257	1 331 113	1 335 075	1 398 830
Kortsiktig gjeld	127 114	157 022	174 982	231 056	225 281
Langsiktig gjeld	799 655	821 294	927 110	967 951	1 005 260
Eigenkapital	1 881 981	1 924 698	1 919 562	1 946 374	2 147 858
¹⁾ Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 8a Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 4 (200-299 daa)**Produksjonstekniske data og oppnådde prisar**

År	2007	2008	2009	2010	2011
Tal bruk	35	38	38	35	39
Alder på brukar	45	47	47	47	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	1,8	0,7	1,4	1,6	0,9
Grovfôr, daa	239,8	241,3	243,7	239,7	239,5
Anna areal, daa	0,4	0,4	0,3	0,6	0,6
Jordbruksareal, daa	242,0	242,5	245,4	241,7	241,1
- herav leigd areal, daa	102,9	109,6	107,0	97,7	87,2
Korn ialt, FEm pr daa	329	448	348	269	210
Grovfôr, FEm pr daa	351	332	327	306	312
Jordbruksareal, FEm pr daa	350	332	327	305	311
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	14,4	11,7	10,4	10,5	11,8
Kumjolk, liter omsett	86 457	71 037	65 482	66 498	72 467
Mjølkekvote	84 391	75 045	70 147	72 095	81 814
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 845	6 807	6 996	6 946	6 880
Storfekjøtt, kg omsett	2 911	2 916	2 616	2 067	2 781
Tal smågriskull	7	8	11	16	9
Svinekjøtt slaktegris, kg omsett	3 801	3 455	3 879	6 246	3 601
Tal vinterføra sauer (vfs)	33	42	55	52	46
Kg kjøtt pr vfs	28	27	27	25	24
Ull, kg omsett pr vfs	5,4	4,6	4,2	3,9	3,9
Årsgeiter		1,3	1,7	3,9	
Geitemjolk, liter omsett		694	727	3 172	
Mjølkekvote		716	723	3 670	
Produsert mjolk pr årsgeit, kg		718	789	973	
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 196	2 175	2 194	2 086	2 104
Ektefelle	539	386	415	450	480
Barn under 17 år	40	33	27	21	25
Sum familie	2 775	2 593	2 637	2 557	2 609
Leigd arbeid	781	688	688	815	817
Sum timar i jordbruket	3 556	3 281	3 325	3 372	3 425
Sum timar i skogbruket	36	35	50	70	55
Familiens arbeid på nyanlegg	73	26	42	79	59
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg	1,54		1,76	1,89	
Kumjolk, kr pr l	3,67	3,87	3,99	4,32	4,51
Kukjøtt, kr pr kg	30,49	32,55	34,60	34,21	36,60
Anna storfekjøtt, kr pr kg	35,64	38,47	40,95	39,64	42,41
Smågris for sal, kr pr stk.	806	849	795	795	875
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	23,18	23,06	23,15	23,54	24,66
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	34,97	41,56	38,09	39,32	40,16
Ull, kr pr kg	33,57	32,50	29,23	26,21	27,35
Geitemjolk, kr pr l		4,99	5,72	5,53	
Egg, kr pr kg				23,19	24,48

Tabell 8b. Nettoinvesteringar

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vassanlegg	1 108	4 792	3 522	2 125	1 550
Driftsbygningar	-17 303	2 490	45 271	64 226	29 809
Maskinar og reiskap	7 499	13 336	26 778	39 462	8 043
Mjølkekvote (ku og geit)	-773	9 792	10 713	3 774	-4 083
Sum nettoinvesteringar	-9 469	30 410	86 284	109 587	35 319

1) Inkl. nytta halmavling

Tabell 8c Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 4 (200-299 daa)
Produksjonsinntekter per bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	559		605	420	
Andre planteprodukt	11 739	18 456	12 758	10 332	9 606
Planteprodukt i alt	12 298	18 456	13 363	10 752	9 606
Storfe, mjølk	317 063	274 722	261 303	287 228	326 870
Storfe, livdyr	20 331	15 270	24 055	17 539	22 951
Kuslakt	45 934	45 534	44 530	38 772	45 909
Anna storfeslakt	64 116	66 357	65 580	41 434	80 415
Smågris	19 950	31 067	44 813	68 706	58 902
Slaktegris	89 231	82 400	87 380	143 552	87 722
Avlsgris	6 871	3 341	6 195	6 826	3 517
Sauer, livdyr og slakt	40 863	54 193	60 555	58 082	49 115
Ull	6 161	6 006	6 608	5 370	4 468
Geiter, mjølk		3 465	4 161	17 528	
Geiter, livdyr og slakt		-9	191	2 828	39
Andre inntekter, husdyrhold	122	241	1 530	1 027	553
Husdyrprodukt i alt	610 641	582 585	606 901	688 890	680 463
Kulturlandskapstilskot	44 022	41 185	42 907	39 954	41 718
Arealtilskot, grovfôr	38 129	38 171	41 740	41 731	43 693
Arealtilskot, korn	223	143	364	374	266
Produksjonstillegg, husdyr	84 113	80 998	98 193	101 926	97 999
Botnfrådrag	-5 429	-4 211	-3 079	-3 114	-3 179
Drifts-, grunn og distr.tilskot	102 267	103 222	104 648	123 314	123 161
Beitetilskot	14 715	18 360	22 761	30 720	31 711
Regionale miljøtilskot	6 194	5 928	8 984	9 443	9 898
Refunderte avløyсарutgifter	46 850	51 633	56 528	54 797	63 578
Andre tilskot	10 224	7 550	7 316	10 201	13 973
Tilskot i alt	341 308	342 980	380 362	409 346	422 818
Leigeinntekt, traktor og reiskap	8 936	15 096	12 146	10 267	12 695
Andre inntekter	1 063	71	11 151	1 914	3 919
Produksjonsinntekter i alt	974 246	959 187	1 023 923	1 121 169	1 129 500

Tabell 8d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	185 000	179 827	208 209	234 429	210 241
Anna førkostnader inkl. beiteleige	12 131	16 671	18 917	17 653	29 485
Såvarer	1 940	2 237	2 394	3 408	4 061
Handelsgjødsel og kalk	24 979	27 235	34 535	28 301	33 764
Plantevernmidde	1 736	1 748	1 451	1 295	1 656
Konserveringsmidde	7 185	6 254	7 036	7 791	7 394
Andre forbruksartiklar m.v.	56 604	52 578	55 680	60 494	55 088
Kjøp av dyr	19 694	23 396	23 365	21 460	37 268
Sum variable kostnader	309 270	309 946	351 587	374 831	378 957
Leigd arbeid	67 134	63 781	68 504	81 041	93 820
Drivstoff	17 264	21 860	19 972	18 722	23 614
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 530	3 957	5 819	5 078	6 447
Vedl.h. driftsbygningar	25 506	27 355	25 330	30 914	32 290
Vedl.h. traktor og maskinar	34 177	38 515	41 981	43 516	46 551
Avskrivingar	83 401	77 837	93 398	105 312	110 661
Maskinleige	32 612	30 963	27 145	24 916	23 524
Leige av dyr	5 240	12 136	14 111	23 705	25 856
Leige av bygningar	456	340	237	29	361
Leige av kvote		122	245	953	4 759
Andre faste kostnader	81 443	86 136	89 704	97 781	95 516
Sum faste kostnader	351 763	363 002	386 447	431 966	463 399
Kostnader i alt	661 033	672 948	738 034	806 797	842 356

Tabell 8e Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 4 (200-299 daa)**Resultatregning**

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskot	313 213	286 239	285 889	314 372	287 145
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	77 618	84 301	50 252	55 729	59 083
Familiens arbeidsforteneste	235 595	201 938	235 638	258 643	228 062
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	139 547	127 790	150 518	164 096	146 590
Lønsevne	302 729	265 719	304 142	339 683	321 882
Lønsevne pr. time	85,13	80,99	91,47	100,74	94
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	183 845	180 180	183 282	201 062	189 965
Skattejustert vederlag per årsverk	208 352	208 328	209 757	226 936	215 722
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	313 213	286 239	285 889	314 372	287 145
Driftsoverskot, skogbruk	- 191	3 803	7 931	905	6 491
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	21 523	32 400	31 421	27 330	65 590
Driftsoverskot, andre næringar	- 547	3 255	24 808	44 609	32 890
Løsinntekt	221 154	226 427	245 294	248 497	289 083
Pensjonar og sjukepengar	17 317	33 095	23 635	7 608	43 065
Gevinst/utbytte verdipapir	4 637	- 211	- 6 367	- 22 660	4 923
Familiens arbeid på nyanlegg	11 038	4 108	6 707	13 331	8 628
Renteinntekter	21 880	23 808	16 034	10 181	12 829
- Renteutgifter	48 022	55 968	46 454	52 192	50 196
- Kårutgifter	6 225	5 394	4 476	4 304	6 525
Nettoinntekt	555 777	551 562	584 421	587 677	690 924
Privatforbruk ekskl. skatt	346 558	384 886	340 262	368 806	480 737
Betalte skattar	128 266	115 043	151 664	143 850	184 179

Tabell 8f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Kontantar og bankinnskott	569 228	541 879	542 637	517 022	541 781
Andre krav	108 457	142 235	167 562	118 024	156 543
Omløpsmidlar, jordbruk	133 708	147 348	139 477	150 080	159 276
Omløpsmidlar, skogbruk	1 085	289	715	411	590
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	3	51	838	1 504	1 282
Omløpsmidlar, andre næringar	350 718	142 044	301 671	290 443	310 859
Omløpsmidlar i alt	1 163 199	973 847	1 152 899	1 077 484	1 170 330
Anleggsmidlar, jordbruk	1 424 620	1 288 096	1 579 359	1 765 408	1 838 410
Anleggsmidlar, skogbruk	33 762	39 351	48 871	56 673	77 640
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	90 983	36 564	95 458	86 768	146 114
Anleggsmidlar, andre næringar	10 141	214	23 577	40 527	32 831
Privat, hovudbygningar	472 118	546 835	536 243	598 592	503 669
Privat, anna	105 211	133 962	152 047	181 549	234 629
Anleggsmidlar i alt	2 136 836	2 045 022	2 435 555	2 729 517	2 833 293
Eigedeler i alt	3 300 035	3 018 870	3 588 454	3 807 001	4 003 623
Eigedeler i jordbruket	1 558 328	1 435 445	1 718 836	1 915 488	1 997 686
Kortsiktig gjeld	257 352	250 182	242 406	291 998	303 295
Langsiktig gjeld	926 663	841 042	947 096	1 225 800	1 211 664
Eigenkapital	2 116 019	1 927 646	2 398 951	2 289 203	2 488 664
1) Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 9a Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 5 (over 300 daa)**Produksjonstekniske data og oppnådde prisar**

År	2007	2008	2009	2010	2011
Tal bruk i gruppa	29	31	29	34	38
Alder på brukar	44	45	46	46	48
Arealfordeling og avling per dekar					
Korn i alt, daa	12,3	12,4	6,6	6,4	5,7
Grovfôr i alt, daa	349,2	347,2	364,5	368,5	365,4
Jorbruksareal i alt, daa	362,3	360,2	371,8	375,2	371,7
- herav leigd daa	151,7	156,0	156,9	174,2	171,1
Korn i alt, FEm per daa	229	389	446	528	451
Grovfôr i alt, FEm per daa	301	335	337	312	294
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	302	337	339	315	297
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	16,9	19,8	21,2	19,1	19,6
Kumjolk, liter omsett	108 672	131 090	141 632	125 833	131 351
Mjølkekvote	115 915	135 313	145 223	133 139	144 953
Produsert mjolk pr årsku, kg	7 095	7 405	7 465	7 325	7 443
Storfekjøtt, kg omsett	3 804	4 460	5 658	4 966	4 921
Tal grisekull	10	9	7	5	4
Slaktegris, kg omsett	7 458	5 554	3 947	2 963	3 394
Vinterføra sauer	51	32	46	56	53
Kg kjøtt per v/sau	27	27	27	28	29
Ull, kg omsett	193	125	215	260	268
Arbeidsforbruk, timar per bruk					
Brukar	2 472	2 542	2 569	2 456	2 455
Ektefelle	558	367	320	392	343
Barn under 17 år	53	56	42	11	22
Sum familie	3 083	2 964	2 931	2 859	2 820
Leigd arbeid	635	882	905	1 015	887
Timar jordbruket	3 719	3 847	3 835	3 874	3 707
Timar skogbruket	26	24	27	31	36
Timar nyanlegg	75	77	131	147	47
Oppnådde prisar, kr per kg / ltr					
Bygg	1,46	1,82	2,00	2,01	2,03
Kveite	1,45				
Kumjolk, liter	3,78	3,93	3,97	4,3	4,29
Kukjøtt	30,58	33,45	35,47	35,28	37,37
Anna storfekjøtt	36,65	39,04	41,11	41,43	44,68
Smågris, kr per stk	871	839	814	1087	978
Svinekjøtt, slaktegris	23,01	23,23	22,98	24,27	25,61
Sau- og lammekjøtt	35,08	38,45	36,84	39,86	41,16
Ull	34,88	32,41	30,31	27,2	30,57

Tabell 9b. Nettoinvesteringar

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vassanlegg	4 618	6 266	41 690	4 690	14 591
Driftsbygningar	14 940	212 120	164 813	135 130	84 432
Maskinar og reiskap	36 099	36 634	28 736	72 586	11 579
Mjølkekvote (ku og geit)	16 426	25 313	11 253	9 094	13 913
Sum nettoinvesteringar	71 939	280 330	246 492	221 499	124 514

Tabell 9c Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 5 (over 300 daa)
Produksjonsinntekter per bruk

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	4 466	8 947	6 014	7 032	5 423
Andre planteprodukt	10 217	25 126	18 873	14 834	23 399
Planteprodukt	14 683	34 073	24 940	21 866	28 822
Storfe, mjølk	410 260	515 477	562 453	541 657	563 345
Støfe, livdyr og slakt	167 921	217 153	267 134	243 901	255 125
Smågris	11 488	11 740	12 057	5 347	7 855
Slaktegris	175 382	121 459	93 297	78 438	85 595
Purker og rånar	26 396	25 842	1 910	2 605	3 442
Sau, livdyr og slakt	55 351	35 966	50 214	69 247	66 854
Ull	7 066	3 866	6 675	6 551	8 082
Andre innt. husdyrholdet	2 177	1 268	1 598	898	651
Husdyrprodukt	856 041	932 771	995 621	948 642	990 949
Arealtilskot, grovfôr	44 180	45 469	47 632	47 934	54 073
Arealtilskot, korn	3 506	2 781	1 857	1 380	1 360
Kulturlandskapstilskot	67 279	64 708	62 782	61 832	58 987
Prod. tillegg, husdyr	98 341	99 570	117 147	126 680	133 533
Botnfrådrag	-5 241	-4 258	-3 448	-3 382	-3 158
Ref. avløysarutgifter	49 199	56 064	59 675	69 819	73 446
Drifts-, grunn og distr.tilskot	112 090	135 293	156 798	163 722	172 657
Andre tilskot og trygder	38 065	38 746	42 410	57 945	72 189
Tilskot i alt	407 419	438 373	484 853	525 930	563 087
Leigeinntekter traktor og reiskap	19 594	20 258	45 581	30 781	26 753
Anna	5 360	2 358	16 875	-938	3 021
Produksjonsinntekter i alt	1 303 097	1 427 833	1 567 870	1 526 279	1 612 632

Tabell 9d. Kostnader pr bruk

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	270 597	301 835	331 625	304 076	334 058
Anna førkostnader inkl. beiteleige	18 865	25 660	29 473	33 768	27 352
Såvarer	3 809	4 669	4 123	4 853	5 444
Handelsgjødsel og kalk	39 469	50 368	68 149	44 751	56 773
Konserveringsmidlar	7 016	8 291	9 877	9 064	9 923
Kjøp av dyr	34 324	32 615	50 204	54 116	58 972
Forbr.art og diverse	70 203	80 311	87 799	79 408	85 697
Variable kostnader	444 283	503 749	581 250	530 036	578 219
Leigd arbeid	74 760	97 645	89 476	107 342	109 529
Drivstoff	23 325	31 908	28 460	37 611	34 168
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassan	5 909	12 091	9 769	8 563	10 371
Vedl.h. driftsbygningar	35 765	43 623	38 887	43 568	38 902
Vedl.h. traktor og maskinar	59 288	58 915	60 413	68 511	80 784
Avskrivingar	126 622	142 710	158 152	164 070	163 981
Maskinleige	35 428	43 861	46 950	55 366	71 450
Jordleie ig leige av kvote		12 364	14 939	19 034	15 822
Andre kostnader	111 244	126 307	125 437	125 595	120 105
Faste kostnader	472 341	569 424	572 483	629 660	645 111
Kostnader i alt	916 624	1 073 173	1 153 733	1 159 695	1 223 330

Tabell 9e Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 5 (over 300 daa)
Resultatregning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskot	386 471	354 660	414 137	366 584	389 302
- Renter av aktiva i jordbruket	123 372	157 228	88 753	91 881	94 944
Familiens arb. fortjeneste ¹⁾	263 099	197 432	325 565	274 703	294 358
Familiens arb. fortjeneste per årsverk	148 764	111 771	184 764	160 139	175 344
Lønsevne i alt	337 859	295 077	415 041	382 045	403 887
Lønsevne per time	90,86	76,71	108,22	98,62	108,95
Vederlag til arb. og egenkap. per års	198 014	183 087	210 548	201 403	215 979
Skattejustert vederlag per årsverk	220 305	207 934	235 716	225 610	241 878
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	386 471	354 660	414 137	366 584	389 302
Driftsoverskot, skogbruk	6 734	4 279	6 923	12 507	1 936
Driftsoverskot, tilleggsnæring	19 731	35 963	44 387	62 398	50 632
Driftsoverskot, anna næring	48 957	26 296	-2 359	51 026	22 491
Løsinntekt	254 074	263 034	293 512	283 908	305 565
Pensjonar og sjukepengar	5 113	35 147	10 245	17 181	8 593
Renteinntekter	6 976	17 387	17 164	11 875	11 272
- Renteutgifter	86 362	111 066	101 073	76 701	98 150
- Kår	5 508	8 077	8 928	10 736	9 421
Nettoinntekt	641 299	643 397	694 180	751 512	699 418
Privatforbruk eks. skatt	397 751	410 462	407 892	471 987	556 975
Skatt	133 969	169 458	168 899	168 140	162 257

¹⁾ Inkluderer arbeidsfortjeneste for ubetalt arbeid

Tabell 9f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Balanseoversikt (UB)					
Kontantar og bankinnskot	249 201	422 707	429 234	473 641	462 332
Andre krav	147 861	155 958	204 721	268 275	201 259
Omløpsmidlar jordbruket	158 815	209 681	205 541	221 694	232 274
Omløpsmidlar skog		13		471	421
Omløpsmidlar tilleggsnæring		203	496	1 168	1 859
Omløpsmidlar anna	53 938	364 658	394 802	376 450	304 128
Omløpsmidlar i alt	609 815	1 153 220	1 234 794	1 341 698	1 202 273
Anleggsmidlar jordbruk	2 361 707	2 583 003	2 878 136	2 975 956	3 015 447
Anleggsmidlar skogbruk	47 333	49 729	46 604	31 664	39 033
Anleggsmidlar tilleggsnæring	63 727	133 497	152 569	253 491	221 461
Anleggsmidlar anna næring	51 709	43 787	88 257	99 039	82 631
Hovudbygning	451 095	484 796	523 882	544 007	518 016
Privat	160 543	178 910	202 014	190 209	231 959
Anleggsmidlar i alt	3 136 114	3 473 723	3 891 462	4 094 367	4 108 546
Eigedeler i jordbruket	2 520 522	2 792 685	3 083 678	3 197 650	3 247 722
Eigedeler i alt	3 745 929	4 626 943	5 126 256	5 436 065	5 310 819
Kortsiktig gjeld	338 315	382 398	409 252	498 113	504 350
Langsiktig gjeld	1 603 938	1 727 965	1 960 476	1 949 934	2 067 404
Eigenkapital	1 803 676	2 516 579	2 756 529	2 989 018	2 739 065
1) Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

**Tabell 10a Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon.
Produksjonstekniske data og oppnådde priser**

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Tal bruk	67	63	60	61	72
Alder på brukar	48	48	47	48	50
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	7,3	7,6	6,9	7,5	6,4
Grovfôr, daa	244,2	257,5	267,4	276,4	279,2
Jordbruksareal, daa	252,0	265,8	275,0	284,3	286,4
- herav leigd areal, daa	85,5	99,7	100,7	126,1	110,9
Korn ialt, FEM pr daa	294	311	253	313	252
Grovfôr, FEM pr daa	371	389	383	355	342
Jordbruksareal, FEM pr daa	368	386	379	353	339
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	18,2	18,8	20,3	20,5	21,0
Kumjolk, liter omsett	115 401	118 583	131 676	135 621	136 095
Mjølkekvote	113 242	126 540	137 148	143 929	145 628
Produsert mjolk pr årsku, kg	7 023	7 092	7 174	7 254	7 157
Storfekjøtt, kg omsett	3 904	4 134	4 317	5 090	4 570
Tal vinterföra sauer (vfs)	5	4	4	5	5
Kg kjøtt pr vfs	24	27	26	24	21
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 244	2 247	2 289	2 253	2 299
Ektefelle	333	296	288	290	423
Barn under 17 år	19	24	28	16	23
Sum familie	2 597	2 568	2 605	2 559	2 745
Leigd arbeid	671	670	707	767	790
Sum timar i jordbruket	3 268	3 238	3 312	3 326	3 535
Sum timar i skogbruket	36	35	32	33	30
Familiens arbeid på nyanlegg	21	62	92	80	35
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,51	1,82	2,00	2,01	2,03
Havre, kr pr kg	1,45				4,07
Kumjolk, kr pr l	3,71	3,92	3,98	4,32	4,38
Kukjøtt, kr pr kg	30,57	33,10	34,80	34,94	36,69
Anna storfekjøtt, kr pr kg	36,23	39,93	41,40	41,63	44,88
Smågris for sal, kr pr stk.	650		486		
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	22,49	22,03	22,82	14,38	25,55
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	30,57	35,85	35,99	34,41	36,58
Ull, kr pr kg	32,59	31,50	27,42	25,68	28,58

Tabell 10b. Nettoinvesteringar

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøtter og vassanlegg	5 616	8 936	24 917	2 002	6 609
Driftsbygningar	53 998	127 637	54 380	36 236	-4 621
Maskinar og reiskap	55 843	11 583	14 556	36 535	13 302
Mjølkekvote (ku og geit)	8 086	23 546	13 357	8 697	9 483
Sum nettoinvesteringar	123 542	171 702	107 210	83 471	24 774

1) Inkl. nytta halmavling

Tabell 10c Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon.**Produksjonsinntekter per bruk**

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	2 817	3 811	2 733	3 919	2 883
Andre planteprodukt	10 996	20 006	18 270	13 502	16 510
Planteprodukt i alt	13 813	23 817	21 003	17 421	19 393
Storfe, mjølk	428 350	464 671	524 624	585 677	595 727
Storfe, livdyr	21 518	21 717	24 928	23 387	28 772
Kuslakt	61 230	80 769	84 021	86 473	85 970
Anna storfeslakt	84 696	92 006	103 066	114 676	122 466
Smågris	-83	278	-100	320	160
Slaktegris	2 851	3 132	3 759	2 278	3 474
Andre inntekter, husdyrhald	4 970	5 751	5 677	5 894	4 788
Husdyrprodukt i alt	603 533	668 323	745 975	818 705	841 358
Kulturlandskaps tilskot	47 515	48 496	48 830	49 817	49 000
Arealtilskot, grovfôr	35 363	36 994	39 676	40 464	44 165
Arealtilskot, korn	2 080	1 949	1 968	1 721	1 534
Arealtilskot, annet	142	57	106	90	54
Produksjons tillegg, husdyr	74 708	76 046	83 341	89 300	93 636
Botnfrådrag	-5 552	-4 190	-3 267	-3 328	-3 181
Drifts-, grunn og distr. tilskot	111 842	122 990	138 771	161 570	170 103
Beite tilskot	7 443	9 862	12 415	17 195	21 059
Regionale miljøtilskot	3 194	2 360	4 798	6 882	9 300
Refunderte avløsarutgifter	46 123	50 636	55 968	61 300	66 730
Andre tilskot	5 428	6 097	3 969	6 236	10 752
Tilskot i alt	328 285	351 296	386 575	431 247	463 152
Leieinntekt, traktor og reiskap	13 630	15 416	26 690	21 262	17 478
Andre inntekter	1 232	1 548	3 967	-1 542	3 130
Produksjonsinntekter i alt	960 494	1 060 400	1 184 211	1 287 096	1 344 511

Tabell 10d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	171 661	200 403	228 109	242 352	251 861
Anna førkostnader inkl. beiteleige	12 482	14 684	16 984	27 701	28 022
Såvarer	2 886	4 336	4 141	3 952	4 801
Handelsgjødssel og kalk	31 517	36 905	53 896	40 034	44 625
Plantevernmiddel	1 860	2 611	2 132	2 596	1 794
Konserveringsmiddel	6 967	7 489	10 515	9 964	10 339
Andre forbruksartiklar m.v.	51 688	58 449	63 854	66 662	72 253
Kjøp av dyr	14 882	22 968	28 410	31 775	26 884
Sum variable kostnader	293 942	347 845	408 043	425 035	440 578
Leigd arbeid	67 897	70 978	76 306	86 477	100 560
Drivstoff	17 003	23 621	21 536	27 701	29 221
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	5 218	7 059	6 350	5 495	12 167
Vedl.h. driftsbygningar	26 711	25 623	32 368	45 187	40 878
Vedl.h. traktor og maskinar	42 841	46 190	50 138	51 562	70 176
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 837	1 710	1 820	2 121	2 392
Avskr. driftsbygningar	46 884	58 448	63 338	67 795	64 338
Avskr. traktor og maskinar	39 726	43 346	45 799	49 042	52 682
Maskinleige	31 011	38 860	48 041	46 194	50 073
Leige av dyr		1 429			
Leige av bygningar	418	1 793	1 867	1 577	702
Leige av kvote	384	859	2 315	5 797	4 884
Andre faste kostnader	77 453	96 483	99 735	115 429	115 283
Sum faste kostnader	357 380	416 397	449 612	504 378	543 356
Kostnader i alt	651 322	764 242	857 655	929 413	983 933
Netto mek.kostr. pr l. omsett mjølk	1,14	1,33	1,14	1,22	1,45

Tabell 10e Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon
Resultatregning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskot	309 172	296 159	326 556	357 683	360 577
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	86 475	118 985	68 585	72 469	70 249
Familiens arbeidsforteneste	222 697	177 174	257 971	285 214	290 329
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	144 035	115 970	165 733	186 008	179 781
Lønsevne	290 594	248 152	334 276	371 691	390 889
Lønsevne pr. time	88,92	76,64	100,93	111,77	110,58
Vederl. til arb. og egenkap. pr årsverk	196 580	182 571	197 996	220 693	218 440
Skattejustert vederlag per årsverk	221 622	209 918	223 661	249 209	245 027
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	309 172	296 159	326 556	357 683	360 577
Driftsoverskot, skogbruk	425	3 535	2 969	5 547	2 915
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	18 771	23 497	25 638	38 684	34 846
Driftsoverskot, andre næringar	2 817	3 825	3 374	5 011	10 377
Løsinntekt	264 201	257 619	273 194	257 078	269 639
Pensjonar og sjukepengar	27 245	20 238	25 975	33 786	28 784
Gevinst/utbyte verdipapir	8 187	8 025	1 212	6 072	17 829
Familiens arbeid på nyanlegg	3 219	9 720	14 642	13 031	6 452
Renteinntekter	16 848	18 211	12 729	11 338	13 723
- Renteutgifter	46 634	75 164	72 717	71 593	65 973
- Kårutgifter	7 611	8 758	9 577	8 417	9 803
Nettoinntekt	596 640	556 907	603 994	648 218	669 367
Privatforbruk ekskl. skatt	370 470	366 006	392 859	387 417	441 995
Betalte skattar	143 845	142 325	148 506	149 218	163 216

Tabell 10f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontantar og bankinnskot	399 220	434 109	468 535	534 281	532 012
Andre krav	144 567	150 572	179 880	181 255	185 071
Omløpsmidlar, jordbruk	129 803	157 480	165 045	167 149	176 795
Omløpsmidlar, skogbruk	647		292	286	331
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	185	205	421	520	446
Omløpsmidlar, andre næringar	307 130	289 008	302 724	301 237	323 776
Omløpsmidlar i alt	981 553	1 031 375	1 116 898	1 184 728	1 218 431
Anleggsmidlar, jordbruk	1 668 354	1 933 103	2 183 383	2 291 019	2 192 114
Anleggsmidlar, skogbruk	46 102	50 251	67 071	62 001	58 971
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	65 920	67 962	90 647	76 997	101 175
Anleggsmidlar, andre næringar			13 747	23 108	24 076
Privat, hovudbygningar	476 421	444 513	470 054	489 725	453 785
Privat, anna	139 027	145 811	143 699	135 856	169 447
Anleggsmidlar i alt	2 395 824	2 641 641	2 968 601	3 078 706	2 999 568
Eigedeler i alt	3 377 377	3 673 016	4 085 499	4 263 434	4 217 999
Eigedeler i jordbruket	1 798 158	2 090 584	2 348 429	2 458 168	2 368 910
Kortsiktig gjeld	241 989	262 414	305 928	390 357	363 018
Langsiktig gjeld	1 059 946	1 282 674	1 501 038	1 491 771	1 380 262
Eigenkapital	2 075 442	2 127 928	2 278 532	2 381 306	2 474 719
¹⁾ Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

**Tabell 11a Vestlandet, driftsformer, sauehald
Produksjonstekniske data og oppnådde priser**

År	2007	2008	2009	2010	2011
Tal bruk	19	19	25	25	24
Alder på brukar	49	51	49	51	52
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	159,4	168,3	181,9	187,2	190,2
Anna areal, daa	0,4	0,3	0,2	0,1	1,2
Jordbruksareal, daa	159,8	168,5	182,1	187,4	191,4
- herav leigd areal, daa	56,3	67,1	70,8	75,2	65,6
Grovfôr, FEm pr daa	231	216	247	245	248
Jordbruksareal, FEm pr daa	230	216	247	245	248
Husdyrproduksjon					
Tal vinterfôra sauer (vfs)	101	100	128	125	139
Tal gagnslam pr vfs	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Kg kjøt pr vfs	26	27	25	26	24
Ull, kg omsett pr vfs	4,9	4,6	4,3	4,2	4,3
Årsgeiter					
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 266	1 246	1 473	1 511	1 514
Ektefelle	313	290	213	248	260
Barn under 17 år	36	6	14	15	11
Sum familie	1 615	1 542	1 700	1 774	1 785
Leigd arbeid	365	292	490	470	474
Sum timar i jordbruket	1 980	1 834	2 190	2 244	2 259
Sum timar i skogbruket	28	23	41	43	29
Sum timar tilleggsnæring	162	144	162	150	172
Familiens arbeid på nyanlegg	46		4	31	51
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	2 389	2 176	2 070	1 779	1 744
Oppnådde priser					
Lammekjøt, kr pr kg	39,70	44,23	41,04	43,65	46,03
Sauerkjøt, kr pr kg	17,11	21,03	21,30	19,96	20,12
Ull, kr pr kg	33,03	31,92	27,84	26,44	29,31

Tabell 11b. Nettoinvesteringar

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vassanlegg	5 259	-1 354	2 771	1 305	3 766
Driftsbygningar	7 928	-484	2 246	8 935	7 703
Maskinar og reiskap	-13 631	-526	16 713	-36 325	-1 189
Sum nettoinvesteringar	-444	-2 364	21 729	-26 085	10 279

1) Inkl. nytta halmavling

**Tabell 11c Vestlandet, driftsformer, sauehald
Produksjonsinntekter per bruk**

År	2007	2008	2009	2010	2011
Andre planteprodukt	3 123	7 684	12 759	5 865	9 008
Planteprodukt i alt	3 123	7 684	12 759	5 865	9 008
Sauer, livdyr	4 625	2 065	2 335	2 692	4 078
Sau- og lammeslakt	96 067	118 945	114 806	131 829	143 750
Ull	16 386	13 613	15 758	13 787	16 687
Geiter, livdyr og slakt	607				10
Andre inntekter, husdyrhald	3 081	704	1 863	1 379	3 494
Husdyrprodukt i alt	120 768	135 327	134 763	149 698	168 010
Kulturlandskaps tilskot	33 522	27 956	30 665	30 299	33 103
Arealtilskot, grovfôr	27 571	26 548	32 884	30 523	34 134
Arealtilskot, annet	84	97	70	86	49
Produksjonstillegg, husdyr	59 175	66 361	90 632	94 565	106 376
Botnfrådrag	-5 000	-4 000	-3 000	-3 000	-3 000
Drifts-, grunn og distr. tilskot	20 059	21 998	26 722	30 317	31 951
Beite tilskot	25 854	25 715	33 584	44 616	53 581
Regionale miljøtilskot	7 269	7 301	11 014	9 933	10 533
Refunderte avløyсарutgifter	30 597	28 293	36 068	41 301	40 373
Andre tilskot	9 787	10 577	9 361	9 792	8 226
Tilskot i alt	208 917	210 845	268 000	288 432	315 326
Leigeinntekt, traktor og reiskap	6 461	7 865	10 344	8 318	14 191
Andre inntekter	367	13 699	2 374	53	1 063
Produksjonsinntekter i alt	339 636	375 420	428 240	452 365	507 598

Tabell 11d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	29 511	27 854	34 194	41 451	45 358
Anna førkostnader inkl. beiteleige	8 877	4 649	5 799	8 456	10 894
Såvarer	1 094	715	982	2 071	1 126
Handelsgjødsele og kalk	13 946	13 671	21 936	19 149	22 055
Plantevernmiddel	353	295	364	460	1 275
Konserveringsmiddel	2 777	3 310	2 665	2 227	3 116
Andre forbruksartiklar m.v.	19 996	17 738	25 318	27 278	32 233
Kjøp av sau	1 584	1 716	2 451	3 120	2 757
Kjøp av andre husdyr	144	272		408	702
Sum variable kostnader	78 283	70 220	93 711	104 620	119 517
Leigd arbeid	31 597	32 901	43 331	43 835	47 473
Drivstoff	9 993	12 065	12 363	12 810	13 487
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 011	4 588	3 925	2 514	2 559
Vedl.h. driftsbygningar	13 648	13 322	15 338	16 349	13 029
Vedl.h. traktor og maskinar	25 712	23 890	24 355	29 477	25 442
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 616	1 354	1 067	1 206	1 223
Avskr. driftsbygningar	17 338	18 873	22 366	23 802	27 459
Avskr. traktor og maskinar	24 938	21 592	30 741	28 522	34 017
Maskinleige	11 517	17 757	15 865	21 045	20 225
Leige av bygningar	79			64	88
Andre faste kostnader	38 254	39 659	55 873	59 072	59 696
Sum faste kostnader	178 703	186 002	225 224	238 697	244 698
Kostnader i alt	256 986	256 221	318 935	343 317	364 214
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,09	2,19	1,82	2,01	1,87
Netto mekaniseringskostnader pr daa	481	472	449	491	459

**Tabell 11e Vestlandet, driftsformer, sauehald
Resultatrekning**

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	82 650	119 199	109 305	109 048	143 384
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	33 229	40 414	25 929	25 624	28 187
Familiens arbeidsforteneste	49 421	78 785	83 376	83 424	115 197
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	51 861	89 315	79 740	78 121	106 192
Lønsevne	81 018	111 686	126 707	127 259	162 669
Lønsevne pr. time	40,92	60,88	57,86	56,70	72,02
Vederl. til arb. og egenkap. pr årsverk	97 849	144 373	117 096	116 187	147 185
Skattejustert vederlag per årsverk	120 413	173 548	142 806	141 006	173 713
Rekneskappssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	82 650	119 199	109 305	109 048	143 384
Driftsoverskot, skogbruk	758	182	11 201	979	306
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	24 374	37 465	40 949	36 548	42 287
Driftsoverskot, andre næringar	49 160	22 081	44 541	45 737	26 525
Løsinntekt	458 484	407 784	393 686	371 430	408 498
Pensjonar og sjukepengar	10 501	47 709	17 908	24 888	29 678
Gevinst/utbyte verdipapir	4 096	14 612	- 15 679	- 1 613	- 13 063
Familiens arbeid på nyanlegg	6 717		637	7 075	6 363
Renteinntekter	12 249	12 040	8 077	5 132	8 603
- Renteutgifter	25 305	24 729	38 154	29 695	25 120
- Kårutgifter	4 231	4 314	4 346	4 964	4 746
Nettoinntekt	619 453	632 028	568 124	564 565	622 716
Privatforbruk ekskl. skatt	374 142	401 214	430 132	448 498	484 714
Betalte skattar	160 312	139 836	137 390	146 554	170 939

Tabell 11f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontantar og bankinnskot	283 876	381 378	334 077	327 595	438 195
Andre krav	101 181	82 908	98 726	101 277	105 265
Omløpsmidlar, jordbruk	22 633	25 953	41 848	40 407	50 483
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar			2 208	3 409	4 569
Omløpsmidlar, andre næringar	114 007	119 126	321 560	268 850	179 771
Omløpsmidlar i alt	521 697	609 365	798 418	742 210	778 709
Anleggsmidlar, jordbruk	641 678	652 797	834 962	803 565	894 305
Anleggsmidlar, skogbruk	27 635	27 747	30 192	30 043	17 029
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	134 803	129 735	146 128	172 346	152 720
Anleggsmidlar, andre næringar	1 318	1 043	36 124	45 691	52 446
Privat, hovudbygningar	709 915	727 662	645 416	599 304	548 581
Privat, anna	198 922	208 821	191 011	148 163	177 995
Anleggsmidlar i alt	1 714 270	1 747 805	1 883 833	1 799 112	1 843 076
Eigedeler i alt	2 235 968	2 357 170	2 682 251	2 541 322	2 621 785
Eigedeler i jordbruket	664 310	678 750	876 810	843 972	944 787
Kortsiktig gjeld	47 160	81 458	78 625	95 662	98 329
Langsiktig gjeld	630 339	553 360	765 365	741 904	675 555
Gjeld i alt	677 500	634 819	843 990	837 566	773 884
Endring i året, kroner	109 244	-38 789	- 38 551	- 6 564	- 20 168
Eigenkapital	1 558 468	1 722 351	1 838 261	1 703 756	1 847 902
1) Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 12a Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Tal bruk	14	14	13	12	12
Alder på brukar	45	46	46	47	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	12,1	11,9	2,2	1,7	
Grovfôr, daa	214,9	240,4	239,7	235,1	236,2
Anna areal, daa	0,1	0,1	0,1		
Jordbruksareal, daa	227,1	252,4	241,9	236,8	236,2
- herav leigd areal, daa	101,9	120,5	120,5	111,9	123,8
Korn, FEm pr daa	67	258	450	378	
Grovfôr, FEm pr daa	365	375	351	343	377
Jordbruksareal, FEm pr daa	349	370	352	343	377
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	17,8	18,3	19,1	18,9	20,1
Kumjøl, liter omsett	113 374	115 683	117 849	126 845	132 516
Mjølkevote	114 857	121 136	126 455	130 436	156 426
Produsert mjølk pr årsku, kg	6 991	7 030	6 858	7 433	7 461
Storfekjø, kg omsett	2 775	3 444	3 644	3 542	3 306
Tal avlsgriser	29,4	31,8	24,2	26,7	23,1
Tal smågriskull	58	62	62	68	59
Salbare smågriser	594	643	602	672	599
Tal smågris omsett	297	305	305	342	319
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	22 487	23 933	23 403	24 084	25 896
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 562	2 510	2 675	2 553	2 682
Ektefelle	788	687	564	610	517
Barn under 17 år	53	52	54	52	68
Sum familie	3 404	3 249	3 292	3 215	3 267
Leigd arbeid	987	1 049	1 038	816	899
Sum timar i jordbruket	4 390	4 298	4 329	4 031	4 166
Sum timar i skogbruket	33	36	46	112	104
Sum timar tilleggsnæring	49	95	94	56	62
Familiens arbeid på nyanlegg	32	36	58	108	6
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 412	1 278	1 378	1 429	1 441
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,26	1,87	1,76	1,89	
Kumjøl, kr pr l	3,76	4,01	4,08	4,38	4,52
Kukjø, kr pr kg	31,08	33,08	35,89	34,96	37,09
Anna storfekjø, kr pr kg	36,92	38,12	42,18	40,79	44,64
Smågris for sal, kr pr stk.	804	859	794	833	878
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	22,93	23,28	23,15	23,81	24,90
Sau- og lammekjø, kr pr kg	30,77	29,91	29,97	39,15	34,93
Ull, kr pr kg	32,08	35,70	28,14	26,56	33,50

1) Inkl. nytta halmavling

Tabell 12b. Nettoinvesteringar

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vassanlegg	-5 571	343	-2 638	-3 920	1 024
Driftsbygningar	-104 734	-70 525	127 000	138 917	-137 937
Maskinar og reiskap	75 243	14 035	57 541	53 201	22 899
Mjølkevote (ku og geit)	2 267	23 145	15 327	4 217	4 134
Sum nettoinvesteringar	-32 795	-33 001	197 229	192 415	109 879

**Tabell 12c Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
Produksjonsinntekter per bruk**

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	1 052	5 066	1 762	1 225	
Andre planteprodukt	11 299	26 781	10 444	13 998	17 077
Planteprodukt i alt	12 352	31 847	12 206	15 223	17 077
Storfe, mjølk	426 199	464 373	480 853	555 750	598 861
Storfe, livdyr	20 427	17 752	31 653	20 130	28 961
Kuslakt	62 321	68 284	76 176	94 125	103 116
Anna storfeslakt	65 935	80 414	83 971	51 613	56 427
Smågris	258 814	257 728	236 627	296 611	306 544
Slaktegris	505 036	562 177	537 434	580 472	637 381
Avlsgris	95 175	106 240	86 896	77 807	76 271
Ull	601	519	144	221	321
Andre inntekter, husdyrhald	3 388	4 241	3 954	3 100	3 238
Husdyrprodukt i alt	1 437 894	1 561 728	1 537 708	1 679 829	1 811 120
Kulturlandskaps tilskot	39 571	44 162	40 636	38 752	40 858
Arealtilskot, grovfôr	33 409	37 608	38 647	42 530	42 438
Arealtilskot, korn	2 861	2 858	532	576	
Arealtilskot, annet		57			
Produksjonstillegg, husdyr	88 458	93 080	101 078	100 847	100 022
Botnfrådrag	-5 357	-4 286	-3 462	-3 250	-3 250
Drifts-, grunn og distr. tilskot	119 131	138 472	149 292	182 903	193 514
Beitetilskot	5 691	8 820	11 491	15 972	21 405
Regionale miljøtilskot	2 653	4 266	4 935	4 136	4 363
Refunderte avløysarutgifter	53 455	65 105	68 754	79 025	88 035
Andre tilskot	4 080	10 025	708	83	4 318
Tilskot i alt	343 952	400 168	412 611	461 574	491 704
Leigeinntekt, traktor og reiskap	4 356	6 662	6 616	7 455	6 904
Andre inntekter	25 213	21 025	13 685	125	2 075
Produksjonsinntekter i alt	1 823 767	2 021 430	1 982 825	2 164 207	2 328 880

Tabell 12d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraffôr	523 426	583 795	657 973	652 614	710 458
Anna førkostnader inkl. beiteleige	5 692	12 859	10 078	14 769	13 602
Såvarer	2 953	8 226	2 948	4 559	5 219
Handelsgjødssel og kalk	22 835	29 358	29 780	22 576	34 218
Plantevernmiddel	3 070	2 188	1 329	1 262	3 283
Konserveringsmiddel	7 688	8 865	12 528	7 545	6 432
Andre forbruksartiklar m.v.	90 439	97 119	96 552	105 167	114 845
Kjøp av dyr	78 556	82 706	87 684	101 840	146 162
Sum variable kostnader	734 659	825 116	898 873	910 333	1 034 222
Leigd arbeid	90 288	108 933	98 929	115 346	118 764
Drivstoff	21 377	27 585	26 100	25 916	31 559
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 918	5 377	3 649	4 847	6 972
Vedl.h. driftsbygningar	38 263	31 171	35 471	48 613	60 425
Vedl.h. traktor og maskinar	49 075	57 393	47 777	65 382	71 322
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	5 742	5 599	5 371	3 920	4 112
Avskr. driftsbygningar	115 646	114 364	114 100	125 871	120 528
Avskr. traktor og maskinar	40 341	38 230	42 054	43 061	41 845
Maskinleige	31 612	41 390	64 778	66 793	75 169
Leige av dyr	47 125	47 562	58 577	61 273	75 614
Leige av kvote	331	331		711	3 588
Andre faste kostnader	110 027	139 661	136 701	158 435	148 018
Sum faste kostnader	552 745	617 595	633 508	720 299	758 050
Kostnader i alt	1 287 404	1 442 711	1 532 380	1 630 632	1 792 271
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,93	1,91	2,17	2,53	2,52
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,35	1,55	1,57	1,62	1,70
Netto mekaniseringskostnader pr daa	674	708	763	868	952

**Tabell 12e Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
Resultatregning**

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskot	536 363	578 719	450 445	533 575	536 609
- Rentor av jordbruksaktiva ¹⁾	158 747	192 310	97 742	101 462	100 658
Familiens arbeidsforteneste	377 617	386 409	352 702	432 114	435 951
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	181 210	194 159	175 692	234 848	222 252
Lønsevne	467 905	495 341	451 632	547 460	554 715
Lønsevne pr. time	106,57	115,24	104,32	135,82	133,12
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	230 321	250 625	202 940	264 607	257 946
Skattejustert vederlag per årsverk	253 681	275 357	227 260	291 329	281 343
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	536 363	578 719	450 445	533 575	536 609
Driftsoverskot, skogbruk	320	8 090	2 692	2 764	4 199
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	8 992	8 159	187 789	133 399	91 215
Driftsoverskot, andre næringar	27 719	25 612	934	36 374	42 849
Løsinntekt	282 503	287 886	299 131	329 409	377 610
Pensjonar og sjukepengar	8 420	16 221	4 095	5 422	11 412
Gevinst/utbyte verdipapir	- 18 641	2 028	18 280	- 54 259	798
Familiens arbeid på nyanlegg	4 868	5 613	9 263	17 683	1 038
Renteinntekter	4 750	17 430	11 116	7 248	10 103
- Renteutgifter	107 183	150 045	112 713	114 258	122 987
- Kårutgifter	5 821	8 568	6 912	5 100	4 861
Nettoinntekt	742 291	791 144	864 119	892 259	947 985
Privatforbruk ekskl. skatt	465 643	539 432	436 491	580 868	636 690
Betalte skattar	140 302	156 558	227 566	302 941	216 485

Tabell 12f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontantar og bankinnskot	247 032	339 644	309 014	342 086	524 609
Andre krav	117 668	122 444	141 990	263 915	159 155
Omløpsmidlar, jordbruk	245 478	287 068	262 922	286 587	293 058
Omløpsmidlar, skogbruk	1 018	296	300	363	396
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar		161	288	188	150
Omløpsmidlar, andre næringar	113 134	127 312	168 857	263 451	259 724
Omløpsmidlar i alt	724 328	876 925	883 371	1 156 589	1 227 091
Anleggsmidlar, jordbruk	2 941 367	2 929 521	3 097 777	3 206 672	3 033 258
Anleggsmidlar, skogbruk	33 383	30 276	33 507	32 148	24 962
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	213 376	533 993	660 821	673 887	628 249
Anleggsmidlar, andre næringar	9 518	8 194	7 399	6 471	4 927
Privat, hovudbygningar	558 152	543 863	571 773	542 966	717 984
Privat, anna	188 650	191 289	254 090	308 996	276 178
Anleggsmidlar i alt	3 944 444	4 237 137	4 625 368	4 771 140	4 685 558
Eigedeler i alt	4 668 773	5 114 062	5 508 739	5 927 729	5 912 649
Eigedeler i jordbruket	3 186 845	3 216 589	3 360 699	3 493 259	3 316 316
Kortsiktig gjeld	418 887	544 445	639 387	763 720	703 127
Langsiktig gjeld	2 000 971	2 120 562	2 175 441	2 385 764	2 308 296
Gjeld i alt	2 419 858	2 665 007	2 814 828	3 149 484	3 011 423
Endring i året, kroner	36 568	244 444	69 795	364 858	- 91 680
Eigenkapital	2 248 915	2 449 055	2 693 911	2 778 244	2 901 226
1) Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 13a Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2007	2008	2009	2010	2011
Tal bruk	24	24	22	22	20
Alder på brukar	43	44	45	45	46
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	1,8				
Grovfôr, daa	256,3	260,2	287,0	305,8	317,3
Anna areal, daa	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3
Jordbruksareal, daa	258,2	260,3	287,2	306,0	317,6
- herav leigd areal, daa	103,6	100,6	101,6	113,9	108,6
Korn, FEm pr daa	293				
Grovfôr, FEm pr daa	325	319	321	291	281
Jordbruksareal, FEm pr daa	325	319	320	291	281
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	13,5	14,1	15,3	16,0	16,0
Kumjøl, liter omsett	74 350	84 725	94 292	99 085	99 070
Mjølkevote	80 516	87 286	95 789	102 238	110 277
Produsert mjølk pr årsku, kg	6 205	6 727	6 994	6 771	6 845
Storfekjøt, kg omsett	2 628	2 958	4 476	4 059	4 671
Tal vinterföra sauer (vfs)	80	81	87	87	89
Tal gagnslam pr vfs	1,4	1,3	1,4	1,4	1,3
Kg kjøt pr vfs	29	27	29	27	26
Ull, kg omsett pr vfs	4,6	4,9	4,8	4,7	4,7
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 388	2 620	2 609	2 605	2 636
Ektefelle	554	379	467	469	449
Barn under 17 år	32	42	10	2	8
Sum familie	2 973	3 041	3 086	3 076	3 093
Leigd arbeid	862	951	954	999	981
Sum timar i jordbruket	3 836	3 992	4 040	4 074	4 074
Sum timar i skogbruket	15	13	17	16	14
Sum timar tilleggsnæring	123	143	140	88	91
Familiens arbeid på nyanlegg	89	20	16	18	3
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 106	1 267	1 155	1 310	1 110
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,54	1,84			
Kumjøl, kr pr l	3,66	3,83	3,96	4,21	4,40
Kukjø, kr pr kg	31,22	34,34	36,27	34,80	37,81
Anna storfekjø, kr pr kg	36,50	38,26	41,15	40,99	43,68
Sau- og lammekjø, kr pr kg	34,78	39,61	37,69	39,85	40,81
Ull, kr pr kg	34,41	32,50	30,08	27,49	30,25

1) Inkl. nytta halmavling

Tabell 13b. Nettoinvesteringar

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vassanlegg	-683	6 676	7 120	11 228	14 315
Driftsbygningar	5 382	11 238	54 470	76 203	60 247
Maskinar og reiskap	-19 009	52 210	7 648	76 258	10 187
Mjølkevote (ku og geit)	-3 946	15 662	6 201	7 551	-7 696
Sum nettoinvesteringar	-18 255	85 786	75 440	171 240	77 056

Tabell 13c Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
Produksjonsinntekter per bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	815	1 291			
Andre planteprodukt	6 471	13 757	7 402	5 843	10 213
Planteprodukt i alt	7 286	15 048	7 402	5 843	10 213
Storfe, mjølk	271 940	324 740	373 592	416 980	436 270
Storfe, livdyr	13 913	17 568	28 467	20 855	23 895
Kuslakt	49 930	53 504	64 535	65 074	69 528
Anna storfeslakt	57 527	76 352	115 725	109 649	129 177
Slaktegris		113	131		
Sauer, livdyr	12 402	7 016	7 728	11 280	6 764
Sau- og lammeslakt	81 277	91 989	96 737	98 126	95 206
Ull	13 110	12 105	12 608	10 372	12 312
Andre inntekter, husdyrhald	323	2 271	448	47	749
Husdyrprodukt i alt	500 421	585 657	699 971	732 383	773 901
Kulturlandskaps tilskot	47 950	46 379	49 877	51 087	51 484
Arealtilskot, grovfôr	36 939	38 462	42 541	42 487	46 959
Arealtilskot frukt/bær/grønsaker	4	35			
Arealtilskot, korn					
Arealtilskot, annet	4	35			
Produksjonstillegg, husdyr	99 746	104 739	130 862	140 666	143 902
Botnfrådrag	-5 417	-4 167	-3 136	-3 136	-3 150
Drifts-, grunn og distr. tilskot	107 682	119 034	142 350	161 599	173 107
Beitetilskot	27 092	28 864	33 350	46 254	51 583
Regionale miljøtilskot	11 218	15 717	15 341	9 718	11 271
Refunderte avløysarutgifter	50 303	55 995	69 227	65 378	73 250
Andre tilskot	11 008	4 935	7 457	6 159	13 756
Tilskot i alt	386 529	410 029	487 869	520 213	562 162
Leigeinntekt, traktor og reiskap	12 422	14 624	14 878	10 976	16 380
Andre inntekter	1 530	5 187	6 598	3 354	2 522
Produksjonsinntekter i alt	908 188	1 030 545	1 216 716	1 272 769	1 365 178

Tabell 13d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	137 456	167 824	223 126	233 376	257 392
Anna førkostnader inkl. beiteleige	10 477	21 697	29 134	29 940	34 272
Såvarer	1 567	2 591	2 978	2 949	5 200
Handelsgjødsel og kalk	30 477	40 140	53 829	38 783	56 817
Plantevernmiddel	1 722	1 034	2 739	1 786	2 083
Konserveringsmiddel	7 578	9 784	10 195	9 749	7 220
Andre forbruksartiklar m.v.	55 253	56 536	64 984	63 603	66 938
Kjøp av dyr	23 624	25 608	35 732	43 199	45 022
Sum variable kostnader	268 154	325 214	422 717	423 385	474 944
Leigd arbeid	74 696	91 850	91 028	97 933	111 379
Drivstoff	19 635	24 359	22 335	25 478	30 254
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 948	7 488	7 224	9 814	8 359
Vedl.h. driftsbygningar	23 965	31 364	28 001	34 915	48 280
Vedl.h. traktor og maskinar	49 058	49 433	52 537	51 266	56 218
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 044	2 370	2 277	2 240	1 947
Avskr. driftsbygningar	33 130	36 302	53 187	59 074	61 977
Avskr. traktor og maskinar	44 479	48 914	58 865	66 066	73 571
Maskinleige	24 455	27 021	22 091	27 129	32 554
Leige av bygningar	518	1 627	2 045	655	610
Andre faste kostnader	77 682	83 777	86 811	103 725	99 401
Sum faste kostnader	353 609	404 504	426 858	478 292	526 388
Kostnader i alt	621 764	729 718	849 575	901 678	1 001 332
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,71	1,91	1,69	1,96	2,19
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,93	1,87	1,65	1,76	1,97
Netto mekaniseringskostnader pr daa	555	608	541	571	614

Tabell 13e Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
Resultatregning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskot	286 424	300 827	367 142	371 091	363 845
- Rentør av jordbruksaktiva ¹⁾	72 703	95 373	59 683	64 341	71 391
Familiens arbeidsforteneste	213 721	205 453	307 459	306 750	292 454
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	116 495	109 330	163 482	164 040	158 678
Lønsevne	288 417	297 303	398 487	404 683	403 833
Lønsevne pr. time	75,19	74,47	98,64	99,32	99,13
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	162 891	167 844	196 246	200 475	203 020
Skattejustert vederlag per årsverk	184 949	190 528	219 974	224 238	227 513
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	286 424	300 827	367 142	371 091	363 845
Driftsoverskot, skogbruk	9 144	1 199	4 411	5 076	4 059
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	22 986	32 450	24 733	27 840	37 633
Driftsoverskot, andre næringar	13 558	30 964	- 4 502	23 923	11 335
Løsinntekt	197 715	204 376	200 277	228 975	209 185
Pensjonar og sjukepengar	6 168	47 672	23 096	13 137	35 815
Gevinst/utbyte verdipapir	2 212	744	38	1 973	4 477
Familiens arbeid på nyanlegg	13 083	3 132	2 534	2 969	421
Renteinntekter	13 335	25 427	11 792	8 454	7 975
- Renteutgifter	38 531	54 595	44 678	40 633	41 641
- Kårutgifter	5 785	5 303	7 005	6 092	6 217
Nettoinntekt	520 311	586 893	577 839	636 714	626 886
Privatforbruk ekskl. skatt	317 184	417 929	350 315	383 666	502 306
Betalte skattar	105 889	113 441	103 175	116 432	144 140

Tabell 13f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontantar og bankinnskot	479 809	541 374	473 630	471 041	459 876
Andre krav	95 262	157 794	156 921	162 968	163 870
Omløpsmidlar, jordbruk	96 047	133 497	139 308	159 187	166 656
Omløpsmidlar, skogbruk	333	333	410	46	441
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	4	4	5	119	
Omløpsmidlar, andre næringar	60 658	61 486	62 886	76 675	72 608
Omløpsmidlar i alt	732 113	894 488	833 160	870 037	863 452
Anleggsmidlar, jordbruk	1 363 080	1 520 435	1 886 442	2 083 610	2 258 190
Anleggsmidlar, skogbruk	15 425	17 764	19 665	18 188	88 987
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	46 635	62 531	71 744	111 395	169 175
Anleggsmidlar, andre næringar	71 720	56 558	78 847	85 336	114 916
Privat, hovudbygningar	551 199	585 987	566 958	604 315	548 336
Privat, anna	101 701	192 898	192 964	184 017	212 698
Anleggsmidlar i alt	2 149 759	2 436 174	2 816 620	3 086 861	3 392 301
Eigedeler i alt	2 881 872	3 330 662	3 649 780	3 956 898	4 255 752
Eigedeler i jordbruket	1 459 127	1 653 932	2 025 750	2 242 797	2 424 846
Kortsiktig gjeld	153 134	211 874	154 775	181 765	188 961
Langsiktig gjeld	788 096	906 845	1 084 688	1 237 015	1 275 298
Gjeld i alt	941 230	1 118 719	1 239 463	1 418 779	1 464 259
Endring i året, kroner	-100 613	127 370	- 72 080	160 178	- 12 390
Eigenkapital	1 940 642	2 211 943	2 410 317	2 538 119	2 791 494
¹⁾ Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 14a Vestlandet, driftsformer, frukt
Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2007	2008	2009	2010	2011
Tal bruk i gruppa	20	21	21	22	23
Alder på brukar	48	50	51	52	51
Arealfordeling dekar					
Eple, daa	21,7	23,0	22,8	22,9	23,3
Pærer, daa	1,8	2,3	2,2	2,1	2,0
Plommer, daa	6,8	8,5	9,3	11,1	12,3
Søtkirsebær, daa	3,4	3,3	3,3	3,3	3,2
Bær, daa	2,4	5,6	5,4	5,0	5,5
Frukt og bær i alt, daa	36,1	42,7	43,3	44,4	46,3
Grovfôr i alt, daa	18,6	18,2	18,1	17,8	16,7
Jorbruksareal i alt, daa	56,3	62,2	62,9	63,3	64,5
Leigd areal, daa	8,9	12,3	14,6	14,2	13,7
Avling per dekar					
Grovfôr i alt, FEm per daa	262	227	204	211	181
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	261	240	207	211	181
Eple, kg/daa	867	1 306	1 042	965	654
Pærer, kg/daa	628	499	781	585	965
Plommer, kg/daa	455	452	369	431	297
Moreller, kg/daa	359	378	501	290	327
Bringingebær, kg/daa				952	972
Husdyrproduksjon					
Vinterfôra sauer	14	10	10	9	9
Kg kjøtt per vf sau	23	24	24	27	26
Ull, kg omsett	75	33	47	52	47
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 409	1 602	1 544	1 581	1 442
Ektefelle	226	296	267	236	200
Barn under 17 år	28	29	35	22	15
Sum familie	1 663	1 927	1 845	1 838	1 656
Leigd arbeid	682	1 396	1 506	1 390	1 710
Leigd arbeid, ubetalt	261	314	212	243	318
Timar jordbruket	2 605	3 323	3 351	3 228	3 366
Timar skogbruket	12	27	17	16	16
Timar nyanlegg	16	71	21	88	70
Oppnådde priser, kr per kg / ltr					
Eple kl. I, kr per kg	7,14	6,36	8,80	8,47	9,16
Pærer kl. I, kr per kg	6,28	9,13	9,19	9,42	9,33
Plommer kl. I, kr per kg	17,52	21,03	21,08	23,53	23,76
Søtkirsebær kl. I, kr per kg	38,82	45,19	42,05	43,63	47,45
Bringingebær	19,11	23,86	22,87	26,74	30,99
Sau- og lammekjøtt	26,35	38,23	38,60	38,38	39,53
Ull	31,57	31,44	25,70	22,38	29,61

Tabell 14b Nettoinvesteringar

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vassanlegg	38 856	23 009	259	6 207	40 812
Driftsbygningar	-7 191	3 347	27 253	47 288	-12 472
Maskinar og reiskap	-8 799	22 902	-2 954	18 142	18 813
Mjølkekvote (ku og geit)	0	0	0	0	0
Sum nettoinvesteringar	22 867	49 257	24 558	71 637	47 153

**Tabell 14c Vestlandet, driftsformer, frukt
Produksjonsinntekter per bruk**

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Korn					
Frukt	266 080	413 704	467 526	440 617	416 355
Andre planteprodukt	20 515	43 835	62 138	49 358	53 455
Planteprodukt	286 595	458 386	529 664	489 975	469 810
Annet størfleslakt					
Sau, livdyr og slakt	11 811	10 287	8 303	10 505	9 554
Ull	2 361	1 149	1 280	962	1 398
Andre innt. husdyrhald	82	351	1 375	3 294	3 568
Husdyrprodukt	14 254	11 788	10 958	14 761	14 520
Arealtilskot, grovfôr	3 463	2 276	2 983	2 819	2 697
Areal, frukt og grønt	15 407	26 552	26 552	33 682	38 452
Kulturlandskapsstilskot	11 312	11 580	10 934	11 167	11 279
Prod. tillegg, husdyr	8 894	6 376	8 121	9 267	9 173
Botnfrådrag	-4 750	-4 000	-3 000	-3 063	-3 100
Ref. avløysarutgifter	5 362	5 409	3 833	5 778	5 734
Pristilskot	76 994	103 257	88 476	109 504	97 790
Andre tilskot og trygder	29 139	33 744	21 481	24 387	45 940
Tilskot i alt	145 821	185 194	159 380	204 333	207 965
Leigeinntekter traktor og reiskap	6 847	1 345	11 485	12 595	6 676
Traktor i skogen	445	301	678	796	1 102
Anna	4 437	2 605	194	7 811	19 139
Produksjonsinntekter i alt	458 399	659 619	712 359	730 271	731 404

Tabell 14d. Kostnader pr bruk

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	3 952	2 716	3 382	3 802	4 373
Andre førkostnader	44	865	999	200	846
Såvarer	3 959	14 654	8 472	9 534	9 088
Handelsgjødsel og kalk	7 482	12 756	15 840	13 289	11 793
Konserveringsmidlar	373	87	282	307	200
Kjøp av dyr	295	373	925	1 133	1 005
Forbr.art. og diverse	41 041	46 710	51 018	59 139	59 451
Variable kostnader	57 146	78 159	80 918	87 404	86 756
Leigd arbeid	71 741	120 941	168 469	145 408	178 672
Drivstoff	7 216	10 281	11 983	9 056	10 862
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanlegg	5 799	8 284	9 210	10 843	8 068
Vedl. hald driftsbygningar	13 734	16 661	14 036	12 910	9 109
Vedl. hald traktor og maskiner	27 499	27 423	35 945	29 414	38 967
Avskrivingar	45 905	51 273	48 498	54 118	61 148
Maskinleige	1 960	2 325	12 736	5 819	11 313
Andre kostnader	44 239	61 178	61 087	66 235	74 955
Faste kostnader	218 093	298 363	361 964	333 803	393 094
Kostnader i alt	275 239	376 523	442 882	421 207	479 851

**Tabell 14e Vestlandet, driftsformer, frukt
Resultat og balanse**

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	183 161	283 098	269 477	309 063	251 554
- Renter av aktiva i jordbruket	31 694	38 540	20 438	22 127	26 054
Familiens arb. forteneste ¹⁾	151 467	244 558	249 039	286 936	225 500
Familiens arb. forteneste per årsverk	145 248	201 343	223 373	254 322	210 662
Lønsevne i alt	223 208	365 499	417 508	432 344	404 172
Lønsevne per time	85,68	109,98	124,61	133,92	120,09
Vederlag til arb. og egenkap. per årsverk	175 870	215 505	235 328	253 608	228 830
Skattejustert vederlag per årsverk	199 183	240 193	262 552	282 066	251 769
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	183 161	283 098	269 477	309 063	251 554
Driftsoverskot, skogbruk	3 769	1 011	23 647	-1 688	38 856
Driftsoverskot, tilleggsnæring	10 819	305	12 583	34 222	59 126
Driftsoverskot, anna næring	8 932	5 923	49 876	6 011	15 006
Lønsinntekt	292 970	290 145	295 548	317 727	373 058
Pensjonar	28 196	16 291	24 544	38 487	39 175
Sjukepengar	12 558	22 485		2 194	540
Andre kapitalinntekter	3 256	3 363	888	15 312	5 532
Arbeid nyanlegg	2 399	11 013	3 368	14 106	13 173
Renteinntekter	15 867	25 346	14 909	12 141	17 814
- Renteutgifter	20 028	50 158	32 712	36 594	44 201
- Kår	4 736	10 670	9 913	7 908	6 612
Nettoinntekt	537 163	598 151	652 215	703 178	763 555
Privatforbruk eks. skatt	357 601	359 529	435 276	382 552	419 801
Skatt	110 841	132 241	141 622	183 995	182 789

Ar	2007	2008	2009	2010	2011
Kontantar/bankinnskot	564 535	718 649	732 716	766 705	700 883
Andre krav	117 402	142 357	160 499	278 553	329 641
Omløpsmidlar jordbruket	10 924	12 362	12 039	10 871	8 323
Omløpsmidlar skog			10	18	
Omløpsmidlar tilleggsnæring	45 500	77 010	90 729	99 768	94 902
Omløpsmidlar anna næring	68 423	81 580	82 460	156 991	135 340
Omløpsmidlar i alt	806 784	1 031 958	1 078 452	1 312 905	1 269 090
Anleggsmidlar jordbruk	635 461	656 692	681 411	762 795	883 168
Anleggsmidlar skogbruk	18 693	18 094	17 580	22 948	40 653
Anleggsmidlar tilleggsnæring	184 202	201 311	413 950	351 786	419 970
Anleggsmidlar anna næring	3 000			13 240	18 343
Hovudbygning	577 913	463 119	498 978	518 795	674 591
Privat	189 738	219 232	207 264	226 136	235 538
Anleggsmidlar i alt	1 609 007	1 558 448	1 819 182	1 895 701	2 272 263
Eigedelar i jordbruket	646 385	669 054	693 450	773 666	891 491
Eigedelar i alt	2 415 791	2 590 405	2 897 634	3 208 607	3 541 352
Kortsiktig gjeld	97 335	123 171	180 569	115 890	247 056
Langsiktig gjeld	478 967	636 753	767 710	949 689	1 150 433
Eigenkapital	1 839 489	1 830 482	1 949 355	2 143 027	2 143 863

¹⁾ Inkluderer arbeidsforteneste for ubetalt arbeid

Tabell 15a Mjølkeproduksjon. Storleikgruppe under 15 årskyr
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2007	2008	2009	2010	2011
Tal bruk	23	20	15	20	18
Alder på brukar	51	51	51	51	52
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	161,5	174,4	173,2	169,0	168,6
Anna areal, daa	0,1	0,3	0,4	0,9	1,8
Jordbruksareal, daa	161,6	174,7	173,6	170,0	170,3
- herav leigd areal, daa	55,4	77,1	79,1	72,5	68,4
Grovfôr, FEm pr daa	353	324	297	304	330
Jordbruksareal, FEm pr daa	353	323	296	303	327
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	11,4	11,1	10,8	10,8	11,5
Kumjøl, liter omsett	70 149	68 593	66 438	69 329	72 007
Mjølkekvote	71 495	75 073	72 371	76 818	77 352
Produsert mjøl, pr årsku, kg	6 803	6 860	6 880	7 119	6 928
Storfekjø, kg omsett	2 009	2 207	2 119	2 177	1 895
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	1 912	1 892	1 852	1 809	1 874
Ektefelle	284	192	208	226	209
Barn under 17 år	16	16	26	21	35
Sum familie	2 212	2 100	2 086	2 056	2 118
Leigd arbeid	474	480	624	570	595
Sum timar i jordbruket	2 686	2 580	2 710	2 625	2 712
Sum timar i skogbruket	38	33	31	35	31
Sum timar tilleggsnæring	19	15	21	148	129
Familiens arbeid på nyanlegg	9	5	29	12	2
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 546	1 569	1 440	1 317	1 426
Oppnådde prisar					
Kumjøl, kr pr l	3,69	3,84	3,98	4,32	4,40
Kukjø, kr pr kg	30,33	33,01	34,78	33,94	36,79
Anna storfekjø, kr pr kg	33,63	37,69	38,37	35,51	40,16

Tabell 15b. Nettoinvesteringar

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøtter og vassanlegg	4 185	1 439	8 043	-99	7 925
Driftsbygningar	-17 055	-13 861	-3 179	25 186	-22 027
Maskinar og reiskap	70 586	-4 945	-20 651	417	4 697
Mjølkekvote (ku og geit)	-150	12 955	1 659	1 937	1 813
Sum nettoinvesteringar	57 566	-4 413	-14 128	27 441	-7 591

Tabell 15c Mjølkeproduksjon. Storleikgruppe under 15 årskyr
Produksjonsinntekt per bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Andre planteprodukt	4 233	8 895	6 433	7 805	13 789
Planteprodukt i alt	4 233	8 895	6 433	7 805	13 789
Storfe, mjølk	258 880	263 677	264 561	299 673	316 870
Storfe, livdyr	18 683	17 135	14 471	19 757	26 066
Kuslakt	36 673	45 242	48 151	47 259	51 923
Anna storfeslakt	34 750	38 601	31 357	27 313	26 971
Andre inntekter, husdyrhald	7 012	5 536	5 358	7 421	5 140
Husdyrprodukt i alt	355 997	370 191	363 898	401 423	426 970
Kulturlandskapstilskot	31 064	29 296	29 285	29 085	30 093
Arealtilskot, grovfôr	28 144	27 780	29 952	29 443	32 407
Arealtilskot, annet	26	3	3	125	75
Produksjonstillegg, husdyr	53 604	52 217	52 518	59 258	61 094
Botnfrådrag	-5 000	-4 000	-3 000	-3 000	-3 000
Driftstillegg mjølk ku	53 800	58 305	65 800	81 800	93 177
Distriktsilskot storfe	33 391	33 834	35 551	37 129	37 660
Distriktsilskot sau	896	787	729	1 113	861
Grunntilskot sau	604	469	443	621	509
Beitetilskot	6 493	5 445	7 328	11 552	11 185
Regionale miljøtilskot	3 419	2 305	3 249	4 485	6 431
Refunderte avlørsarutgifter	38 005	40 005	43 150	55 399	63 527
Andre tilskot	3 965	1 342	660	5 927	1 773
Tilskot i alt	248 411	247 787	265 668	312 937	335 792
Leigeinntekt, traktor og reiskap	6 626	5 105	4 749	6 888	7 719
Andre inntekter	1 105	2 254	1 434	-5 759	2 186
Produksjonsinntekter i alt	616 371	634 232	642 182	723 295	786 457

Tabell 15d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	99 184	113 099	111 307	113 060	122 187
Anna førkostnader inkl. beiteleige	9 120	8 488	10 591	16 078	20 495
Såvarer	1 505	1 472	1 820	1 781	1 847
Handelsgjødsel og kalk	19 380	22 771	27 188	21 685	27 348
Plantevernmiddel	788	434	900	1 251	1 961
Konserveringsmiddel	5 604	6 868	10 326	9 232	7 110
Andre forbruksartiklar m.v.	35 359	37 677	36 643	37 632	47 570
Kjøp av dyr	10 081	7 485	9 876	11 924	11 789
Sum variable kostnader	181 018	198 292	208 651	212 642	240 307
Leigd arbeid	50 534	50 577	57 876	72 296	92 130
Drivstoff	11 423	14 830	8 994	11 756	13 395
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 450	3 739	2 738	1 778	12 181
Vedl.h. driftsbygningar	24 798	13 020	30 594	29 783	30 954
Vedl.h. traktor og maskinar	34 450	31 862	36 849	34 609	42 373
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	958	1 182	1 410	1 636	1 607
Avskr. driftsbygningar	28 748	25 267	28 856	33 389	34 734
Avskr. traktor og maskinar	27 820	28 219	24 646	25 706	27 652
Maskinleige	14 345	17 944	19 110	21 715	23 646
Leige av bygningar		47	333	481	422
Andre faste kostnader	61 628	69 666	76 491	77 114	77 283
Sum faste kostnader	257 154	256 353	287 898	310 262	356 377
Kostnader i alt	438 172	454 645	496 548	522 904	596 683
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,61	1,81	1,78	1,81	1,90
Netto mek.kostr. pr l. omsett mjølk	1,31	1,49	1,38	1,35	1,47
Netto mekaniseringskostnader pr daa	568	585	527	549	621

Tabell 15e Mjølkeproduksjon, storleikgruppe under 15 årskyr
Resultatregning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskot	178 199	179 587	145 634	200 390	189 774
- Rentar av jordbruksaktiva ¹⁾	48 922	57 484	27 952	31 217	32 551
Familiens arbeidsforteneste	129 277	122 103	117 682	169 174	157 222
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	99 137	98 805	91 696	139 826	130 966
Lønsevne	179 810	172 680	175 558	241 470	249 352
Lønsevne pr. time	66,95	66,94	64,78	91,88	92
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	147 639	147 109	126 984	180 017	179 086
Skattejustert vederlag per årsverk	169 494	174 275	149 533	209 215	205 642
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	178 199	179 587	145 634	200 390	189 774
Driftsoverskot, skogbruk	3 775	2 224	1 206	1 108	399
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	6 308	7 328	9 702	39 877	28 832
Driftsoverskot, andre næringar	538	200	807	5 894	9 765
Løsinntekt	319 327	323 135	367 766	323 358	344 015
Pensjonar og sjukepengar	49 816	34 992	61 012	73 771	55 216
Gevinst/utbyte verdipapir	- 23 361	15 525	5 672	9 471	21 146
Familiens arbeid på nyanlegg	1 321	799	4 599	1 816	374
Renteinntekter	13 607	13 121	2 851	7 994	8 022
- Renteutgifter	27 689	52 197	38 211	35 288	34 788
- Kårutgifter	5 748	8 033	7 945	8 127	12 446
Nettoinntekt	516 094	516 681	553 092	620 264	610 310
Privatforbruk ekskl. skatt	368 988	352 215	408 785	385 374	369 514
Betalte skattar	140 590	127 856	107 562	138 410	161 934

Tabell 15f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontantar og bankinnskot	317 714	417 873	425 285	397 039	409 852
Andre krav	96 084	70 451	86 050	143 763	150 776
Omløpsmidlar, jordbruk	75 701	91 412	77 224	85 126	88 074
Omløpsmidlar, skogbruk			100	20	111
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	104	75	104	600	167
Omløpsmidlar, andre næringar	261 015	267 593	342 858	288 208	247 956
Omløpsmidlar i alt	750 618	847 403	931 622	914 755	896 935
Anleggsmidlar, jordbruk	935 487	871 519	849 436	968 852	996 518
Anleggsmidlar, skogbruk	29 845	45 025	29 301	30 543	26 611
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	39 115	37 501	48 893	147 321	180 071
Anleggsmidlar, andre næringar			54 988	40 184	
Privat, hovudbygningar	516 504	453 077	522 794	559 155	556 153
Privat, anna	128 591	145 255	122 809	128 702	138 951
Anleggsmidlar i alt	1 649 542	1 552 377	1 628 221	1 874 756	1 898 304
Eigedeler i alt	2 400 161	2 399 780	2 559 842	2 789 512	2 795 239
Eigedeler i jordbruket	1 011 188	962 931	926 660	1 053 977	1 084 592
Kortsiktig gjeld	149 670	144 741	148 969	273 904	231 002
Langsiktig gjeld	650 471	706 718	758 789	710 645	697 826
Gjeld i alt	800 140	851 459	907 757	984 549	928 829
Endring i året, kroner	27 171	19 544	-1 259	1 381	-7 548
Eigenkapital	1 600 020	1 548 321	1 652 085	1 804 963	1 866 410
1) Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 16a Mjølkeproduksjon, storleikgruppe 15-19,9 årskyr
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2007	2008	2009	2010	2011
Tal bruk	25	24	25	20	26
Alder på brukar	46	48	47	46	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	3,0		7,6	10,9	
Grovfôr, daa	225,2	220,8	217,3	214,7	252,3
Anna areal, daa	0,9	1,0	1,0	0,1	0,1
Jordbruksareal, daa	229,1	221,8	225,8	225,7	252,3
- herav leigd areal, daa	89,7	86,6	79,9	87,2	105,4
Korn, FEm pr daa	39		446	528	
Grovfôr, FEm pr daa	376	386	401	376	308
Jordbruksareal, FEm pr daa	370	385	401	383	308
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	17,4	17,2	17,2	17,9	17,1
Kumjolk, liter omsett	107 706	102 357	107 633	117 342	1 110 696
Mjølkekvote	107 038	106 433	109 982	120 063	114 639
Produsert mjolk pr årsku, kg	6 855	6 655	6 888	7 185	7 207
Storfekjøtt, kg omsett	4 051	3 485	3 385	4 457	3 622
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 236	2 148	2 233	2 353	2 297
Ektefelle	324	382	248	222	357
Barn under 17 år	12	17	16	2	9
Sum familie	2 572	2 547	2 497	2 577	2 663
Leigd arbeid	678	599	582	682	669
Sum timar i jordbruket	3 250	3 146	3 079	3 259	3 332
Sum timar i skogbruket	41	43	38	54	40
Sum timar tilleggsnæring	71	87	104	43	72
Familiens arbeid på nyanlegg		64	80		34
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 221	1 146	1 171	1 107	1 165
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg			2,00	2,01	
Kumjolk, kr pr l	3,70	3,90	3,96	4,28	4,23
Kukjøtt, kr pr kg	30,41	33,75	34,81	34,25	38,37
Anna storfekjøtt, kr pr kg	36,91	38,86	40,17	42,73	43,26

¹⁾ Inkl. nytta halmavling

Tabell 16b. Nettoinvesteringar

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vassanlegg	8 847	19 696	12 158	3 154	9 905
Driftsbygningar	155 268	122 663	9 779	-23 986	-2 803
Maskinar og reiskap	51 540	36 733	13 593	32 381	17 110
Mjølkekvote (ku og geit)	448	10 835	10 683	9 411	5 179
Sum nettoinvesteringar	216 102	189 927	46 213	20 960	29 391

Tabell 16c Mjølkeproduksjon, storleikgruppe 15-19,9 årskyr
Produksjonsinntekter per bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn			6 976	11 954	59
Andre planteprodukt	9 474	11 950	16 878	11 392	7 384
Planteprodukt i alt	9 474	11 950	23 854	23 346	7 443
Storfe, mjølk	398 715	399 639	426 030	502 485	467 740
Storfe, livdyr	18 839	22 068	24 077	32 901	29 932
Kuslakt	54 447	65 916	67 718	64 944	59 644
Anna storfeslakt	100 777	72 975	73 375	98 900	102 782
Andre inntekter, husdyrhald	3 887	6 542	6 084	3 047	5 359
Husdyrprodukt i alt	576 666	567 139	597 283	702 277	665 456
Kulturlandskaps tilskot	42 833	39 243	39 346	41 283	43 379
Arealtilskot, grovfôr	34 988	35 836	37 196	38 809	43 152
Arealtilskot, korn	1 185		2 154	2 347	64
Arealtilskot, annet	186	25	88	8	8
Produksjonstillegg, husdyr	75 043	75 803	81 486	84 788	89 000
Botnfrådrag	-6 080	-4 000	-3 000	-3 200	-3 038
Driftstillegg mjølk ku	53 800	59 800	67 116	81 800	93 000
Distrikts tilskot storfe	54 026	51 942	56 561	66 653	59 877
Distrikts tilskot sau	509	635	592	313	597
Grunntilskot sau	414	430	481	223	345
Beitetilskot	7 208	11 120	12 811	15 643	21 701
Regionale miljøtilskot	2 448	1 930	4 009	7 973	10 714
Refundererte avløyсарutgifter	49 332	53 229	61 286	60 220	69 391
Andre tilskot	3 139	6 357	3 930	715	13 721
Tilskot i alt	319 031	332 352	364 056	397 574	441 909
Leigeinntekt, traktor og reiskap	12 745	16 267	17 513	9 411	13 657
Andre inntekter	2 051	482			2 800
Produksjonsinntekter i alt	919 966	928 190	1 002 706	1 132 608	1 131 265

Tabell 16d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	165 370	165 920	183 737	211 181	196 536
Anna førkostnader inkl. beiteleige	8 978	12 931	8 579	13 690	19 937
Såvarer	2 868	3 882	3 444	3 956	4 776
Handelsgjødsele og kalk	31 935	32 588	48 344	36 249	39 892
Plantevernmiddel	1 848	2 462	2 731	3 120	1 575
Konserveringsmiddel	6 413	5 674	9 301	9 875	8 622
Andre forbruksartiklar m.v.	48 437	48 409	53 024	54 198	55 528
Kjøp av dyr	18 606	9 107	9 334	16 702	16 260
Sum variable kostnader	284 456	280 973	318 493	348 972	343 126
Leigd arbeid	72 184	69 814	75 700	80 856	91 256
Drivstoff	14 903	21 329	17 703	20 736	23 861
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	5 914	5 285	4 178	2 583	6 721
Vedl.h. driftsbygningar	24 066	24 541	27 204	30 352	27 736
Vedl.h. traktor og maskinar	35 334	41 192	40 908	48 524	60 140
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 417	1 796	1 818	1 634	2 413
Avskr. driftsbygningar	36 058	47 996	42 664	42 402	39 676
Avskr. traktor og maskinar	37 325	42 910	43 310	45 182	44 366
Maskinleige	25 068	23 514	33 598	21 807	23 972
Leige av bygningar	184		200		418
Leige av kvote	716	753	1 335	1 622	1 423
Andre faste kostnader	71 699	88 814	85 794	106 926	100 155
Sum faste kostnader	325 868	367 944	374 410	402 624	422 136
Kostnader i alt	610 324	648 916	692 903	751 596	765 263
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,35	1,56	1,43	1,61	1,93
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,06	1,31	1,20	1,19	1,36
Netto mekaniseringskostnader pr daa	499	602	572	617	596

Tabell 16e Mjølkeproduksjon, storleikgruppe 15-19,9 årskyr
Resultatrekning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	309 641	279 274	309 802	381 012	366 003
- Rentar av jordbruksaktiva ¹⁾	74 017	96 683	50 483	50 543	47 910
Familiens arbeidsforteneste	235 624	182 590	259 319	330 469	318 093
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	157 507	123 625	180 996	219 594	210 326
Lønsevne	307 808	252 405	335 019	411 325	409 349
Lønsevne pr. time	94,72	80,23	108,80	126,20	122,86
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	204 130	185 980	212 492	249 534	241 680
Skattejustert vederlag per årsverk	231 316	214 816	239 780	280 917	271 071
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	309 641	279 274	309 802	381 012	366 003
Driftsoverskot, skogbruk	- 2 719	902	2 767	- 1 340	- 2 527
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	22 616	27 021	32 943	15 652	37 852
Driftsoverskot, andre næringar	2 721	3 886	3 307	6 130	11 202
Lønsinntekt	237 518	238 034	259 652	223 769	285 286
Pensjonar og sjukepengar	26 663	20 227	21 118	14 610	28 088
Gevinst/utbyte verdipapir	42 157	- 4 875	1 749	2 321	25 301
Familiens arbeid på nyanlegg		9 701	12 307		5 741
Renteinntekter	17 277	21 065	14 208	9 579	12 489
- Renteutgifter	36 695	51 032	48 334	30 518	35 319
- Kårutgifter	6 600	7 254	8 988	7 787	6 587
Nettoinntekt	612 580	536 949	600 529	613 427	727 529
Privatforbruk ekskl. skatt	347 302	374 743	388 777	416 730	495 873
Betalte skattar	120 348	117 349	147 318	134 766	179 091

Tabell 16f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontantar og bankinnskot	449 935	423 398	478 994	538 800	524 225
Andre krav	174 981	153 901	147 728	109 155	117 822
Omløpsmidlar, jordbruk	132 964	135 636	138 282	157 649	145 203
Omløpsmidlar, skogbruk	1 734		640	851	839
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	400	214	373	772	594
Omløpsmidlar, andre næringar	159 525	116 215	154 207	147 886	305 819
Omløpsmidlar i alt	919 539	829 362	920 225	955 114	1 094 502
Anleggsmidlar, jordbruk	1 461 952	1 584 089	1 572 480	1 532 807	1 473 746
Anleggsmidlar, skogbruk	69 244	71 495	115 164	132 137	103 655
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	74 735	65 891	58 219	12 706	37 215
Anleggsmidlar, andre næringar					39 920
Privat, hovudbygningar	415 441	356 702	367 961	364 105	332 193
Privat, anna	152 944	138 630	165 628	138 385	173 301
Anleggsmidlar i alt	2 174 315	2 216 808	2 279 453	2 180 139	2 160 030
Eigedeler i alt	3 093 855	3 046 170	3 199 678	3 135 253	3 254 532
Eigedeler i jordbruket	1 594 916	1 719 725	1 710 762	1 690 456	1 618 950
Kortsiktig gjeld	177 420	221 786	213 213	229 147	242 746
Langsiktig gjeld	895 082	818 419	858 908	749 120	756 622
Gjeld i alt	1 072 503	1 040 205	1 072 122	978 267	999 369
Endring i året, kroner	267 799	156 520	58 818	19 540	- 11 918
Eigenkapital	2 021 352	2 005 965	2 127 556	2 156 986	2 255 163
1) Kalkulasjonsrente	5,0 %	6,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Tabell 17a Mjølkeproduksjon, storleikgruppe frå og med 20 årskyr
Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2007	2008	2009	2010	2011
Tal bruk	19	19	20	21	28
Alder på brukar	46	45	45	46	50
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	21,8	25,2	11,3	11,3	16,4
Grovfôr, daa	369,2	391,4	400,7	437,5	375,3
Anna areal, daa	0,6	0,7	0,5	0,3	0,9
Jordbruksareal, daa	391,5	417,2	412,4	449,0	392,6
- herav leigd areal, daa	116,5	139,9	142,9	214,0	143,4
Korn, FEm pr daa	340	311	91	115	252
Grovfôr, FEm pr daa	376	421	399	364	366
Jordbruksareal, FEm pr daa	374	413	390	357	360
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	27,4	28,7	31,2	32,3	30,8
Kumjøl, liter omsett	180 303	191 702	210 657	216 164	200 879
Mjølkevote	171 942	206 114	219 689	230 573	218 296
Produsert mjøl, pr årsku, kg	7 275	7 518	7 447	7 332	7 186
Storfekjø, kg omsett	6 004	6 983	7 131	8 469	7 171
Arbeidsforbruk, timar					
Brukar	2 658	2 747	2 686	2 580	2 573
Ektefelle	405	298	398	417	621
Barn under 17 år	32	41	44	24	29
Sum familie	3 096	3 087	3 129	3 021	3 223
Leigd arbeid	902	959	925	1 035	1 029
Sum timar i jordbruket	3 998	4 046	4 054	4 056	4 252
Sum timar i skogbruket	27	26	26	12	20
Sum timar tilleggsnæring	71	148	140	102	99
Familiens arbeid på nyanlegg	63	120	155	220	56
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 101	1 035	1 063	1 031	945
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg	1,51	1,82			2,03
Havre, kr pr kg	1,45				
Kumjøl, kr pr l	3,73	3,96	4,00	4,34	4,45
Kukjø, kr pr kg	30,82	32,70	34,79	35,65	35,88
Anna storfekjø, kr pr kg	36,43	41,01	42,50	42,08	46,16

¹⁾ Inkl. nytta namnaving

Tabell 17b. Nettoinvesteringar

År	2007	2008	2009	2010	2011
Jord, grøfter og vassanlegg	3 096	3 235	53 521	2 907	2 701
Driftsbygningar	6 761	282 867	153 301	104 115	4 879
Maskinar og reiskap	43 656	-2 786	42 165	74 888	15 299
Mjølkevote (ku og geit)	28 105	50 750	25 472	14 455	18 412
Sum nettoinvesteringar	81 619	334 066	274 458	196 365	41 291

Tabell 17c Mjølkeproduksjon, over 20 årskyr
Produksjonsinntekter per bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Korn	9 935	12 635	-521		7 359
Andre planteprodukt	21 187	41 878	28 889	20 935	26 732
Planteprodukt i alt	31 122	54 514	28 368	20 935	34 091
Storfe, mjølk	672 491	758 388	842 916	937 293	893 838
Storfe, livdyr	28 476	26 097	33 834	17 784	29 435
Kuslakt	99 882	136 927	131 302	144 323	132 303
Anna storfeslakt	123 999	172 261	193 960	212 904	202 134
Andre inntekter, husdyrhold	13 684	16 286	16 388	14 695	13 377
Husdyrprodukt i alt	938 533	1 109 959	1 218 399	1 326 999	1 271 087
Kulturlandskapsstilskot	73 589	80 394	75 344	77 690	66 374
Arealtilskot, grovfôr	44 595	48 155	50 068	52 536	52 664
Arealtilskot, korn	5 775	6 461	3 211	2 764	3 886
Arealtilskot, annet	224	155	205	136	83
Produksjonstillegg, husdyr	99 814	101 436	108 779	122 207	118 861
Botnfrådrag	-5 526	-4 632	-3 800	-3 762	-3 429
Driftstillegg mjølk ku	57 011	66 058	69 645	82 216	93 000
Distriktsstilskot storfe	86 277	100 003	112 968	128 058	115 749
Distriktsstilskot sau	234	236	253	600	266
Grunntilskot sau	217	183	194	454	226
Beitetilskot	8 903	12 922	15 736	24 048	26 812
Regionale miljøtilskot	3 905	2 963	6 945	8 126	9 832
Refunderte avløysarutgifter	51 727	58 549	58 935	67 950	66 318
Andre tilskot	10 408	11 298	6 922	12 971	14 108
Tilskot i alt	437 152	484 181	505 405	575 992	564 751
Leigeinntekt, traktor og reiskap	23 275	25 196	54 616	46 248	27 299
Andre inntekter	309	2 152	10 827	1 006	4 045
Produksjonsinntekter i alt	1 430 390	1 676 001	1 817 614	1 971 181	1 901 273

Tabell 17d. Kostnader pr bruk

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kraftfôr	267 672	335 859	371 176	395 173	386 597
Anna førkostnader inkl. beiteleige	21 163	23 422	32 287	52 115	40 367
Såvarer	4 580	7 924	6 754	6 015	6 722
Handelsgjødsel og kalk	45 658	57 235	80 869	61 114	60 125
Plantevernmidde	3 173	5 091	2 308	3 378	1 891
Konserveringsmidde	9 347	10 436	12 175	10 745	14 009
Andre forbruksartiklar m.v.	75 733	92 995	97 801	106 180	103 650
Kjøp av dyr	15 794	56 776	66 155	65 036	46 453
Sum variable kostnader	443 119	589 738	669 525	699 756	659 814
Leigd arbeid	83 274	93 922	90 885	105 337	114 619
Drivstoff	26 520	35 770	35 734	49 520	44 371
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	7 651	12 794	11 773	11 808	17 217
Vedl.h. driftsbygningar	32 506	40 255	40 154	73 987	59 461
Vedl.h. traktor og maskinar	62 877	67 584	71 642	70 601	97 370
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 137	2 156	2 129	3 048	2 876
Avskr. driftsbygningar	83 082	106 578	115 043	124 744	106 269
Avskr. traktor og maskinar	57 299	59 820	64 774	74 944	76 493
Maskinleige	59 005	80 263	87 794	92 734	91 299
Leige av dyr og bygningar	1 230	10 632	5 100	4 123	1 146
Leige av kvote	412	1 898	5 276	14 432	10 584
Andre faste kostnader	104 179	134 399	134 594	160 879	154 411
Sum faste kostnader	520 170	646 070	664 900	786 159	776 117
Kostnader i alt	963 290	1 235 808	1 334 425	1 485 915	1 435 931
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,39	1,42	1,38	1,62	2,13
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,12	1,28	1,05	1,20	1,50
Netto mekaniseringskostnader pr daa	517	589	537	578	766

Tabell 17e Mjølkeproduksjon, storleikgruppe frå og med 20 årskyr
Resultatrekning

År	2007	2008	2009	2010	2011
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	467 101	440 193	483 189	485 266	465 341
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	148 325	211 892	121 688	132 638	115 226
Familiens arbeidsforteneste	318 776	228 301	361 502	352 628	350 116
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	167 316	120 206	188 660	188 725	177 139
Lønsevne	402 050	322 223	452 387	457 965	464 735
Lønsevne pr. time	100,57	79,64	111,59	112,92	109,30
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	227 335	203 006	218 637	221 483	216 471
Skattejustert vederlag per årsverk	250 857	229 015	244 323	247 384	241 031
Rekneskapsamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	467 101	440 193	483 189	485 266	465 341
Driftsoverskot, skogbruk	505	8 243	4 544	16 334	9 584
Driftsoverskot, tilleggsnæringar	28 798	36 066	28 458	59 482	35 919
Driftsoverskot, andre næringar	5 703	7 564	5 382	3 106	10 004
Løsinntekt	232 578	213 395	219 194	225 677	207 296
Pensjonar og sjukepengar	688	4 721	5 768	13 967	12 440
Gevinst/utbyte verdipapir	1 680	16 426	- 2 803	6 407	8 759
Familiens arbeid på nyanlegg	9 753	19 135	25 095	36 122	11 021
Renteinntekter	20 206	19 964	18 288	16 197	18 534
- Renteutgifter	82 646	129 824	129 075	145 289	114 485
- Kårutgifter	11 197	11 422	11 538	9 294	11 090
Nettoinntekt	673 168	624 462	646 500	707 975	653 324
Privatforbruk ekskl. skatt	402 748	369 489	386 017	361 446	438 560
Betalte skattar	178 702	189 103	180 700	173 276	149 298

Tabell 17f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2007	2008	2009	2010	2011
Kontantar og bankinnskot	431 154	464 728	487 899	660 684	617 775
Andre krav	163 240	230 707	290 444	285 628	269 563
Omløpsmidlar, jordbruk	191 137	254 619	264 365	254 313	263 166
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar		332	720	204	489
Omløpsmidlar, andre næringar	557 170	529 817	458 268	459 694	389 191
Omløpsmidlar i alt	1 342 701	1 480 204	1 501 696	1 660 524	1 540 184
Anleggsmidlar, jordbruk	2 827 091	3 491 421	3 947 472	4 272 333	3 627 768
Anleggsmidlar, skogbruk	35 332	28 918	35 282	25 165	38 282
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	86 768	102 644	162 496	71 251	109 847
Anleggsmidlar, andre næringar				28 854	24 840
Privat, hovudbygningar	508 136	546 416	558 116	543 239	500 884
Privat, anna	133 347	155 467	131 955	140 262	185 473
Anleggsmidlar i alt	3 590 676	4 324 865	4 835 322	5 081 104	4 487 096
Eigedeler i alt	4 933 377	5 805 069	6 337 018	6 741 628	6 027 280
Eigedeler i jordbruket	3 018 229	3 746 040	4 211 838	4 526 646	3 890 934
Kortsiktig gjeld	438 703	437 599	539 541	654 799	559 566
Langsiktig gjeld	1 772 552	2 475 372	2 860 389	2 942 987	2 398 064
Gjeld i alt	2 211 255	2 912 971	3 399 929	3 597 786	2 957 631
Endring i året, kroner	36 766	309 986	374 392	115 433	38 269
Eigenkapital	2 722 122	2 892 099	2 937 089	3 143 841	3 069 649
<small>1) Kalkulasjonsrente</small>	<small>5,0 %</small>	<small>6,0 %</small>	<small>3,0 %</small>	<small>3,0 %</small>	<small>3,0 %</small>

Forklaring på faguttrykka i tabellsamlinga

Arbeid: Både leigd arbeid og arbeidet til familien vert registrert etter medgått arbeidstid. Born i familien over 17 år som har arbeidd i jordbruket, vert førde som leigd hjelp i rekneskapen. Arbeidet til familien på nyanlegg vert halde utanom produksjonen i jordbruket.

Areal: Jordbruksareal i dekar. Leigd jord er med i dette, men ikkje bortleigd. Overflatedyrka beite vert teke med som redusert areal. Utmarksbeite er ikkje med.

Avskrivning: Verdinedgang på grunn av slitasje og stigande alder. Det blir brukt lineære avskrivningar. (Like stor nominell verdinedgang kvart år).

Driftsoverskot: Produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskotet er den godtgjeringa familien får for innsatsen av eige arbeid, samt for eventuelt ubetalt leid arbeid, og for eigen og lånt kapital.

Eigenkapital: Totale egedelar minus gjeld.

Eigenkapitalprosent: Viser kor stor del av egedelane som er finansierte med eigenkapital.

Egedelar: Også kalla aktiva. Egedelar i jordbruket er verdsette ut frå bokført verdi, med andre ord innkjøpspris med tillegg av nyanlegg og frådrag for avskrivningar og fråsal.

Familien: Definert som bruker og eventuell ektefelle, samboar eller partner og deira born under 17 år.

Gjeldsprosent: Gjelda til familien i prosent av totalkapitalen, og den syner kor stor del av egedelane som er finansierte med framand kapital.

Jordbruksfrådrag: Eit frådrag i allminneleg inntekt som vert gitt til skatteytar som har inntekt frå jordbruk og/eller hageverksemd.

Kostnader: Verdien av dei varene og tenestene som er lagt ned (brukt) i produksjonen.

Lønsevne: Arbeidsfortenesta til familien pluss kostnader til leigd arbeid

Nettoinntekt: Driftsoverskot for alle yrkesgreiner, lønsinntekter og trygd, med tillegg av renteinntekter og verdien av familien sitt arbeid på nyanlegg, minus rente- og kårutgifter.

Nettoinvestering: Verdi knytt til kjøp av faste egedelar som traktor, maskiner og reiskap, driftsbygningar, jord og grøfter, minus avskrivningar, investeringstilskot og verdien av selde egedelar.

Nettoprodukt: Bruttoinntekt inkl. alle subsidiar minus alle kostnader så nær som leigd arbeid, jordleige og renter. Nettoproduktet er derfor ein rest til arbeidsinntekt og forrenting

Produksjonsinntekter: Verdien av varer og tenester som er produsert i løpet av året.

Skattejustert vederlag: Vederlag til alt arbeid og eigenkapital per årsverk med tillegg av inntektsverknad av jordbruksfrådraget. Det er rekna 33 prosent marginalsatt.

Ubetalt leigd arbeid: I driftsrekneskapen vert tidlegare alt arbeid i jordbruket utført av nære slektningar utanom brukarfamilien verdsett etter jordbrukstariff. Differansen mellom kalkulerte lønskostnader og faktisk utbetalt løn, blei sett på som ei gåve til brukarfamilien og kalla gåvearbeid. Frå og med 2002 vart det ikkje lenger sett inn ein verdi på gratisarbeidet. Dette får effekt for nokre resultatmål, som driftsoverskot, familien si arbeidsforteneste og nettoinntekt. Vederlaget til alt arbeid og eigenkapital og lønsevne blir ikkje påverka av denne endringa.

Vederlag til arbeid og eigenkapital: Driftsoverskot og kostnader til leigd hjelp, minus jordbruket sin del av renter på gjeld og kår.

Årsverk: Eit årsverk i jordbruket er sett til 1 845 timar.

Tidligere utgitt i denne serien – 2011

- 2011–1 Økonomien i jordbruket i Nord-Norge. Driftsgranskingene i jord- og skogbruk 2009 – Aktuelle artikler og tabellsamling 2005–2009. Øyvind Hansen, Ole Kristian Stornes, 81 s.
- 2011–2 Beregning av det norske kjøttforbruket. Mads Svennerud, Gro Steine, 18 s.
- 2011–3 Økonomien i jordbruket på Vestlandet. Trendar og økonomisk utvikling 2000–2009. Torbjørn Haukås, Anastasia Olsen, 86 s.
- 2011–4 Økonomien i landbruket i Trøndelag. Utviklingstrekk 2000–2009. Tabellsamling 2005–2009. Kjell Staven, Otto Sjelmo, Knut Krokann, Helge Bonesmo, Svein Olav Holien, Siv Karin Paulsen Rye, Liv Grethe Berge Frislid, Inger Sofie Murvold Knutsen, 16 s.
- 2011–5 Melding om årsveksten 2010. Normalårsavlinger og registrerte avlinger. Ola Wågbo, Oddmund Hjukse, 16 s.
- 2011–6 Gårdsbasert entreprenørskap : en kvalitativ studie av muligheter, motiver og ressurser for entreprenørskap i landbruket. Asbjørn Veidal, 55 s.
- 2011–7 Økonomien i jordbruket i Agder-fylka og Rogaland 2009. Trendar og økonomisk utvikling 2000–2009. Tabellsamling 2005–2009. Lars Ragnar Solberg, Heidi Knutsen, Anastasia Olsen, 87 s.
- 2011–8 Regulering for organisering - markedsregulering i kjøttsektoren. Gro Steine, Arne Vasaasen, Anders Nordlund og Ivar Pettersen, 68 s.
- 2011–9 Økonomien i jordbruket på Østlandet. Utviklingstrekk 2005–2009. Tabellsamling 2005–2009. Terje Haug, 97 s.
- 2011–10 Konsekvenser i Rogaland av mulige endringer av gjødselvereforskrift. Heidi Knutsen, Aart van Zanten Magnussen, 57 s.
- 2011–11 Klimatiltak i landbruket – En gjennomgang av tiltak i Klimakur 2020. Ellen Henrikke Aalerud, Valborg Kvakkestad, 41 s.
- 2011–12 Vurdering av økonomi på utbyggingsbruk i mjølkeproduksjon i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane 2008. Lars Ragnar Solberg, Liv Grete Frislid, 48 s.
- 2011–13 Tid for satsing på landbruk i Afrika. Ellen Henrikke Aalerud, Anna Birgitte Milford, 29 s.
- 2011–14 «Føre var» i laksenæringen: Tid for kollektiv håndtering av underdekning av fiskeolje. Gro Steine, Ragnar Tveterås, Ivar Pettersen, 31 s.
- 2011–15 Rensekostnader ved innføring av miljøvennlige spredningsmetoder for husdyrgjødsel. Julie Nævik Hval, Knut Krokann, 30 s.
- 2011–16 Inntekt, sparing og investering i jordbruket. Agnar Hegrenes, 30 s.
- 2011–18 Verdiskaping i jordbruket i Aust- og Vest-Agder. Heidi Knutsen og Torbjørn Haukås, 37 s.

Tidligere utgitt i denne serien – 2012

- 2012–1 Environmental and climate analysis for the Norwegian agriculture and food sector and assessment of actions. John Hille, Christian Solli, Karen Refsgaard, Knut Krokann, Helge Berglann, 153 s.
- 2012–2 Støtte til økologisk landbruk. Oddmund Hjukse, Ole Kristian Stornes, 42 s.
- 2012–3 Utbyggingsbruk i Hordaland. Torbjørn Haukås, 52 s.
- 2012–4 Innovasjon i landbruket. Trygve Kjølseth, Ivar Pettersen, 29 s.
- 2012–5 Hva skal det være: epler i løsvekt eller emballert? Butikkforsøk med norske, økologiske epler. Anna Birgitte Milford, 31 s.
- 2012–6 Handlingsrommet for konkurransedyktige verdikjeder for mat. Ellen Henrikke Aalerud, Julie Nåvik Hval, Ivar Pettersen, Johanne Kjuus, 99 s.
- 2012–7 Fleire dyr på sommerferie? Evaluering av beiteordningene. Agnar Hegrenes, Julie Nåvik Hval, Leif Jarle Asheim, Mads Svennerud, 102 s.
- 2012–8 Økonomien i jordbruket i Nord-Norge 2010. Øyvind Hansen, 73 s.
- 2012–9 Økonomien i landbruket i Trøndelag i 2010. Utviklingstrekk 2001–2010. Tabellsamling 2006–2010. Inger Sofie Murvold Knutsen, Svein Olav Holien, Knut Krokann, Siv Karin Paulsen Rye, Kristin Stokke Folstad, 87 s.
- 2012–10 Økonomien i jordbruket på Østlandet. Utviklingstrekk 2006–2010. Tabellsamling 2006–2010. Terje Haug, 87 s.
- 2012–11 Betalingsvillighet for landbrukets produksjon av kollektive goder. En litteraturgjennomgang. Arild Spissøy, Anna Birgitte Milford, Sjur Spildo Prestegard, 36 s.
- 2012–12 Melding om årsveksten 2011. Normalårsavlinger og registrerte avlinger. Ola Wågbo, Oddmund Hjukse, 18 s.
- 2012–13 Økonomien i jordbruket på Vestlandet. Trendar og økonomisk utvikling 2001-2010. Heidi Knutsen, Torbjørn Haukås, Anastasia Olsen, 72 s.
- 2012–14 Økonomien i jordbruket i Agder-fylka og Rogaland. Trendar og økonomisk utvikling 2001-2010. Tabellsamling 2006-2010. Heidi Knutsen, Torbjørn Haukås, Anastasia Olsen, 78 s.
- 2012–15 Økologisk frukt og bær i Norge. Hvor mye produseres og hvordan omsettes det? Anna Birgitte Milford, 33 s.
- 2012–16 Utbyggingsbruk i Hordaland – del 2. Torbjørn Haukås, 40 s.
- 2012–17 Grensehandel – utvikling, årsaker og virkning. Anna Birgitte Milford, Arild Spissøy, Ivar Pettersen, 57 s.
- 2012–18 Utbyggingsbruk i Østfold og Akershus. Gry-Heidi Ruud-Wethal, Lars Johan Rustad, Ingrid Fjellstad Luke, 41 s.
- 2012–19 Verdiskaping i jordbruk, skogbruk og tilleggsnæringar i Rogaland. Heidi Knutsen, Torbjørn Haukås, 62 s.
- 2012–20 Verdiskaping i Møre og Romsdal. Siv Karin Paulsen Rye, 61 s.
- 2012–21 Pelsdyrhold i Norge – avvikling, arbeidsforbruk og selskapsform. Ivar Hovland, Erik Bøe, 17 s.

ADRESSE HOVEDKONTOR

Postadresse:	Kontoradresse:	Telefon: 22 36 72 00
Postboks 8024 Dep	Storgata 2-4-6	Telefaks: 22 36 72 99
0030 OSLO		E-post: postmottak@nilf.no
		Internett: www.nilf.no

ADRESSE DISTRIKTSKONTORER

Bergen	Postadresse:	Postboks 7317, 5020 BERGEN
	Telefon:	22 36 72 40
	Telefaks:	22 36 72 99
	E-post:	postmottak-Bergen@nilf.no
Trondheim	Postadresse:	Postboks 4718 – Sluppen, 7468 TRONDHEIM
	Telefon:	73 19 94 10
	Telefaks:	73 19 94 11
	E-post:	postmottak-Trondheim@nilf.no
Bodø	Postadresse:	Statens hus, Moloveien 10, 8002 BODØ
	Telefon:	22 36 72 51
	Telefaks:	22 36 72 99
	E-post:	postmottak-Bodo@nilf.no

ISBN 978-82-7077-847-8
ISSN 0805-9691

